

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964 • ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006 • ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 216-217

ORTHODOXOS
KERYX

PROCESSED

FEB 19 2008

GTU LIBRARY

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

5 Craven Hill, London W2 3EN • Telephone: 020-7723 4787 • Fax: 020-7224 9301

Website: www.thyateira.org.uk • e-mail: mail@thyateira.org.uk

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964
ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 216-217
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2006
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ £15
ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
5 CRAVEN HILL, LONDON W2 3EN
TEL.: 020-7723 4787
FAX: 020-7224 9301

ORTHODOX HERALD

OFFICIAL PUBLICATION OF THE ARCHDIOCESE
OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

5 CRAVEN HILL, LONDON W2 3EN
TEL.: 020-7723 4787
FAX: 020-7224 9301

First Published 1964

Third Period

September - October 2006

No.: 216-217

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 3.....Μήνυμα της Α.Π.Θ. του Οικουμενικού Πατριάρχου διά την ημέρα του Περιβάλλοντος
- 4.....Ομιλία του Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου στο Συνέδριο Απανταχού Φλωρινιωτών, 22-7-2006
- 10.....Χαιρετισμός Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου προς Αντιπροσώπους Ελληνικών Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, 12-10-2006
- 12.....Συνάντηση Αντιπροσωπείας Πατριαρχείου Μόσχας με τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων, 13-10-2006
- 13.....Εγκύκλιος Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου της 28ης Οκτωβρίου 2006
- 14.....Η Έκθεση Hart Davis για τους Κυπρίους του Λονδίνου. Του Χάρη Μεττή
- 22.....Message of Patriarch Vartholomeos for the Day of the Environment, 1-9-2006
- 23.....Archbishop Gregorios on the Inauguration of the Coptic Cathedral in Stevenage, 2-9-2006
- 23.....Archbishop Gregorios' address to Albanian religious leaders, 14-9-2006
- 26.....Deacon Vassilios Papavassiliou: Seeing the Wood for the Trees
- 27.....Επαφές του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
- 30.....His Eminence Archbishop Gregorios' Diary

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ
Σύγχρονος Εικών (2005)

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ό Άγιος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος
ό Μυροβλύτης
Σύγχρονος Εικών (2004)

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ Ν' ΑΝΑΝΕΩΣΕΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ
ΣΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΗΡΥΚΑ

Αριθμ. Πρωτ. 856

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁ εὐσπλαγχνος καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον ὡραιότατον καὶ λειτουργικώτατον, ἐξυπηρετικὸν ὅλων τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπέτρεψε δέ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὴν κορωνίδα καὶ τὸν βασιλέα τῆς δημιουργίας, νὰ ἀπολαμβάνῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶν ὃ, τι εἶναι εἰς αὐτὸν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωὴν του.

Παραλλήλως συνέδεσε πᾶσαν ὠφέλιμον σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν κτίσιν διὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀπολαύσεως, πᾶσαν δέ ὑπερβολὴν ἢ ἔλλειψιν ἐν τῇ χρήσει τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν διὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐπιθυμίας (ἐν ἐλλείψει) ἢ τοῦ κόρου (ἐν καταχρῇσει), εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ ἐνστικτωδῶς τὸ μέτρον τοῦ ὠφελίμου χρήσεως καὶ τῆς ἐπιβλαβοῦς καταχρῆσεως, εἴτε αὐτὴ ἐμφανίζεται ὡς στερήσις εἴτε ἐμφανίζεται ὡς ὑπερβολικὴ ἀπόλαυσις. Ἐν τούτοις, ὁ προικισμένος μετὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως αὐτοῦ ἄνθρωπος ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐλέγχῃ τὴν ἐνστικτώδη πληροφορήσιν ἑαυτοῦ περὶ τῶν ὁρίων τούτων καὶ εἴτε νὰ καθορίσῃ ἄλλα ὅρια διὰ λόγους ἀσκήσεως, εἴτε νὰ ὑπερβαίῃ αὐτὰ διὰ ἡθελήμενης ἐνεργείας.

Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εὐρισκόμεθα εἴτε πρό πλεονεξίας, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, εἴτε πρό ἀπεχθείας τῆς ζωῆς ἢ τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, δώρων τοῦ Θεοῦ, ἥτοι ἐνώπιον στάσεων ἐξ ἴσου καταδικαστέων, ὡς ἀντιθέτων πρὸς τὸ τέλειον σχέδιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ εὐφρόσυνον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος, ἀτυχῶς, πράγματι ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Θεοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ χρήσεως τοῦ κόσμου καὶ περὶ ἐργασίας καὶ φυλάξεως αὐτοῦ καὶ ἐξέπεσε τῆς ὁδηγητικῆς χάριτος Αὐτοῦ, μετὰ ἀποτελέσμα νὰ συμπεριφέρεται πρὸς τὴν περιβάλλονσαν αὐτὸν φύσιν ἀρπακτικῶς καὶ καταστρεπτικῶς ὡς κυρίαρχος καὶ ὄχι ὡς χρήστης, καὶ νὰ διαταράσσῃ τὴν ἐκ Θεοῦ φυσικὴν ἁρμονίαν καὶ ἰσορροπίαν. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι καὶ ἡ φύσις ἀντιδρᾷ ἀνισορροπῶς καὶ προκαλεῖ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα σωρείαν δεινῶν. Αἱ πρόσφατοι ἀσυνήθεις θερμοκρασιακαὶ διακυμάνσεις, οἱ τυφῶνες, οἱ σεισμοί, αἱ καταιγίδες, αἱ ρυπάνσεις τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ποταμῶν καὶ πλείσται ἄλλαι καταστροφικαὶ τοῦ περιβάλλοντος καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐνέργειαι ὀφείλονται εἰς ἐμφανὴ καὶ κραυγαλέαν

ἡ ἀφανὴ καὶ σιωπηλῶς δρῶσαν ἀνθρωπίνην συμπεριφορὰν. Τὸ κύριον δέ αἷτιον αὐτῆς τῆς καταστροφικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἐγωκεντρισμὸς αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἄλλη ὄψις τῆς αὐτονομήσεώς του ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ ἡ προσπάθεια αὐτοθεώσεώς του.

Ἐνεκα αὐτοῦ τοῦ ἐγωκεντρισμοῦ ἡ σχέσεις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν φύσιν μεταβάλλεται εἰς σχέσιν αὐθάδους καὶ ὑπεροπτικῆς καθυποτάξεως τῶν φυσικῶν δυνάμεων καὶ ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν πρὸς θανάτωσιν ἢ καθυπόταξιν τοῦ συνανθρώπου, ἀντὶ πρὸς συντήρησιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, ἢ πρὸς ὑπερβολικὴν ἀπόλαυσιν, μετὰ ἀδιαφορίας διὰ τὰς συνεπείας τῆς ὑπερχρήσεως.

Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἀτομικῶν καὶ πυρηνικῶν δυνάμεων τῆς φύσεως διὰ πολεμικοὺς σκοποὺς ἀποτελεῖ ὕβριν, ὅπως καὶ ἡ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ὑπερκατανάλωσις, ἡ ὁποία ἐπιβαρύνει τὸ φυσικόν περιβάλλον μετὰ ρύπους, μετὰ αὐξήσιν τῆς θερμοκρασίας καὶ μετὰ ἀνατροπὴν τῶν φυσικῶν ἰσορροπιῶν καὶ μετὰ αὐτὴ συνεπάγεται. Ἡ τεραστία εἰς ἔκτασιν ἐνέργεια ἡ ὁποία καταναλίσκεται διὰ πολεμικοὺς σκοποὺς καὶ ἡ ἐπίσης τεραστία ἐνέργεια ἡ ὁποία καταναλίσκεται καθ' ὑπερβάσιν τῶν λογικῶν ἀναγκῶν τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος, ἀποτελοῦν δύο τομεῖς εἰς τοὺς ὁποίους συμπλέκονται αἱ ἐθῆναι τῶν ἡγετῶν καὶ τῶν ἀπλῶν πολιτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἕκαστος ἡμῶν νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς γενικῆς καταστάσεως.

Ἄς καταβάλλωμεν, ἀδελφοί καὶ τέκνα, ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἕκαστος ἀπὸ τῆς θέσεώς του πᾶσαν προσπάθειαν μετριασμοῦ τῶν ἀσκόπων καταναλώσεων, ἵνα ἀποκατασταθῇ ἡ εὐρυθμὸς λειτουργία τοῦ πλανήτου, ἐν τῷ ὁποίῳ κατοικοῦμεν, ἵνα καὶ ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἀπολαύσωμεν ἐν εἰρήνῃ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς φιλοανθρώπου δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, τὰ προσφερόμενα εἰς πάντας ἀνθρώπους. Γένοιτο.

ΒΣ Σεπτεμβρίου α'
Ἐκ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου ἁγίου ἁγίου
Ἐκ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου ἁγίου ἁγίου

Ομιλία δοθείσα υπό του Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγορίου στο Συνέδριο των Απανταχού Φλωρινιωτών, Φλώρινα, Σάββατο 22 Ιουλίου 2006

Εν πρώτοις μεταφέρω την ευλογίαν και τον πατρικό χαιρετισμό της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού ημών Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τον οποίο έχω την τιμή και το προνόμιο να εκπροσωπώ εις το Συνεδριό σας. Μεταφέρω επίσης τους αδελφικούς χαιρετισμούς και την αγάπη των Ελληνορθόδοξων Αποδήμων και των λοιπών αδελφών Ορθοδόξων του Ηνωμένου Βασιλείου και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας των οποίων είμαι Ποιμενάρχης και συστρατιώτης στους ιερούς πνευματικούς και πολιτιστικούς αγώνες, τις ανύσταχτες φροντίδες και τις προσπάθειές τους για τη διαφύλαξη της Ορθόδοξης Χριστιανικής και Ελληνικής Παραδόσεως και διδασκαλίας σ' αυτή τη νευραλγική περιοχή της Ευρώπης.

Με ιδιαίτερη, λοιπόν, χαρά ευρίσκομαι σήμερα μαζί σας για να μιλήσω μέσα στα πλαίσια του 2ου Παγκοσμίου Συνεδρίου των Απανταχού Φλωρινιωτών, το οποίο οργανώνει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φλώρινας και λειτουργεί σε συνεργασία με το "Συμβούλιο των Απανταχού Φλωρινιωτών" εδω στην ωραία πόλη σας.

Όπως έχετε ήδη πληροφορηθεί το θέμα της ομιλίας είναι: "Η Ορθόδοξη Εκκλησία και ο Απόδημος Ελληνισμός", ένα θέμα τεράστιο, γι' αυτό κι εγώ σήμερα θα το περιορίσω στην Επαρχία του Οικουμενικού Θρόνου που είναι η Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, της οποίας προϊστάμαι ως εκπρόσωπος της Μητρος Εκκλησίας και εις την οποία διακονώ τις τελευταίες σχεδόν πέντε δεκαετίες.

Εν πρώτοις, θα ήθελα να αναφερθώ εις τα Θυάτεια. Το όνομα ανήκει εις την ιστορική πόλη Θυάτεια της Μικράς Ασίας, η οποία ιδρύθηκε κατά τους προχριστιανικούς χρόνους από τους διαδόχους του Μεγάλου Αλεξάνδρου και είναι γνωστή ιδιαίτερα από την Καινή Διαθήκη. Το βιβλίο της Αποκαλύψεως αναφέρεται εις τον άγγελο της Πόλεως, δηλαδή τον Επίσκοπό της. Η Αποκάλυψις αναφέρεται σ' όλους τους "Αγγέλους" Επισκόπους των Επτά Εκκλησιών της Μικράς Ασίας, μεταξύ των οποίων και τα Θυάτεια, στα οποία αναφέρεται επίσης και το βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, που περιγράφει τη βάπτισις της πορφυροπόλιδος Λυδίας, η οποία κατήγετο από τα Θυάτεια αλλά ευρισκόμενη εις τους Φιλίππους της Μακεδονίας συνάντησε τον Απόστολο Παύλο και

Ομιλία του Σεβ. Αρχιεπισκόπου στο Β' Παγκόσμιο Συνέδριο των Απανταχού Φλωρινιωτών

τους συνεργάτες του Αποστόλους Τιμόθεο, Σίλα και Λουκά. Εκεί εβαπτίσθη η Λυδία και στη συνέχεια κάλεσε και φιλοξένησε στο σπίτι της τους μεγάλους αυτούς Ευαγγελιστές της Μακεδονίας και ολόκληρης της Ευρώπης.

Τον Ιούνιο του έτους 1920 τα ελληνικά στρατεύματα κατέλαβαν τα Θυάτεια και την γύρω περιοχή. Όταν οι Τούρκοι, κατά την διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας τον Αυγούστο του 1922 ανακατέλαβαν την πόλη, αυτή είχε περί τους 5 ή 10 χι-

λιάδες Χριστιανούς Ορθοδόξους και 2 χιλιάδες Αρμένιους, οι οποίοι παρέμειναν στην πόλη τους ύστερα από προτροπή του συνοίκου ισλαμικού τουρκικού στοιχείου. Όταν τελικά αποχώρησε ο Ελληνικός Στρατός και μπόκαν τα τουρκικά στίφη, τότε κατέσφαξαν τους πάντες. Έλληνες και Αρμένιους και έτσι ερημώθηκε η Βιβλική αυτή Εκκλησία και η έδρα της Επαρχίας των Θυατείρων μετατέθηκε από την Μικρά Ασία εις τη Δυτική Ευρώπη, εις το Λονδίνο, την πρωτεύουσα της τότε Βρετανικής Αυτοκρατορίας. Έτσι έληξε τόσο τραγικά μια περιφανής ιστορία της Εκκλησίας των Θυατείρων, η οποία ευτύχησε να αναφέρεται εις την Καινή Διαθήκη όπως ήδη ανέφερα πιο πάνω. Όμως τα σχέδια και οι βουλές του Θεού είναι ανεξίτηλες. Εσχάθηκε η Ορθόδοξη Ελληνική παρουσία εις την κοιτίδα της, όπως ήταν η Μικρά Ασία, αλλά συνεχίζει τη ζωή της εις τη Δυτική Ευρώπη όπου μεταφυτεύτηκε η ιστορική αυτή βιβλική Εκκλησία των Θυατείρων από το έτος 1922 ύστερα από απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου επί της Πατριαρχείας του διαπρεπούς και μεγαλεπήολου Πατριάρχη των νεώτερων χρόνων Μελετίου Μεταξάκη. Από τότε αρχίζει μια νέα ιστορία αυτής της Επαρχίας του Θρόνου της Κωνσταντινουπόλεως, στην οποία είμαστε και εμείς όλοι κοινωνοί και συμμετοχοί, την αναδημιουργούμε, την πλάθουμε, την εμπλουτίζουμε και την συμπληρώνουμε με την φυσική και πνευματική μας παρουσία, με τους αγώνες, τις προσευχές και την αγάπη μας, την εργασία, τις προσπάθειες και τα όνειρά μας. Μικροί και μεγάλοι σχεδιάζουμε, μελετούμε και εφευρίσκουμε τρόπους για να διαφυλάξουμε εκείνα τα οποία παραλάβαμε και να τα μεταλαμπαδεύσουμε στους Νεώτερους, όπως ο Θεός δια του αγγέλου παρήγγειλε προς την Εκκλησία των

Θυατείρων «ὅ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἤξω (ἔλθω)» (Ἀποκάλυψις, κεφ. Β, 25).

Η Ἰδρυση το 1922 τούτης της Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου αποτελεί αναμφίβολα κορυφαίο Εκκλησιαστικό γεγονός, το οποίο βοήθησε την Ορθόδοξη Εκκλησία να παιμάνει, να φροντίζει και να σκεπάζει, υπό τας πτέρυγας της, τις χιλιάδες των νεομεταναστών από την Ελλάδα, την Κύπρο, την Αίγυπτο, την Κωνσταντινούπολη και άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίοι κατέκλυσαν τις Δυτικές κοινωνίες κυρίως κατά την εικοσαετία 1945-1965. Το μεταναστευτικό κύμα παρατηρήθηκε και μετά την πτώση του Κομμουνισμού στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, γι' αυτό σήμερα, ιδιαίτερα στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία όπου η κανονική δικαιοδοσία της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων, πολλοί κάτοικοι των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης ζήτησαν καταφύγιο προς εξεύρεση καλύτερης τύχης. Έτσι, και με τα σημερινά δεδομένα, η ορθόδοξη Χριστιανική παρουσία ενισχύεται και αυξάνεται αλλά συγχρόνως δημιουργεί νέα προβλήματα και ανησυχίες για το μέλλον των Αποδήμων και των νέων Γενεών αυτών.

Η δικαιοδοσία της Επαρχίας αυτής του Οικουμενικού Θρόνου αρχικά και μέχρι το 1962 επεκτείνεται από την Μεγάλη Βρετανία σ' όλη τη Δυτική Ευρώπη μέχρι και την Ουγγαρία, σε χώρες στις οποίες άρχισαν να εγκαθίστανται μετανάστες από τον ελληνικό χώρο. Στη συνέχεια το Οικουμενικό Πατριαρχείο διήρесе σταδιακά αυτήν την αχανή Επαρχία του στη Δυτική Ευρώπη στις πιο κάτω εννέα Μητροπόλεις, οι οποίες υπάγονται απ' ευθείας σ' αυτό:

- 1) Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας και Εξαρχία Δυτικής Ευρώπης και Ιρλανδίας
- 2) Μητρόπολη Γαλλίας και Εξαρχία Ευρώπης
- 3) Μητρόπολη Γερμανίας και Εξαρχία Κεντρώς Ευρώπης
- 4) Μητρόπολη Βελγίου και Εξαρχία Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου
- 5) Μητρόπολη Αυστρίας και Εξαρχία Ουγγαρίας και Μεσευρώπης
- 6) Μητρόπολη Σουηδίας και Πάσης Σκανδιναβίας και Εξαρχία Βορείων Χωρών
- 7) Μητρόπολη Ελβετίας και Εξαρχία Ευρώπης
- 8) Μητρόπολη Ιταλίας και Μελίτης και Εξαρχία Νοτίου Ευρώπης
- 9) Μητρόπολη Ισπανίας και Πορτογαλίας και Εξαρχία Μεσογείου Θαλάσσης

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΣΤΑ 83 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ

Η προσφορά της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας είναι τεράστια και δεν μπορεί να αποτιμηθεί με τη σημερινή σύντομη αυτή ομιλία. Απλώς σε γενικές γραμμές προσπαθούμε να περιγράψουμε τα έργα και τις ημέρες της Αρχιεπισκοπής, η οποία με πιστότητα και αποστολικό ζήλο όχι μόνο εποίμανε τους Ορθοδόξους, αλλά έβαλε και τη σφρα-

γίδα της εις τη γενικώτερη κοινωνία και την Εκκλησία στις χώρες της παροικίας μας.

Ίδρυσε Ναούς, οργάνωσε τους πιστούς σε Ενορίες και τους διακόνησε με πιστότητα τόσες δεκαετίες, ιδιαίτέρως από τότε που η δικαιοδοσία τούτης της Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου χωρίστηκε και περιορίστηκε στις Βρετανικές Νήσους-το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι, όταν ιδρύθηκε η Αρχιεπισκοπή, ο πρώτος Μητροπολίτης δεν είχε πού να μείνει, άρχισε από το τίποτα και α-

Ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος και ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Θεόκλητος μαζί με τον Νομάρχη Φλώρινας κ. Ιωάννη Στρατάκη

νασύνταξε και αναδημιούργησε τους υπάρχοντες Ναούς στο Ηνωμένο Βασίλειο και αλλαχού. Υπήρχαν τότε 4 Κοινότητες-Εκκλησίες. Αυτές είναι οι πιο κάτω: Ναός Ευαγγελισμού Παναγίας Manchester, Ναός Αγίου Νικολάου Liverpool, Καθεδρικός Ναός Αγίας Σοφίας Λονδίνου, Ναός Αγίου Νικολάου Cardiff, ο οποίος φέτος εορτάζει τα εκατοντάχρονά του. Σήμερα υπάρχουν 116 Κοινότητες, διασκορπισμένες σε όλη την επικράτεια, οι πλείστες των οποίων είναι ιδιόκτητες, απέκτησαν περιουσιακά στοιχεία και είναι επανδρωμένες με ιερείς, διακόνους, Επισκόπους, έχουν Διοικητικά Συμβούλια, τους λαϊκούς τους Άρχοντες και δικά τους κοινοτικά ταμεία.

Επίσης όταν ιδρύθηκε η Επαρχία αυτή υπήρχαν 5 μόνο κληρικοί στη Μεγάλη Βρετανία. Σήμερα υπάρχουν 92 κληρικοί: 10 Διάκονοι, 77 Ιερείς, 4 Βοηθοί Επίσκοποι και ο Αρχιεπίσκοπος: Σύνολο 92 πρόσωπα. (Επιπλέον υπάρχουν οι μοναχοί εις την Ιεράν Μονή Τιμίου Προδρόμου Essex, η οποία υπάγεται εκκλησιαστικά-κανονικά υπό την άμεση πνευματική κηδεμονία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Είναι Σταυροπηγιακό Μοναστήρι, ιδρυθέν το 1958 από τον αείμνηστο Ρώσο Αρχιμανδρίτη Σωφρόνιο Σαχάρωφ).

Εκτός από τους κληρικούς, εκτός από τους Ναούς, υπάρχουν και λειτουργούν Νυχτερινά, Σαββατιανά και Απογευματινά Σχολεία Ελληνικά υπό την άμεση κηδεμονία των κατά τόπους Εκκλησιών μας, τα οποία έχουν σαν κύριο έργο τους την διδασκαλία της γλώσσας, της Ορθόδοξης Χριστιανικής παράδοσης και λατρείας. Αυτά σήμερα ανέρχονται σε 50, με 4000 μαθητές και 200 δασκάλους.

Υπάρχει το ημερήσιο Ορθόδοξο Ομολογιακό Σχολείο "Α-

γιος Κυπριανός" που ιδρύθηκε το έτος 2000. Αναφέρω επίσης και το Ημερήσιο σχολείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο, που ίδρυσε και συντηρεί εξ ολοκλήρου η Ελληνική Πολιτεία. Μέχρι σήμερα λειτουργούσε και το Ελληνικό Κολlegίο του Λονδίνου, αλλά δυστυχώς έχει κλείσει αυτό τον μήνα λόγω των μεγάλων δαπανών δια την συντήρησή του.

Η Αρχιεπισκοπή ίδρυσε Σχολή Βυζαντινής Μουσικής και Ψαλμωδίας, η οποία με επιτυχία λειτουργεί μόνιμα τα τελευταία 20 χρόνια, η δε φοίτηση είναι δωρεάν και συντηρείται από την Αρχιεπισκοπή. Η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής ίδρυσε παραρτήματα σε διάφορες περιοχές του μείζονος Λονδίνου, τα οποία λειτουργούν επιτυχώς και συγκεντρώνουν αρκετούς μαθητές.

Ίδρυσε επίσης το έτος 2000 το Εκκλησιαστικό και Θεολογικό Σεμινάριο με σκοπό την μόρφωση νέων για να γίνουν Κληρικοί, αλλά και λαϊκών ανδρών και γυναικών για να διακονούν την Εκκλησία και τις κατά τόπους Κοινότητες και τα Σχολεία μας, τα οποία έχουν ανάγκη ικανών, δραστήριων και μορφωμένων Αρχόντων για να διαφεντεύουν τα κοινά.

Οι Σχολές και της Βυζαντινής Μουσικής και του Εκκλησιαστικού και Θεολογικού Σεμιναρίου λειτουργούν εις τους ι-διόκτητους χώρους που απέκτησε η Αρχιεπισκοπή κοντά στην Κοινότητα Αποστόλου Βαρνάβα στην περιοχή Wood Green του Βορείου Λονδίνου τα τελευταία χρόνια.

Ύστερα από παραστάσεις και σχετική συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας Κύπρου και Ελλάδος, ιδρύθηκε και το Σεμινάριο Επιμόρφωσης Δασκάλων για τις ανάγκες της Ομογένειας. Έτσι έχουμε μια εστία όπου παρακολουθούν μαθήματα Ελληνικής γλώσσας και στοιχεία παιδαγωγικής αρκετοί Ομογενείς, άνδρες και γυναίκες, για να προετοιμαστούν στη διδασκαλία της γλώσσας αλλά και για την γνωριμία της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας παράδοσης. Προσπάθειά μας είναι η δημιουργία και η λειτουργία τέτοιων Εστιών Παιδείας όπου να μπορούν οι Ομογενείς να ανεφοδιάζονται μορφωτικά και συλλογικά για να επανδρώσουν τα σχολεία, τις Εκκλησίες, τα Σωματεία και τις Οργανώσεις μας. Επιδιώξη και μέλημά μας είναι η αναβάθμιση της Παιδείας του λαού μας και προπάντων των Νεωτέρων, οι οποίοι έχουν γεννηθεί στη Μεγάλη Βρετανία και την Ιρλανδία, έχουν μορφωθεί εκεί και πολλοί έχουν σπουδάσει στα Πανεπιστήμια και άλλα Εκπαιδευτήρια του Ηνωμένου Βασιλείου. Εμείς ως Εκκλησία πρέπει να έχουμε τις δομές και τις προϋπαθέσεις εκείνες που θα βοηθήσουν τους πιστούς να εμβαθύνουν στην πίστη και την μεγάλη αξία του Ευαγγελίου, της Ορθόδοξης λειτουργικής μας Παράδοσης, της Κλασσικής μας Παιδείας. Να διδαχθεί ο λαός μας την μοναδικότητα της Ορθόδοξής μας Εκκλησίας και τα διαχρονικά της μηνύματα προς όλη την Οικουμένη, αλλά και την κοινωνία μέσα στην οποία διαβιώνουμε. Εμείς δε οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί δεν μπορούμε αλλά και δεν θα πρέπει να χτίσουμε τείχη και να εγκλωβιστούμε μέσα σ' αυτά, ούτε θα πρέπει να αποστασιοποιηθούμε και να απομακρυνθούμε από την κοινωνία μέσα στην οποία ζούμε. Όμως θα πρέπει να οργανωθούμε καλύτερα για να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των καιρών και θα έχουμε πάντα κατά νου τα νέα δεδομένα της Ευρώπης με την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, την κατάλυση του υπαρκτού Σοσιαλισμού και την προσπάθεια των λαών να ε-

γκατασταθούν στην Ευρώπη προς εξεύρεση καλύτερης τύχης και ζωής. Μέριμνα και φροντίδα μας πρέπει να είναι αφενός μεν να προστατεύσουμε το Ποίμνιο μας από την αφομώση και τον θρησκευτικό αποχρωματισμό, αφετέρου δε να δώσουμε την δική μας μαρτυρία μέσα στην ευρύτερη κοινωνία που μας περιβάλλει με το πολυποίκιλο των χαρακτηριστικών της και με τον αποχρωματισμό και την αποξενώσή της αλλά και την άγνοιά της γύρω από τις ουσιαστικές και αιώνιες αξίες του Χριστιανισμού. Σύνθημά μας είναι η διδασκαλία της Χριστιανικής κατήχησης και η διαφύλαξη των χαρακτηριστικών μας, όπως τα εκφράζει η παράδοση της Ορθόδοξης και του Ελληνισμού. Και τούτο το έργο είναι δύσκολο, είναι σαν τον άνισο αγώνα των μυθικών Τρώων. Όμως η Ορθόδοξη Χριστιανική και Ελληνική Αποδημία θα πρέπει να ζήσει και να διαιωνίσει την παρουσία της στις νέες πατρίδες, έχουσα πάντα κατά νου ότι όλοι οι άνθρωποι είναι "πάραι-κοι και παρειδίημοι" σύμφωνα με το αψευδές στόμα του Κυρίου. Αλλά ο άνθρωπος τρέφεται και αποκτά ρίζες από την παράδοσή τους, δεν πρέπει να κτίζει ούτε πάνω στην άμμο όπως γράφει το Ευαγγέλιο, ούτε πάνω στο ταιμνόν όπως είπε χαρακτηριστικά ο τέως Υπουργός κ. Φίλιππος Πετσάλλιν-κος, δεν μπορεί δηλαδή να αποκόψει τον εαυτό του από τις ρίζες αλλά αγωνίζεται να έχει συνέχεια. Η συνέχεια και το μέλλον μας ενδιαφέρει και γι' αυτό προσπαθούμε.

Εκτός από τις άλλες δραστηριότητες και τα έργα που επιτελεί, η Αρχιεπισκοπή και οι κατά τόπους Κοινότητες εκδίδουν διάφορα φυλλάδια, λευκώματα και άλλα αντίτυπα. Η Αρχιεπισκοπή εκδίδει ανελλιπώς από της ίδρύσεώς της Ημερολόγιο, αρχικά μικρού σχήματος, τα δε τελευταία χρόνια εκδίδουμε μικρού και μεγάλου σχήματος, το οποίο κυκλοφορεί σε 17 χιλιάδες αντίτυπα. Επίσης η Αρχιεπισκοπή εκδίδει το διμηνιαίο περιοδικό ο "Ορθόδοξος Κήρυξ". Κυκλοφορεί εγκυκλίους, επιστολές, ομιλίες σε χιλιάδες αντίτυπα κάθε χρόνο για να επικοινωνεί με το Ποίμνιο, να το ενισχύει και να διαλέγεται μαζί του, σαν οργανισμός ζωντανός που δρα και κινείται σε μια κοινωνία πολυθρησκευτική και πολυπολιτισμική όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο. Έχει δε από ετών αρχίσει σοβαρό μεταφραστικό έργο για να μεταφράσει στην Αγγλική γλώσσα τα λειτουργικά κείμενα. Ήδη εξέδωσε την Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου Χρυσσοστόμου, Προσευχτήριο του Ορθόδοξου Χριστιανού και ετοιμάζει την έκδοση και άλλων κειμένων για την κατά Θεόν κατάρτιση του Ποιμνίου της.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Για την διοίκηση των επιμέρους Κοινοτήτων της Αρχιεπισκοπής υπάρχει επίσημο Καταστατικό εγκεκριμένο από το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, βάσει του οποίου εκλέγονται τα Διοικητικά Συμβούλια, τα οποία διαχειρίζονται τα κοινά, πάντοτε δε σε στενή συνεργασία μετά της Εκκλησιαστικής τους Αρχής. Εκτός από το Καταστατικό Διοίκησης των Κοινοτήτων υπάρχει και Καταστατικό Διοίκησης των Βοηθητικών Αδελφοτήτων Κυριών και Δεσποινίδων. Κάθε Κοινότητα, εκτός από το Διοικητικό της Συμβούλιο, έχει Αδελφότητα Κυριών και Δεσποινίδων με δικό τους Καταστατικό, έχει ταμείο και Μέλη. Οι Κυρίες της Αδελφότητας συνεργάζονται, όπως και το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά της Εκκλησιαστικής

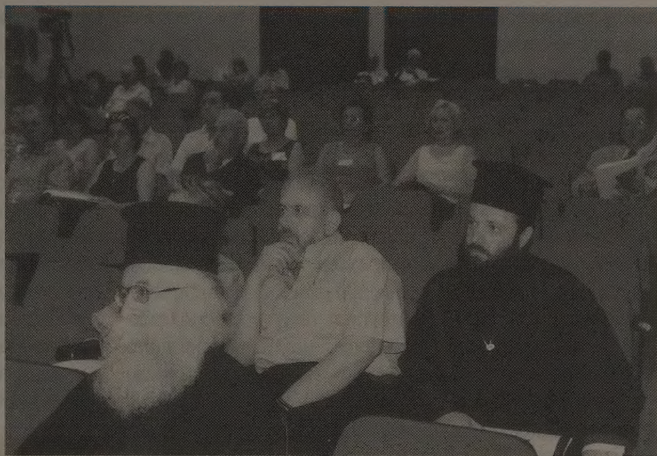
τους Αρχής και του Εφημερίου, Προϊσταμένου του Ναού, για την ομαλή λειτουργία της Εκκλησίας και των οργάνων της. Επίσης κάθε Κοινότητα έχει και Σχολική Εφορεία, η οποία λειτουργεί με βάση και πάλιν Καταστατικού για την ίδρυση και ομαλή λειτουργία Ελληνικού και Κατηχητικού Σχολείου, όπως επίσης και Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων.

Η εκλογή των Διοικητικών Συμβουλίων γίνεται ως εξής: α) εκλέγεται το Συμβούλιο από τα Μέλη της Ενορίας και η Αρχιεπισκοπή διορίζει τέσσερα πρόσωπα αριστείνδων και β) το Συμβούλιο διορίζεται αριστείνδων υπό της Αρχιεπισκοπής. Η δε θητεία του εκάστοτε Συμβουλίου είναι διετής. Το Συμβούλιο διαχειρίζεται τα οικονομικά της τοπικής ενορίας και φροντίζει, πάντοτε σε συνεργασία με την Αρχιεπισκοπή και τον Εφημέριο του Ναού, για την ομαλή λειτουργία της τοπικής ενορίας. Το ίδιο ισχύει και για τα Συμβούλια των Βοηθητικών Αδελφοτήτων και τη Σχολική Εφορεία.

Έχουμε επίσης Γενικές Συνελεύσεις των μελών, σύμφωνα με το Καταστατικό της Αρχιεπισκοπής. Έχουμε τα Συνέδρια της Παιδείας του Κεντρικού Εκπαιδευτικού Συμβουλίου, τα Συνέδρια των Βοηθητικών Αδελφοτήτων, τα κληρικο-λαϊκά Συνέδρια, τις Περιφερειακές Συνεδρίες, οι οποίες είναι κοινές και συμμετέχουν αντιπρόσωποι όλων των Επιτροπών, οι Ιερείς και Διάκονοι και οι Κηδεμόνες. Συνάξεις επίσης των Κληρικών, τακτικές, τις Συνάξεις των Επισκόπων, τις Συνάξεις Κληρικών οι οποίοι μελετούν τα διάφορα ζητήματα της διακονίας μας, όπως είναι το κήρυγμα, γραπτό και προφορικό, η φωνή της Εκκλησίας στο ελληνικό ραδιόφωνο και διακονία, όπως τα:

- Νοσοκομεία
- Οι φυλακές, οι φοιτητές, η οικογένεια
- Η εκπροσώπηση της Εκκλησίας μας σε διάφορους Οργανισμούς. Τέτοιοι οργανισμοί είναι πολλοί και ποικίλοι. Επιδίωξη της Αρχιεπισκοπής είναι να δίνουμε το παρόν μας και να συμμετάσχουμε σε Εκκλησίες και Οργανισμούς κοινής ωφελείας. Τέτοιοι Οργανισμοί-Συμβούλια είναι:
- Οι Ορθόδοξες Εκκλησίες
- Οι Οργανισμοί Βρετανικών Εκκλησιών
- Χριστιανοί και Ιουδαίοι
- Οι Αρχηγοί των Εκκλησιών του Λονδίνου
- Χριστιανοί-Ιουδαίοι-Μουσουλμάνοι
- Χριστιανοί-Ιουδαίοι-Μουσουλμάνοι και άλλες Θρησκευτικές Κοινότητες
- Οι Εκκλησίες και οι Δήμοι
- Οι Εκκλησίες και η Αστυνομία
- Οι Εκκλησίες και η Πολιτεία

Οι Κοινότητες-Εκκλησίες και η Ιερά Αρχιεπισκοπή χάρις στις προσπάθειες όλων έχουν αποκτήσει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία, Ναούς, Σχολεία, κατοικίες, αίθουσες αναψυχής κ.τ.λ. τα οποία είναι στην διάθεση των πιστών για την λατρεία, την Παιδεία, την αναψυχή και οικονομική στήριξη της Εκκλησίας. Τα περιουσιακά στοιχεία εγγράφονται σύμφωνα

Μέρος του ακροατηρίου.

Διακρίνονται ο πρωτοπρεσβ. Παλαιολόγος Μάνος και ο Κων/νος Γεωργάκος

με τους νόμους της χώρας επ'ονόματι των Κηδεμόνων (Trustees) οι οποίοι προτείνονται από την Τοπική Κοινότητα, διορίζονται από την Αρχιεπισκοπή και η θητεία τους είναι διαβίου. Οι πλείστες των Κοινοτήτων έχουν δικά τους Trust, νομικά όργανα τα οποία λειτουργούν βάσει ειδικού Κανονισμού και σύμφωνα με τους νόμους της χώρας περί φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, γι' αυτό και λέγονται Charity Trust. Οι λογαριασμοί κάθε Κοινότητας, όπως και της Αρχιεπισκοπής, ελέγχονται από κανονικούς ορκωτούς λογιστές, αντίγραφο δε των ισολογισμών αποστέλλονται κατά το νόμο εις τα ειδικά γραφεία των Charity Commissioners, δηλαδή των επισήμων κρατικών λειτουργών για θέματα φιλανθρωπικών ιδρυμάτων. Γενικά καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες για την προστασία των πόρων της Εκκλησίας και την κατά το δυνατόν καλύτερη αξιοποίησή τους.

Η Αρχιεπισκοπή και οι σχέσεις της με τις υπόλοιπες Εκκλησίες και Εκκλησιαστικές Κοινότητες της χώρας:

1) Αγγλικανοί. Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων είναι και Αποκρίσιμος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εις το Παλτίον του Lambeth, όπου η επίσημη κατοικία του Αγγλικανού Αρχιεπισκόπου του Canterbury. Συνεπώς ο Αρχιεπίσκοπος συνεργάζεται στενά μετά του Αρχηγού της Αγγλικανικής Κοινωνίας και των οργάνων της για διάφορα ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως είναι οι σχέσεις των Εκκλησιών και άλλα ζητήματα που παρουσιάζονται στη ζωή της χώρας.

2) Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, η δεύτερη σε αριθμό πιστών μετά την Εκκλησία της Αγγλίας, της οποίας η επίδραση, όπως και της Αγγλικανικής, είναι τεράστια για τα δρώμενα στη χώρα.

3) Οι Μεθοδιστές

4) Οι άλλες Εκκλησιαστικές Κοινότητες της χώρας

Η Μεγάλη Βρετανία, σήμερα ιδιαίτερα, είναι η μόνη ίσως Χριστιανική χώρα με τις πιο πολλές Θρησκευτικές και Εκκλησιαστικές Κοινότητες, οι οποίες συζητήθηκαν με τη μεταναστευση η οποία επλημύρισε τη χώρα μετά τον Β' Παγκό-

σμιο Πόλεμο. Υπολογίζεται ότι σήμερα εις το Ηνωμένο Βασίλειο είναι εγκατεστημένες και δρουν ειρηνικά 150 θρησκευτικές και πολιτιστικές Κοινότητες προερχόμενες από μειονότητες των πρώην αποίκων της Βρετανικής Αυτοκρατορίας.

Όπως όλοι αντιλαμβάνεστε, η Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων, η οποία παροικεί εις το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία αποτελείται κυρίως από Έλληνες προερχομένους από την Μεγαλόνησο Κύπρο και τον υπόλοιπο ελληνικό χώρο. Όμως, στους κόλπους της περιλαμβάνει και πολλούς άλλους Ορθόδοξους Χριστιανούς. Αυτοί προέρχονται είτε από Ορθόδοξες χώρες όπως είναι οι Ουκρανοί και Λευκορώσσοι· είτε είναι προσήλυτοι, όπως οι Άγγλοι, οι οποίοι έγιναν δεκτοί από την Ορθόδοξη Εκκλησία και αιγά-αιγά συνέπηξαν δικές τους κοινότητες οι οποίες ως επί το πλείστον είναι αγγλόφωνες, γι' αυτό σήμερα έχουμε άγγλους κληρικούς και έναν Επίσκοπο, τον γνωστό θεολόγο και συγγραφέα Κάλλιστο Ware. Στη Μεγάλη Βρετανία σήμερα διαμένουν μόνιμα Ορθόδοξοι από τη Ρωσία, τη Σερβία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Ουκρανία, τη Γεωργία, τη Λευκορωσία, τη Φιλανδία, την Αλβανία και τις χώρες της Μέσης Ανατολής. Ιδιαίτερα μετά την κατάρρευση των Σοβιέτ χιλιάδες άνθρωποι από αυτές τις χώρες εγκαταστάθηκαν στο Ηνωμένο

γινίζονται την ευρύτερη κοινωνία εν αντιθέσει προς τους πρώτους μετανάστες οι οποίοι ήταν αγράμματοι, άγλωσσοι και ασχολούντο κυρίως με χειρωνακτικές εργασίες, τα εστιατόρια και εργοστάσια. Το Ηνωμένο Βασίλειο και δη το Λονδίνο ανέκαθεν από τις αρχές τους περασμένου αιώνα ήταν κέντρο της εφοπλιστικής οικογενείας των Ελλήνων οι οποίες με την πείρα και τις γνώσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα υπήρξαν σημαντικοί παράγοντες εις την χώρα. Σήμερα με τα νέα μέσα πολλοί από αυτούς εγκαταλείπουν την πόλη του Λονδίνου και επιστρέφουν στην Ελλάδα. Η εφοπλιστική οικογένεια προέρχεται από διάφορα μέρη της Ελλάδος και ειδικότερα από την Χίο, Οινόυσες, Άνδρο, Κάσσο, Κεφαλλονιά, Κύπρο και άλλα μέρη. Το εφοπλιστικό στοιχείο τιμά την Ομογένεια και, όπως οι άλλοι Ομογενείς, στηρίζει οικονομικά την Εκκλησία και Παιδεία.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Από την ίδρυση της Αρχιεπισκοπής μέχρι σήμερα έχουν παρέλθει σχεδόν τρεις γενεές. Γι' αυτό και διαμορφώνεται μια νέα κατάσταση, η οποία δημιουργεί νέα προβλήματα, όπως είναι η αφομοίωση, η απομάκρυνση και ο αποχρωματισμός πολλών, κυρίως από τη νέα γενεά. Σ' αυτό συμβάλουν πολλοί παράγοντες, μεταξύ των οποίων είναι και οι μικτοί γάμοι. Έχοντας όλα αυτά κατά νουν, αντιλαμβάνεστε ό-

τι το έργο της Εκκλησίας γίνεται πιο δύσκολο, πολύπλοκο, αν μη τι αδύνατο, γιατί δημιουργείται απόσταση ένεκα της γλώσσας, της παιδείας και της απομάκρυνσης και της αποχής πολλών Ομογενών από την ζωή της τοπικής Κοινότητας. Κατά συνέπεια καθίσταται δύσκολη η επικοινωνία, η εκπαίδευση και η ποιμαντική φροντίδα. Τα υπάρχουντα Ελληνικά και Κατηχητικά Ιδρύματα λειτουργούν επί εθελοντικής βάσεως, είναι σχολεία προαιρετικά και λειτουργούν, συνήθως, κάτω από αντίξοες συνθήκες στέγασης, λειτουργικής δομής, διδακτικού προσωπικού, οικονομικής δυσκολίας, και πολλές φορές ανεπάρκειας ομαλής λειτουργίας τους.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζει η οργανωμένη τοπική Κοινότητα-Ενορία, η οποία λειτουργεί εκ των ενόντων. Η διοίκηση αποτελείται από πρόσωπα, τα οποία είναι εθελοντές και πολλές φορές δεν έχουν την ανάλογη εκκλησιαστική και άλλη παιδεία και πείρα, τη γνώση και δύναμη ψυχής για να αντιμετωπίσουν σωστά και μακροπρόθεσμα την εθελοντική διακονία τους. Έχουν όμως πίστη και αγάπη προς την Εκκλησία και πνεύμα κοινής ωφελείας, γι' αυτό και προσέφεραν και προσφέρουν ανεκτίμητες υπηρεσίες στους Ναούς, τα Σχολεία και την αναγέννηση των Αποδήμων. Ευτυχώς τα τελευταία χρόνια πολλοί νέοι και μάλιστα μορφωμένοι άρχισαν να πλαισιώνουν τους Ναούς και τα Σχολεία. Παρατηρείται κάποιας μορφής αυτοσυνειδησίας και πολλοί ευαισθητοποιούνται για την Εκκλησία και την Πατρίδα και επειδή το Κυπριακό ζήτημα παραμένει άλυτο, μεγάλες προσπάθειες γίνονται για την

Οι Σεβ. Θυατείρων και Φλωρίνης

Βασίλειο και την Ιρλανδία.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Ένα νέο στοιχείο στη ζωή της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας είναι η παρουσία χιλιάδων φοιτητών από την Ελλάδα και την Κύπρο. Υπολογίζεται ότι σήμερα υπάρχουν περί τις 40 χιλιάδες φοιτητών, οι οποίοι σπουδάζουν στα Πανεπιστήμια της χώρας. Πολλοί από αυτούς εγκαθίστανται μετά το τέλος των σπουδών τους στη Μεγάλη Βρετανία, γι' αυτό σήμερα υπάρχουν γιατροί, καθηγητές, επιστήμονες κάθε είδους, οι οποίοι σταδιοδρομούν απρόσκοπτα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατ' αυτόν άρχισε να δημιουργείται μια νέα τάξη μεταναστών οι οποίοι έχουν Παιδεία και συνα-

ενημέρωση των Πολιτικών και των Αρχόντων για δίκαιη επίλυσή του.

Πρέπει στο σημείο αυτό να αναφέρω ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν πολλά, εκατοντάδες σωματεία, σύλλογοι και οργανώσεις, ιδρύματα κοινής ωφελείας, τοπικής εμβέλειας, τα οποία δραστηριοποιούνται για να διαιωνίζουν την παράδοση και να καλλιεργούν την ενότητα με το κοινοτικό ιδεώδες μεταξύ των μεταναστών. Όπως ίσως γνωρίζετε, οι Απόδημοι του Ηνωμένου Βασιλείου αφιερώνουν ένα μεγάλο ποσοστό από τις δραστηριότητές τους για το μεγάλο εθνικό πρόβλημα της Κύπρου. Σημαντική ομάδα των μεταναστών προέρχονται από τα υπό κατοχήν μέρη της Κύπρου και πολλοί έχασαν περιουσίες και οι δικοί τους είναι πρόσφυγες και ξεριζωμένοι από τον τόπο τους. Γι' αυτό και δικαιολογημένα αγωνίζονται για να διαφωτίσουν την Βρετανική Κυβέρνηση για να βοηθήσει στη δίκαιη επίλυση τούτου του μεγάλου εθνικού ζητήματος που απασχολεί τον ελληνισμό ανά την Υφήλιο τα τελευταία 60 χρόνια και ιδιαίτερα από τότε που η Τουρκία το 1974 εισέβαλε στην Κύπρο και κατέχει μέχρι σήμερα το 37% του Νησιού και εξερρίζωσε από τις εστίες τους τους κατοίκους της.

Επανερχομαι στα καυτά ζητήματα που απασχολούν σήμερα την Αρχιεπισκοπή και τα οποία εις το εγγύς μέλλον θα γίνουν μεγαλύτερα. Αυτά συνοψίζονται στην ύπαρξη και την εκπαίδευση των κληρικών της, οι οποίοι θα επανδρώνουν τις Εκκλησίες, θα ποιμαίνουν τον λαό και θα μεταλαμπαδεύουν την παράδοση του Γένους και της ορθοδοξίας στις νεώτερες γενεές. Οι κληρικοί, οι οποίοι υπηρετούν σήμερα εις την Αρχιεπισκοπή, προέρχονται κυρίως από την Ελλάδα και την Κύπρο, δεν είναι όμως πλήρως ενήμεροι για τον τρόπο ζωής και δεν έχουν βαθεία και πλήρη γνώση των προβλημάτων του Ποιμνίου. Πολλές φορές αγνοούν τη γλώσσα του τόπου και γι' αυτό το έργο τους γίνεται δυσκολότερο, αν μη τι αδύνατο. Επιπλέον, οι κληρικοί έχουν να αντιμετωπίσουν εκτεταμένα προβλήματα και διακονίες, όπως είναι η Θεία Λειτουργία, το Ελληνικό και Κατηχητικό Σχολείο, η προστασία των κτιρίων, η ποιμαντική φροντίδα μικρών και μεγάλων και τα άλλα ποικίλα προβλήματα που εγείρονται αναφορικά με τις σχέσεις που πρέπει να έχουμε με τις άλλες Ομολογίες και Εκκλησιαστικές Κοινότητες της χώρας. Καταβάλλεται πάντως προσπάθεια για την επιστράτευση νέων, γεννημένων και μεγαλωμένων στη Μεγάλη Βρετανία, προκειμένου να γίνουν κληρικοί και να διακονήσουν στο μέλλον την Εκκλησία. Αλλά για να καρποφορήσει τούτη η προσπάθεια χρειάζονται χρήματα και συνεχείς αγώνες επιστρατεύσεως των Νέων μας.

Πριν κλείσω αυτή τη σύντομη αναφορά για την Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, την οποία έχω την τιμή και το προνόμιο να υπηρετώ, όπως είπα, για τα τελευταία 47 χρόνια συνεχώς, θα ήθελα να προσθέσω ότι η Αρχιεπισκοπή είναι αυτοσυντήρητη και όσοι υπηρετούν αυτήν εξαρτώνται από το Ποίμνιο και την εθελοντική προσφορά του ευλαβούς Ορθοδόξου λαού μας, οποίος αγωνίζεται να επιβιώσει αλλά και να μείνει πιστός στην παράδοσή του. Πρέπει στο σημείο αυτό να αναφέρω με ευγνωμοσύνη ότι στην Ελλάδα η πολιτεία αποσπά σημαντικό αριθμό εκπαιδευτικών οι οποίοι καλύπτουν μέρος των αναγκών των ελ-

ληνικών σχολείων μας. Το ίδιο κάνει και η Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά το μεγαλύτερο βάρος φέρουν οι τοπικές Κοινότητες και Εκκλησίες οι οποίες επανδρώνουν με εκπαιδευτικό προσωπικό και συντηρούν οικονομικά και οργανωτικά τα υπάρχοντα Απογευματινά και Σαββατιανά Σχολεία.

Θα πρέπει να προσθέσω ότι η Αποστολική Εκκλησία της Ελλάδος βοηθά το έργο της Αρχιεπισκοπής με την απόσπαση προσωρινά μερικών κληρικών οι οποίοι διακονούν στην Εκκλησία μας στην Διασπορά. Χάρη στη γενναιοδωρία του Ποιμνίου και τις φροντίδες της Διοικούσης Εκκλησίας αγοράστηκαν Ναοί και σχολικά κτίρια και άλλα οικήματα για την κάλυψη των αναγκών της λατρείας, της Παιδείας, της προστασίας της Νεολαίας, της στέγασης των κληρικών και των γραφείων των τοπικών Ενοριών και Κοινοτικών αναγκών του Ποιμνίου που είναι διασκορπισμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία όπου οι Ομογενείς βρήκαν καταφύγιο και προστασία και ελευθερία για να ασκούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και να συνεχίζουν τις εθνικές και πολιτιστικές και άλλες παραδόσεις και δραστηριότητές τους. Σήμερα οι Κοινότητες και η Αρχιεπισκοπή έχουν μεγάλα χρέη τα οποία δημιουργήσαν για την ανοικοδόμηση, την συντήρηση, τον εξωραϊσμό και την αγορά διαφόρων κτιρίων για τις ανάγκες τους. Όμως είμαστε βέβαιοι ότι οι πιστοί, όχι μόνον θα ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, αλλά θα προγραμματίζουν και θα στενίζουν το μέλλον με αισιοδοξία.

Ευρισκόμαστε συνεπώς σε εξέλιξη και ανοδική πορεία, ώστε να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στα πολλά και ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η διακονία μας προκειμένου να διαφυλάξουμε την παράδοση, να την μεταλαμπαδεύσουμε στους νεώτερους, να συγκρατήσουμε το Ποίμνιο μέσα στα πλαίσια της Ορθόδοξης πίστης και παράδοσης. Συγχρόνως να του εμφυσήσουμε τον σεβασμό, την αγάπη και την εμπιστοσύνη του προς τις μεγάλες αξίες που περικλείει η Ορθόδοξη Εκκλησία και Παράδοση με την λατρεία, την υμνολογία και τα κείμενα της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης και τη Θεία Λειτουργία και τις άλλες Ακολουθίες και εορτές και πανηγύρεις που συναποτελούν την πλούσια Παράδοσή της, την οποία στην πράξη καθημερινά αναζωογονεί και παριστάνει η Ορθόδοξη λατρεία και ζωή. Γι' αυτό και επιβάλλεται όπως συνεχώς καλλιεργούμε την εκκλησιαστική Παιδεία η οποία είναι καταχωρημένη εις τα λειτουργικά βιβλία της Εκκλησίας και την μακραίωνη Εκκλησιαστική ζωή μας.

Και για να επαναλάβω τα λόγια του Αποστόλου Παύλου «καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος» (Ἑβραίους, κεφ. ΙΑ, 32) για να μνημονεύσω τους αγώνες και τις δραστηριότητες της Ορθοδόξου Ελληνικής Αποδημίας εις την ιστορική και πολιτισμένη, την φιλελεύθερη και Δημοκρατική χώρα του Ηνωμένου Βασιλείου στην οποία δραστηριοποιούνται χιλιάδες Ομογενών κάθε κοινωνικής τάξεως και συνεχίζουν τη ζωή τους, δημιουργούν το μέλλον τους και παραμένουν πιστοί εις την Ορθοδοξία και τον Ελληνισμό παρόλο που ζουν και προοδεύουν στη δεύτερή τους πατρίδα. Σας ευχαριστώ για την υπομονή και να με συγχωρείτε γιατί κάπως μακρυγόρησα.

Ιούλιος 2006

Χαιρετισμός - Προσφώνηση προς τους αντιπροσώπους των Ελληνικών Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας Λονδίνου - Ηνωμένου Βασιλείου

Αρχιεπισκοπή, Πέμπτη 12 Οκτωβρίου 2006, 1 μ.μ.

Αξιότιμοι και αγαπητοί Εκπρόσωποι του Ελληνικού Τύπου, Ραδιοφώνου και Τηλεοράσεως Ηνωμένου Βασιλείου,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω εις τον Αρχιεπισκοπικόν Οίκον και σας ευχαριστώ πολύ που δεχτήκατε την πρόσκλησή μας να μοιραστείτε μαζί μας το γεύμα - την φιλοξενία, που σας προσφέρει το Εκκλησιαστικό μας Κέντρο εις το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδίαν. Εν πρώτοις θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την προσφορά σας στην ενημέρωση του ορθόδοξου λαού μας που συναποτελεί το πλήρωμα τούτης της βιβλικής Αρχιεπισκοπής, θυγατρός αγαπητής της Μητρός Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Και είμαστε ενήμεροι για τους αγώνες που διεξάγετε προκειμένου να εκπληρώσετε, κατά τον καλύτερο δυνατόν τρόπο, την υψηλή αλλά και ωραία και ιερήν αποστολή σας προς το κοινό. Καθημερινά διαπιστώνουμε τις προσπάθειές σας να ανταποκριθείτε στις υποχρεώσεις του έργου και της αποστολής σας και γι' αυτό συμεριζόμαστε τους κόπους και τις φροντίδες που καταβάλλετε ώστε να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της Δημοσιογραφίας και της εξασφάλισης και μεταδόσεως των νέων πληροφοριών στον λαό μας. Αλλά, δυστυχώς, αυτή είναι η χαρά του έργου σας, γιατί γίνεται κάτω από δυσμενείς συνθήκες με ελάχιστα οικονομικά και άλλα μέσα. Όμως αυτή είναι η μοίρα της Αποδημίας, η οποία θέλει να επιβιώσει, να ζήσει και να συνεχίσει την αποστολή της στη δεύτερη αυτή πατρίδα που διαλέξαμε να ζούμε χιλιάδες απόδημοι από όλα τα μέρη του Ελληνισμού και κυρίως από τη Μεγαλόνησο Κύπρο και την ηπειρωτική Ελλάδα. Και επειδή η μέγιστη πλειονότητα της Ομογένειας προέρχεται από την Κύπρο, είναι φυσικό ο τύπος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση της Ομογένειας να απορροφούνται από το πρόβλημα της Νήσου που είναι δικαιολογημένος το κατ' εξοχήν πρώτο εθνικό πρόβλημα του σύγχρονου Ελληνισμού. Αυτό, μαζί με άλλα παρεμφερή ζητήματα του Γένους των Ελλήνων, απασχολεί καθημερινά Άρχοντες και λαόν ανά το Πανελλήνιο και κατ' επέκταση και την Διασπορά και δη σε τούτη την χώρα, η οποία εκτός των άλλων, έχει ζωτικά συμφέροντα στην Κύπρο, όπως κι εμείς μ' αυτήν την χώρα, το Ηνωμένο Βασίλειο, συνδεόμαστε ποικιλότροπα και σε βάθος και σε πλάτος και σε ύ-

ψος. Νομίζω δε ότι εσείς οι δημοσιογράφοι πρέπει να είστε ενήμεροι αυτών των σχέσεων και να γνωρίζετε καλά και με επάρκειαν και αντικειμενικότητα αυτές τις σχέσεις για να μπορείτε να πληροφορείτε τους αναγνώστες σας όσο είναι δυνατό πληρέστερα, με νηφαλιότητα, με ειλικρίνεια και πέραν από κάθε είδους προσωπικούς συναισθηματισμούς και την μικροπολιτική που εξυπηρετεί εφήμερα συμφέροντα.

Η Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων, από της ιδρύσεώς της το 1922, αγωνίζεται να συντονίσει και να διαποιμάνει το ελληνορθόδοξο και άλλο ποίμνιο που βρίσκεται υπό την πνευματική της κηδεμονία και την κανονική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. Και όχι μόνο αυτό, αλλά προσπαθεί να ανταποκριθεί στις γενικότερες απαιτήσεις που απαιτεί η διακονία της σε μια χώρα σαν το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο κατά την τελευταία 60ετία έχει κατακλύσει κόσμος, λαοί, φυλαί και γλώσσες και πιστοί διαφόρων και εν πολλοίς ξένων προς την χριστιανική παράδοση της Ευρώπης ομάδων, από τα πέρατα της οικουμένης. Επιπλέον, τούτη η Αρχιεπισκοπή συστηματικά και με προγραμματισμένο σχέδιο προσπαθεί να οργανώσει τις κατά τόπους εκκλησιαστικές μας Κοινότητες και να τους εξασφαλίσει τα αναγκαία για την ομαλή λειτουργία του Ναού, του Ελληνικού και Κατηχητικού Σχολείου, υποφερτής διοικητικής και οικονομικής δομής, προκειμένου να διαφυλάξουν οι Απόδημοι τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους και να μείνουν άρρηκτα δεμένοι και με τις ρίζες τους.

Πιστεύω ότι, για να επιβιώσει τούτη η Ομογένεια, θα πρέπει - μεταξύ άλλων - να επιστημαίνει τρία βασικά στοιχεία: την οικογένεια, την ενορία ή τοπική εκκλησία, και την παιδεία. Το υπάρχον παροικιακό σχολείο και την γενικότερη παιδεία που παρέχει μετά σοφίας και επιστήμης τούτη η χώρα στους υπηκόους της. Θα πρέπει δε στο σημείο αυτό να προσθέσω και κάτι άλλο ακόμα για την παιδεία. Είναι τα ομολογιακά (denominational) Faith Schools, όπως τώρα ονομάζονται από το Βρετανικό Κράτος. Στο πεδίο αυτό, ούτε η Ομογένεια στο σύνολό της, ούτε ο παροικιακός τύπος είναι άριστα ενημερωμένος και γνώστης πως ιδρύονται και πως λειτουργούν τα Faith Schools. Γι' αυτό και θα πρέπει εσείς, ως δημοσιογράφοι και φορείς ενημέρωσης, να ασχοληθείτε λίγο περισσότερο για τη λειτουργία και την μεγάλη αξία και σπουδαιότητα που έχουν αυτά τα σχολεία για την Αποδημία του Ηνωμένου Βα-

σλείου. Και επειδή η Εκκλησία, η Αρχιεπισκοπή, δεν είναι μόνο τα κτίρια, οι πέτρες, αλλά οι άνθρωποι, θα πρέπει να συμμερίζονται οι φορείς των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει και προσπαθεί να λύσει -για το καλό και την πρόοδο του λαού μας- η Ιερά μας Αρχιεπισκοπή. Συνεπώς ζητούμε την τακτική, εποικοδομητική συνεργασία σας προκειμένου να γίνεται η προσφορά όλων των φορέων καλύτερη και πιο αποδοτική για το λαό μας. Θα ήθελα, επίσης, στο σημείο αυτό να σας κάνω κοινωνούς και ενός άλλου προβλήματος που απασχολεί την Αρχιεπισκοπή μας και κατ' ακολουθία τις Ενορίες και τους πιστούς μας. Είναι οι κληρικοί. Όπως καλώς γνωρίζετε σαν ορθόδοξοι χριστιανοί που είστε ότι για να λειτουργεί δηλαδή αποδοτικά και να κάνει καρπούς η Ενορία-Εκκλησία και η τοπική Κοινότητα χρειάζεται καλά στελέχη, πρόσωπα μορφωμένα, ικανά, αφοσιωμένα στην διακονία τους, να έχουν ενθουσιασμό και να είναι απόλυτα δοσμένοι στην διακονία της Εκκλησίας. Και τούτο δεν είναι εύκολο και γρήγορο επίτευγμα. Χρειάζεται οργάνωση, στελέχη, ειδικά σχολεία, χρήματα και κτίρια και όραμα. Στο κεφάλαιο αυτό θα θέλαμε λοιπόν εσείς με τη σειρά σας και με τον τρόπο σας να γεγείρετε από τις στήλες της Εφημερίδας σας ή από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση και να προβληματιστείτε και έτσι να παρέμβετε ενεργά και μετά γνώσεως και σοφίας και να προβληματίσετε και τους αναγνώστες και τους ακροατές και θεατές σας. Έτσι όχι μόνο θα βοηθήσετε, αλλά θα αποδείξετε στο ευρύτερο κοινό ότι και γνώση έχετε, και ενδιαφέρον επιδεικνύετε και ασχολείστε με σπουδαία, βασικά ζητήματα επιβίωσης της Αποδημίας, την οποία η Εκκλησία μετά πολλής συνέπειας και συνέσεως και φόβου Θεού υπηρετεί παντοιοτρόπως όλα αυτά τα χρόνια.

Πριν κλείσω τη σύντομη αυτή προσφώνηση, την οποία θεώρησα καλό να σας απευθύνω με την ωραία ευκαιρία της εδώ παρουσίας σας, θα ήθελα να θέξω και το γλωσσικό ζήτημα που απασχολεί όλους μας. Δηλαδή την εκμάθηση και την ορθή διάδοση και χρήση της ελληνικής μας γλώσσας και το μέλλον της. Όλοι εκδαπάνωμαστε για τον πολυσήμαντο αυτό σκοπό, την εκμάθηση δηλαδή της γλώσσας από τη νέα γενιά και ο καθένας προσπαθεί κατά δύναμη, με συνεπίκουρους τις Κυβερνήσεις της Ελλάδος και Κύπρου και την Ομογένεια στην ολόκληρή της όσκη ο σκοπός αυτός να υλοποιείται κατά τον αρτιώτερο δυνατό τρόπο. Και πρέπει να ομολογήσουμε ότι γίνεται καλή δουλειά από όλους εκείνους οι οποίοι λόγω επαγγέλματος ή θέσεως ασχολούνται με το κεφάλαιο της Παιδείας. Και μαζί με τους Εκπαιδευτικούς φορείς και τους δασκάλους και η οικογένεια καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες και κάνει μεγάλες θυσιές σε τούτο το ση-

μείο. Γι' αυτό σε όλους αξίζει δίκαιος έπαινος και ευχαριστίες. Όμως πρέπει να ομολογήσουμε ότι διεξάγουμε έναν άνισο, σκληρό αγώνα, δίχως τέλος. Γι' αυτό θα πρέπει συνεχώς να προβληματιζόμαστε σε τούτο το κεφάλαιο και συγχρόνως να είμαστε και γνώστες της γλώσσας του τόπου και να την χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε και πιστεύω ότι όλοι θέλουμε, να προβάλλουμε στις νεώτερες γενεές τα πνευματικά και όλα τα αναγκαία μηνύματα της παράδοσης και της θρησκείας και του πολιτισμού μας, αλλά ταυτόχρονα και τα αιτήματά μας να τα μεταφέρουμε προς κάθε κατεύθυνση.

Οπωσδήποτε χαίρω που ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας και πιστεύω ότι θα ακολουθήσουν και άλλες τέτοιες συναντήσεις, προκειμένου να αλληλοενημερωνόμαστε και να εμπλουτίζουμε τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας για τη ζωή της Ομογένειας και δη της Εκκλησίας μας, η οποία διαδραματίζει και είμαι βέβαιος ότι και στο μέλλον θα διαδραματίζει, ένα ρόλο που θα βοηθήσει την Ομογένεια όχι μόνο να διατηρήσει τα χαρακτηριστικά της σ' αυτήν την δεύτερή μας πατρίδα, αλλά θα δώσει και αντίδωρον προσφοράς για όσα λαμβάνει από την χώραν της παροικίας μας. Σύνθημα και μέλημά μας είναι ο τακτικός Εκκλησιασμός, η ενεργός και ενσυνειδητή συμμετοχή του λαού μας εις τα δρώμενα της Εκκλησίας-Ενορίας και η προσπάθειά μας να κάνουμε πράξη και βίωμα το ελληνορθόδοξο φρόνημα του λαού μας ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τα ποικίλα υπαρξιακά και κοινωνικά και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος με πίστη στον εν Τριάδι Θεό, με αισιοδοξία και ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον και με ειρήνη και ασφάλεια της ανθρωπότητας, η οποία με τη σύγχρονη μορφή της αλόγιστης βίας και του αποτρόπαιου τρόμου του πυρηνικού πολέμου διακατέχεται από σύγχυση και πνεύμα ανασφάλειας και αγωνίας. Γι' αυτό και το ελπιδοφόρο και αισιόδοξο μήνυμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας και γενικότερα της Χριστιανοσύνης θα πρέπει να μεταλαμπαδεύετε ευκαίρως και ακαίρως προς κάθε κατεύθυνση.

Θα τελειώσω με κείνα που διδάσκουν οι πατέρες της Εκκλησίας, ότι η πίστη εις τον εν Τριάδι Θεόν και η αρετή κατορθώνει περισσότερα, είναι πιο δυνατή από τη δύναμη του νου, τη λογική του ανθρώπου. Γι' αυτό και επιβάλλεται η επιστροφή του σύγχρονου ανθρώπου στις απλές βασικές αξίες της ζωής που έθρεψαν την ανθρωπότητα, η οποία και διασώθηκε και εμεγαλούργησε μέχρι σήμερα. Και θα συνεχίσει να μεγαλουργεί εάν μείνει πιστή στις χριστιανικές αξίες όπως τις διερμήνευσε η ελληνική σκέψη μαζί με το πνεύμα της αγάπης και της θυσίας που έφερε ο Χριστός εις τον κόσμο. Σας ευχαριστώ για την υπομονή και σας εύχομαι υγεία και κάθε ευτυχία στην οικογένεια και τα έργα σας.

Συνάντηση Αντιπροσωπείας του Πατριαρχείου Μόσχας με τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο

Την Παρασκευή, 13 Οκτωβρίου 2006, επταμελής αντιπροσωπεία του Πατριαρχείου Μόσχας, υπό τον Μητροπολίτη Smolensk και Kaliningrad κ. Κύριλλο, επισκέφθηκαν στον Αρχιεπισκοπικό Οίκο Thyateira House τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο και έσχε μαζί του μακράν και εποικοδομητική συζήτηση πάνω σε θέματα που απασχολούν γενικά την ανά τον κόσμο Ορθόδοξη Εκκλησία.

Συζητήθηκε, επίσης, το ειδικό θέμα της απόσχισης, από το Πατριαρχείο Μόσχας, του μέχρι πρότινος εκπροσώπου του στη Μεγάλη Βρετανία Επισκόπου Σεργκιέβο Βασιλείου, και ένταξής του υπό το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως ως Επισκόπου, πλέον, Αμφιπόλεως και άμεσα συνδεδεμένου με την αποσχιθείσα προ καιρού από το Πατριαρχείο Μόσχας Ρωσική Εκκλησία Δυτικής Ευρώπης. Παρεκλήθη δε ο Αρχιεπίσκοπος Γρηγόριος όπως μεσολαβήσει για την εξομάλυνση της δημιουργηθείσης έκρυθμης αυτής καταστάσεως, η οποία απειλεί την ομόνοια και την στενή συνεργασία μέσα στους κόλπους της Ρωσικής Κοινότητας και του ποιμνίου της Ρωσικής Εκκλησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εκτός, όμως, του ειδικού αυτού θέματος, ένα μεγάλο μέρος της συζητήσεως αφιερώθηκε στην παρατηρούμενη επέκταση του Μουσουλμανισμού στις χώρες που μέχρι σήμερα είχαν καθαρά Χριστιανικό πρόσωπο και πολιτιστικές κατευθύνσεις, αντιλήψεις και πεποιθήσεις. Ετόνισε δε ο Μητροπολίτης Κύριλλος ότι δυστυχώς η επέκταση αυτή αποτελεί μονόδρομο, αφού στις καθαρά Μουσουλμανικές χώρες ο Χριστιανισμός δεν δύναται να έχει οποιονδήποτε ελευθερία δράσης για το Ποίμνιο που πιστεύει στο Χριστό, πολύ δε περισσότερο επέκτασης ή ιεραποστολικού έργου.

Από την πλευρά του, ο Αρχιεπίσκοπος Γρηγόριος ετόνισε ότι η Αρχιεπισκοπή παρακολουθεί τις εξελίξεις στους κόλπους της Ρωσικής Εκκλησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο και ο ίδιος πιστεύει ότι αργά ή γρήγορα οι τυχόν διαφορές που προκάλεσαν τις διενέξεις αυτές θα μειωθούν και με τον

καιρό θα εκλείψουν. Γι' αυτό συνέστησε υπομονή και αποφυγή οιασδήποτε ακραίων αποφάσεων σε βάρος οιασδήποτε, αφού ο χρόνος είναι εκείνος που θα εξομαλύνει τα πράγματα για το καλό πάντοτε του Ορθόδοξου Ποιμνίου στη φιλόξενη αυτή χώρα της παροικίας μας.

Εξ άλλου, την Κυριακή, 15 Οκτωβρίου 2006, ο Αρχιεπίσκοπος Γρηγόριος προσκλήθηκε από τον Μητροπολίτη Κύριλλο και συλλειτούργησε μαζί του στον Ρωσικό Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Αγίων Πάντων Λονδίνου, με την ευκαιρία συμπλήρωσης 50 χρόνων από την ίδρυση του Ναού αυτού, απένειμε δε στον Μητροπολίτη Κύριλλο τον Σταυρό της 75ετίας της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων, ενώ εκείνος είχε δωρίσει στον Αρχιεπίσκοπο κατά την ως άνω συνάντηση ένα ωραίο εγκόλπιο.

Στιγμιότυπο από την Συνάντηση αντιπροσωπείας του Πατριαρχείου Μόσχας και του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας εις το οίκημα της Αρχιεπισκοπής "Thyateira House", την Παρασκευήν, 13 Οκτωβρίου 2006. Της ρωσικής αντιπροσωπείας ηγείτο ο Μητροπολίτης Smolensk και Kaliningrad, Κύριλλος, συνοδευόμενος υπό του Αρχιεπισκόπου Korsun Innokenty, του Επισκόπου Βιέννης και Αυστρίας Ιλαρίωνος, των Ιερέων Nikolai Balashov, Michael Gogoleff και Michael Dudko, και του υποδιακόνου Makin Leonardov. Παρόντες ήσαν ωσαύτως ο Επίσκοπος Τροπαίου Αθανάσιος, ο Αρχιμανδρίτης Παντελεήμων Τσορματζόγλου, ο Διάκονος Βασίλειος Παπαβασιλείου, ο Πρόεδρος των Ελληνορθόδοξων Κοινοτήτων Μεγάλης Βρετανίας, Κύπρος Νίκολας, και ο Διευθυντής του Γραφείου Παιδείας της Αρχιεπισκοπής, Χάρης Μεττής.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940

Ἀγαπητοί μας Ὁμογενεῖς,

Οἱ ἐθνικὲς ἐπέτειοι, τίς ὁποῖες γιορτάζουμε κάθε χρόνο, ἀποτελοῦν ὁρόσημα μονοσήμαντα γιὰ τὸ Ἔθνος, ἀλλὰ καὶ φωτοδότες καὶ πνευματικὰ ἐρεθίσματα γιὰ τὸν κάθε σκεπτόμενο "Ἕλληνα ποῦ πονεῖ τὸν τόπο του καὶ πραγματικὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐπιβίωση καὶ τὴ συνεχὴ του πρόοδο καὶ προκοπή. Γιορτάζουμε δὲ καὶ δοξολογοῦμε τίς ἐθνικὲς μας ἐπετεῖους ὄχι γιὰ νὰ ἐπαναπαυόμαστε στὶς δάφνες καὶ τὰ μεγαλεῖα τῶν προγόνων μας. Ὅχι γιὰ νὰ περμενόμενους τοὺς ξένους νὰ μᾶς χειροκροτοῦν καὶ νὰ μᾶς θαυμάζουν γιὰ τίς δόξες, τίς θυσίες, τοὺς ἀφάνταστους καὶ πολλὰκις ὑπεράνθρωπους ἀγῶνες τοὺς ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστίων, γιὰ τὴν προάσπιση τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδας μας.

Γιορτάζουμε τίς ἐθνικὲς μας ἐπετεῖους μ' ἓνα καὶ μοναδικό σκοπὸ, μὲ μιὰ καὶ μοναδικὴ ἐπιδίωξη: Νὰ γαλουχηθοῦμε στὰ νάματα τῶν διδασμάτων ποῦ ἀρεῖνουμε ν' ἀντλοῦμε ἀπὸ τὴ ζωὴ, τὴ δράση, τοὺς ἀγῶνες, τίς ἀγωνίες, τὰ κατορθώματα καὶ τίς αὐτοθυσίες ὧν ἐκεῖνων τῶν ἐπώνυμων καὶ ἀνώνυμων ἀγωνιστῶν, χάρις στὸ θάρρος, τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὸ σωματικό καὶ προπάντων ψυχικό τους σθένος εἶχανε γράψει τίς πολυτιμότερες ἐκεῖνες σελίδες στὴν ἱστορικὴ καὶ λαμπρὴ καὶ τόσο τρισέβδοξη πορεία τοῦ Γένους.

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1940, τὴν ἐπέτειο τῆς ὁποίας ἐορτάζουμε οἱ πανῆλληνες ὅπου γῆς, ὑπῆρξε ἀναμφίβολα ἡ λυδία λίθος, πᾶνω στὴν ὁποία δοκιμάστηκε γιὰ πολλοὺς φορὰ ἡ ἀξιοπιστία καὶ γνησιότητα τῆς ἑλληνικῆς ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς. Μιὰ Ἑλλάδα καταβεβλημένη καὶ αἰμόφυρτη ἀπὸ τὴν ἐφιαλτικὴ τραγωδία τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς. Μὲ χιλιάδες-χιλιάδων ἑνδεεῖς καὶ ταιριαζομένους πρόσφυγες νὰ φυτοζωοῦν ξεριζωμένοι ἀπὸ τίς πατρογονικὲς τους ἐστίες. Μὲ τὴν κομματικὴ διχόνοια ν' ἀπειλεῖ καὶ πάλιν τὴν ἴδια τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Ἔθνους. Καὶ μὲ τὸ Γένος τῶν Ἑλλήνων γονατισμένο κάτω ἀπὸ τὸ ἀβάσταχτο οἰκονομικὸ βάρος τῆς προηγούμενης ἐκκατάστασης, οἱ σιδηρόφρακτες δυνάμεις τοῦ Ναζισμοῦ καὶ τοῦ Φασισμοῦ εἶχαν πιστέψει - ὅπως τὸ 490 π.Χ. εἶχαν πιστέψει καὶ οἱ ἄριμτοι καὶ αὐτοὶ οἰκονομικά ὑπερτέροι τῶν Ἑλλήνων Πέρσες - ὅτι ἡ συντριβὴ καὶ ἡ καθυπόταξη τῆς μικρῆς, τῆς φτωχῆς, τῆς ἀπροστάτευτης, ἀλλὰ καὶ κατακερματισμένης Ἑλλάδας θ' ἀποτελοῦσε ἀπλὸ καὶ ἀνῶδον περὶπατο γιὰ τίς στρατιεῖς τους.

Τεράστιο καὶ ἀσυγκρότητο σφάλμα, βέβαια, καὶ τῶν Περσῶν, πολὺ δὲ περισσότερο τῶν ὑποτιθέμενων ἱστορικὰ μορφωμένων δυνάμεων τοῦ Ἀξονος Βερολίνου-Ρώμης, Χίτλερ-Μουσολίνι, Γερμανοὶ καὶ Ἰταλῶν. Σφάλμα, γιατί ὑποτίμησαν τὸν Ἕλληνα. Σφάλμα, γιατί λησμονήσαν τὸ παράδειγμα τοῦ Λεωνίδα. Καὶ σφάλμα γιατί δὲν ὑπολόγισαν τὴν κρυφὴ ἐκείνῃ καὶ ἀδιᾶκριτη φλόγα ποῦ κρυφοκαίει, ἀσίγητη καὶ ἀβήρητη, στὶς καρδιές καὶ τίς συνειδήσεις τῆς Φυλῆς. Ἐκεῖνη δὲ τὸ μονολεκτικό «ΟΧΙ» ποῦ ὁ τότε πρωθυπουργὸς τῶν Ἑλλήνων Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶχε ἀπευθύνει - χωρὶς φοβὸ, χωρὶς δισταγμὸ, χωρὶς νὰ τὸν ταλανίζει τὸ ἐμπρακτικὸ δίλημμα τοῦ «ἐφικτοῦ» καὶ τοῦ «εὐκαίτου» - στὸν ἐμβρόντητο Ἰταλὸ Πρόεσβυ τίς μεταμεσονύχτιες ὥρες, ξημερώματα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Ἐμβρόντητος ἔμεινε καὶ ὁλόκληρος ὁ κόσμος, ἐπειδὴ πίστεψαν πῶς οἱ Ἕλληνες θὰ κατεῖχοντο τουλάχιστον ἀπὸ θράσους, νὰ τολμήσουν ν' ἀντιταχθοῦν στὶς στρατιεῖς τοῦ Ἰταλοῦ δικτάτορα Μουσολίνι. Ὅταν, ὅμως, σύσσωμος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀπάντησε στὸ μεγάλο ἐκεῖνο προσκλητήριο

τῆς Ἡγεσίας τοῦ Ἔθνους μὲ ἀποφασιστικότητα καὶ τόλμη ὅτι ἦταν ἔτοιμος νὰ θυσιαστεῖ γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῆς ἑδαφικῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς τιμῆς τῆς πατρίδας του. Καὶ ὅταν, μάλιστα, κατετρόπως τὰ ἱταλικά στρατεύματα στὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ ἀπώθησε τὸν ἐχθρὸ πρὸς τὴν κατεχόμενη Ἀλβανία καὶ τὴ θάλασσα, τότε ὁ Δυτικὸς κόσμος παρέμεινε «μὲ ἀνοιχτὸ στόμα», ἔκθαμβος γιὰ τὸ νέο αὐτὸ Ἑλληνικὸ θαῦμα. Ἐνα θαῦμα πρωτοφανὲς γιὰ τοὺς ξένους, ἀλλὰ ὄχι καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνες. Γιατί στὴν ἱστορία τους, οἱ Ἕλληνες ἔχουνε συνηθίσει σὲ τέτοια θαύματα ἡρωϊκῶν, αὐτοθυσιῶν καὶ δόξας καὶ πάντοτε «μεθάνε» ἀπὸ τὰ παραδείγματα τῶν προγόνων τους, πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ ἀμιμῶνται ὥστε ν' ἀποδεικνύονται σὲ ἀναρίθμητες περιπτώσεις «πολλῶν κάρωνες» ἐκεῖνων.

Σήμερα ὁ Ἑλληνισμὸς ἀντιμετωπίζει τὸ μεγάλο καὶ δυσεπίλυτο πρόβλημα τῆς βίαιας κατοχῆς καὶ τοῦ ἀπαράδεκτου ἐπικυριοῦ μεγάλου μέρους τῶν ἐδαφῶν τῆς Κύπρου ἀπὸ ξένα στρατεύματα εἰσβολῶν καὶ ἀπὸ δεκάδες χιλιάδες Ἑπὶλῦδων, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν ν' ἀλλοιώσουν τὸ δημογραφικὸ χάρτη τῆς ἀπὸ χιλιάδες χρόνια Ἑλληνικῆς Μεγαλονήσου. Τὰ τραγικὰ γεγονότα τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου 1974 ἐξακολουθοῦν, δυστυχῶς, γιὰ τρεῖς καὶ πλέον δεκαετίες νὰ ταλανίζουν ὁλόκληρο τὸν λαὸ τῆς Κύπρου καὶ νὰ τὸν κρατᾶνε σὲ ἀγωνία καὶ ἀνησυχία καὶ ἀβεβαιότητα γιὰ τὸ ἐγγὺς μέλλον τῆς Μεγαλονήσου. Ἡ δὲ ἡγεσία τῆς Κύπρου καταβάλλει ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ ἐξεύρεση μιᾶς δίκαιης, βιώσιμης καὶ μόνιμης λύσης τοῦ λεγόμενου «Κυπριακοῦ Προβλήματος».

Ἐμεῖς, λοιπὸν, οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἕλληνες καλούμαστε γι' ἄλλη μιὰ φορὰ, μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, νὰ διακηρύξουμε μὲ στεντόρεια φωνὴ ὅτι θ' ἀγωνιστοῦμε, παρὰ τὸ πλευρὸ τῆς Ἡγεσίας τοῦ Ἔθνους, γιὰ τὴν ἐναποφορὰ τῆς Κύπρου σὲ λιμάνια γαλήνης, εἰρήνης, προόδου καὶ ἐλευθερίας καὶ ὅτι δὲν θὰ ἡσυχάσουμε ποτέ, οὔτε καὶ θὰ λιποψυχήσουμε, ὅταν καὶ ἐάν τὸ καθήκον καὶ ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος μᾶς τὸ ζητήσουν, νὰ ἀγωνιστοῦμε γιὰ τὴν δικαίωση τῶν αἰτημάτων τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ νὰ ζήσει ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε ξένη κατοχὴ καὶ νὰ βαδίσει ἀπερίσπαστος τὴν δόδ τῆς προόδου, τῆς ἐνθυμείας, τῆς ἀξιοπορέπειας καὶ τῆς τιμῆς, μὲ εἰρήνη καὶ σεβασμὸ γιὰ ὅλους τοὺς νόμιμους κατοικοὺς τῆς Μεγαλονήσου.

Καλοῦμε δὲ καὶ συμβουλευοῦμε πατρικά ὅλους σας, τοὺς κληρικοὺς, τοὺς δασκάλους, τοὺς λαϊκοὺς Ἀρχόντες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων, τῶν Σωματείων καὶ τῶν Ὁργανώσεων, νὰ ὁργανώσετε εἰδικὲς ἐκδηλώσεις ὥστε νὰ τιμηθεῖ δεόντως ἡ μεγάλῃ αὐτῇ ἐθνικῇ ἐπέτειοι, ἀλλὰ καὶ νὰ παραδειγματίζονται οἱ νεώτερες γενεὲς καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Σχολείων μας ἀπὸ τὰ ἀπαράμιλλα κατορθώματα καὶ τὴν αὐτοθυσία τῶν ἡρωϊκῶν πολεμιστῶν καὶ τῆς Ἡγεσίας τοῦ Ἔθνους στὴν κρίσιμη ἐκείνη περίοδο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940.

Εὐχόμενοι δὲ σὲ ὅλους σας ὑγεία καὶ τὴν ἐπιστάσιν του Ἁγίου Θεοῦ στὰ ἔργα σας διὰ πρεσβειῶν τῆς Παναγίας Θεοτόκου, τῆς ὁποίας τὴν Ἁγίαν Σκέπην σήμερον ἐορτάζουμε καὶ στὴν Κύπρο μας ταχεῖα καὶ πλήρη ἐλευθερία καὶ δικαίωση τῶν αἰτημάτων της, διατελοῦμε μετὰ πολλῆς ἐν Κυρὶ ἀγάπης καὶ θερμῶν εὐχῶν.

28η Ὀκτωβρίου 2006

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καὶ
Μεγάλῃς Βρετανίας Γρηγόριος

Η ΕΚΘΕΣΗ HART DAVIS ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Η πρώτη σοβαρή μελέτη για τους Κυπρίους της Αγγλίας

του Χάρη Μεττή

Η Έκθεση που υπέβαλε προς το Υπουργείο Αποικιών στο Λονδίνο και προς τον Άγγλο Κυβερνήτη της Κύπρου ο πρώην Διοικητής Λευκωσίας Hart Davis αποτελεί την πρώτη σοβαρή μελέτη που έγινε ποτέ με θέμα την Κυπριακή Παροικία στη Βρετανία και ιδιαίτερα στο Λονδίνο, όπου βρίσκονταν τότε (στα μέσα της δεκαετίας του 1930) σχεδόν όλοι οι Απόδημοι Κύπριοι, που στη συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν Έλληνες της Μεγαλονήσου.

Υποβλήθηκε στο Υπουργείο Αποικιών στο Λονδίνο στις 12 Δεκεμβρίου 1935, ο δε Κυβερνήτης της Κύπρου Sir Richmond Palmer έλαβε αντίτυπό της, που του απεστάλησαν από τον Υπουργό Αποικιών J.H. Thomas, στις 29 Ιανουαρίου 1936, στέλνει δε την απάντησή του στο Υπουργείο Αποικιών στις 6 Μαρτίου 1936. Την Έκθεση αυτή την βρίσκουμε σε όλους σχεδόν τους ετήσιους Φακέλους (μέχρι και το 1954), τους σχετικούς με τους Κυπρίους της Αγγλίας, που βρίσκονται στα πολυτιμα Γενικά Αρχεία του Κράτους στο Λονδίνο. Στο διάστημα όμως μεταξύ 12 Δεκεμβρίου 1935 και 6 Μαρτίου 1936 η Αγγλική Κυβέρνηση της Κύπρου έκανε κι εκείνη μια σε βάθος ανάλυση του όλου θέματος, όπως φαίνεται από δύο σπουδαιότατα υπομνήματα προς τον Sir Richmond Palmer, το μεν πρώτο από τον Γενικό Ταμία της Κυπριακής Κυβέρνησης, Ταγματάρχη W.H. Flinn (με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 1936), και το δεύτερο (δύο μέρες αργότερα) από τον Αποικιακό Γραμματέα W.D. Battershill, ο οποίος σημειωτόν είχε υπ' όψη του τόσο την Έκθεση του Hart Davis, όσο και του Ταγματάρχη Flinn.

Η Έκθεση Hart Davis είναι από πολλές πλευρές πολύ σπουδαία, κυρίως όμως γιατί βασίζεται πάνω σε μια απ' ευθείας έρευνα του Άγγλου αυτού ανώτερου διοικητικού λειτουργού του βρετανικού υπουργείου Αποικιών, ο οποίος είχε ελεύθερη πρόσβαση όχι μόνο στα Κυπριακά καφενεία της εποχής, την Κυπριακή Αδελφότητα και όλους σχεδόν τους Κυπρίους που σύνταζαν τότε στα διάφορα Κυπριακά εντευκτήρια, αλλά επίσης και στην Αστυνομία και τα Δικαστήρια, τα οποία, όπως ξέρουμε από άλλα επίσημα έγγραφα που έρχονται σταδιακά στη δημοσιότητα, αλλά επίσης και από Ελληνοκυπρίους που υπήρξαν άμεσοι μάρτυρες και πολλές φορές θύματα, τηρούσαν μια πολύ δυσμενή και προκατειλημμένη στάση απέναντι στους Κυπρίους στην ολόκληρή τους.

Πάνω στο τελευταίο αυτό σημείο έχω την προσωπική και αποδεδειγμένη ελικοκρινή μαρτυρία του Λεωνίδα Παναγίδη από το χωριό Ασπρομερίτης της Κύπρου, ο οποίος αποτελούσε έναν από τους ελάχιστους τότε μορφωμένους Ελληνοκυπρίους της Αγγλίας και έζησε από κοντά τους προβληματισμούς, αλλά και τις ελπίδες για ένα καλύτερο μέλλον, των πρώτων εκείνων Κυπρίων του Λονδίνου.

"Έργαζόμουν", λέει ο Παναγίδης, "σαν σερβιτόρος σ' ένα εστιατόριο πολυτελείας και σέρβιρα εκείνη τη μέρα μια πολύ πλούσια πελάτισσα. Σε κάποια στιγμή με φωνάζει στο τραπέζι της και μου δίνει φιλοδώρημα δέκα σελίνια (μισή λίρα) με τη συμβουλή να τα παίξω σ' ένα άλογο που έτρεχε εκείνη την ημέρα. Εγώ ποτέ μου δεν είχα παίξει σε άλογο, γι' αυτό και πήγα σ' ένα γνωστό Κυπριακό καφενείο, του Μαύρου, που είχα ακούσει πως παίρνανε στοιχήματα για τα ιπποδρόμια (ήταν τότε απαγορευμένο να παίζει κανείς στις ιπποδρομίες χωρίς να πάει ο ίδιος σ' αυτές). Δεν πρόλαβα όμως καλά καλά να μνω στο καφενείο, όταν έκανε επιδρομή η Αστυνομία. Με στήνουν, λοιπόν, στον τοίχο μαζί με τους άλλους θαμώνες, μου βάζουν στην τσέπη και μια ε-

φημερίδα, την Sporting Life (γνωστή εφημερίδα για ιπποδρομίες και σκυλοδρομίες), που ούτε καν ήξερα πως κυκλοφορούσε, και με πάνε στον Αστυνομικό Σταθμό όπου μου προσάπτουν κατηγορία για...παράνομο gambling! Και κάθε φορά που προσπαθούσα να τους πω ότι είμαι αθώος, με διάταζαν το shut up (να το βουλώσω). Και την έβγαλα τη νύχτα υπόδικος στα κρατητήρια της Αστυνομίας!"

Κάτι παρόμοιο μου διηγήθηκαν και άλλοι Κύπριοι του Λονδίνου της εποχής εκείνης, ότι δηλαδή η Αστυνομία κάθε άλλο παρά αντικειμενική ήταν απέναντι στους νεαρούς Κυπρίους, τους οποίους συλλάμβανε με την παραμικρή υποψία ότι, δήθεν, σκόπευαν ή συνωμοτούσαν να διαταράξουν τη δημόσια τάξη. Όπως, για παράδειγμα, όταν συνέλαβαν έναν νεαρό Κύπριο που στη συνέχεια καταδικάστηκε με αυτό το παράπτωμα, απλώς και μόνο γιατί, νεοφερμένος όπως ήταν από το χωριό του, στεκόταν μπροστά στις πολυτελείς βιτρίνες στο Piccadilly του Λονδίνου κι εξέφραζε ο άμοιρος φωναχτά το θαυμασμό του για τα ωραία πράγματα που έβλεπε για πρώτη φορά στη ζωή του!

Αυτήν, άλλωστε, την προκατάληψη της Αστυνομίας, αλλά και των Δικαστηρίων, σε βάρος των Κυπρίων του Λονδίνου παραδέχεται έμμεσα, αλλά αρκετά καθαρά, και ο Hart Davis, ο οποίος, όπως θα δούμε, κάνει την εύστοχη παρατήρηση πως μερικές από τις συλλήψεις, στις οποίες προέβαινε η Αστυνομία, και στη συνέχεια στις καταδίκες των νεαρών Κυπρίων, ήταν εντελώς αδικαιολόγητες. Άλλωστε και αρκετές από τις εισηγήσεις του, όπου διαφαιίνεται ότι ήταν ασφαλέστατα και ο ίδιος αρκετά προκατειλημμένος εναντίον των Κυπρίων, όζουν αντικυπριακού αισθήματος και αποκαλύπτουν σε όλη του την έκταση το υπεροπτικό αυτοκρατορικό αίσθημα και την έμμονη ιδέα και πεποίθηση ότι οι Κύπριοι αποτελούσαν όντα πολύ κατώτερα από τους λοιπούς Άγγλους με τους οποίους όμως είχαν, ακριβώς λόγω της Βρετανικής Αποικιοκρατικής Αυτοκρατορίας, την ίδια υπηκοότητα (British Citizenship) και, θεωρητικά τουλάχιστον, τα ίδια πολιτικά και άλλα δικαιώματα. Αυτή την προκατάληψη την βλέπουμε αρκετά καθαρά, για παράδειγμα, στη μορφή που ο Hart Davis θέλει να δώσει στον προτεινόμενο ξενώνα, τον οποίο φαντάζεται σαν ένα είδος στρατιωτικών καταυλισμών με μικρά cubicles (θαλαμίσκους) για υπνοδωμάτια, χωρίς καν να τον ενδιαφέρει ή να περνά από το νου του η οποιαδήποτε φυσιολογική κοινωνική ζωή των νεαρών Κυπρίων.

Ένα άλλο σημείο που θα θέλαμε εδώ να προσεχτεί στην Έκθεση του Hart Davis είναι η συνεχής αναφορά του στο Σωτήρη Τερεζόπουλο και η εμμονή του όπως η Αγγλική Κυβέρνηση κάνει καλή χρήση αυτού του νεαρού Ελληνοκυπρίου διγυρόρου και δασκάλου των Αγγλίων για Κυπρίους στο Pulteney Institute. Γιατί; Μήπως ο Hart Davis ήταν εντελώς σίγουρος ότι ο Τερεζόπουλος θα επεδείκνυε τυφλή αφοσίωση στους Άγγλους και θ' αποτελούσε γι' αυτούς έναν άριστο πληροφοριοδότη σε βάρος των συμπατριωτών του; Η μήπως πραγματικά προέβλεψε ότι ο Τερεζόπουλος θα φρόντιζε τους συμπατριώτες του για τα επόμενα τρία-τέσσερα χρόνια καλύτερα από οποιοδήποτε Άγγλο στη θέση του Liaison Officer μεταξύ Κυπρίων της Αγγλίας και της Αποικιοκρατικής Κυβέρνησης της Κύπρου, όπως πράγματι έγινε; Εκείνο που μπορούμε να πούμε με ασφάλεια είναι, βέβαια, αυτό που πίστευαν για τον Τερεζόπουλο οι ίδιοι οι Κύπριοι. Και αυτό είναι ότι για τους μεν υπήρξε πραγματικός και ειλικρινής προστάτης και σύμβουλος σε στιγμές πολύ κρίσι-

μες για τους ίδιους, ενώ άλλοι Κύπριοι της εποχής εκείνης είχαν ακριβώς την αντίθετη γνώμη.

Γενικά, πάντως, θα λέγαμε πως οι λεπτομερείς εισηγήσεις του Hart Davis αποσκοπούσαν μεν στην υποβολή των Κυπρίων μεταναστών που βρίσκονταν στο Λονδίνο σε αναζήτηση καλύτερης τύχης, όμως μας δίδεται η εντύπωση ότι το μοναδικό ελατήριο πίσω από το σχέδιό του αυτό ήταν η όσο το δυνατόν πιο αμαλή απορρόφηση των Κυπριωτών, και μάλιστα σε χρόνο μηδέν, από την Αγγλική κοινωνία της εποχής. Για τον Hart Davis, όπως και για τους υπευθύνους στο Υπουργείο Αποικιών και στο Αγγλικό Κυβερνείο στην Κύπρο, οι μετανάστες αυτοί αποτελούσαν απλώς ανώνυμα εργατικά χέρια και μάλιστα νεανικά και γεμάτα σφρίγος, και γι' αυτό φρόντιζαν να τους πειθαναγκάσουν να εκμάθουν την Αγγλική ώστε να μπορούν να τους αξιοποιήσουν πλήρως, αλλά, εννοείται, σε κατώτατες δουλειές-εστιατόρια και κουζίνες. Πουθενά στην Έκθεση δε γίνεται λόγος για βαθύτερη και σοβαρότερη μόρφωση, όταν μάλιστα γνωρίζουμε ότι στο Λονδίνο αρκείτο από τους νεαρούς μετανάστες από την Κύπρο είχαν απολυτήριο Σχολών Μέσης Παιδείας πριν εκπαιδευθούν, και συνεπώς θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν να σπουδάσουν σε Πανεπιστήμια (αναφέρω μόνο μερικά συγκεκριμένα παραδείγματα, τον Λεωνίδα Παναγίδη, τον Ιάσονα Λουκιανό, τον Εύδωρο Ιωαννίδη, τον Ιερόθεο Κυκκώτη, τον Πολύκαρπο Σαλάτα, τον Χαρίδημο Ιωαννίδη) αντί να υποχρεωθούν να ριχθούν στη βιοπάλη και σε επαγγέλματα αλλότρια, έστω και αν τελικά πολύ πιο επικερδή από ένα Πτυχίο Πανεπιστημίου.

Ας δούμε, όμως, πώς παρουσιάζει την Κυπριακή Παροικία της Αγγλίας (ή μάλλον του Λονδίνου) το 1935 ο Hart Davis, από τη μελέτη της οποίας ο αναγνώστης μπορεί άνετα να εξαγάγει τα αναγκαία συμπεράσματα χωρίς δικά μου σχόλια. Να σημειώσω, μόνο, εδώ πως μεταφράζω την Έκθεση αυτή από την πρωτότυπη χειρόγραφη μορφή της και όχι από τα κατοπινά δακτυλογραφημένα αντίγραφα της:

1. ΚΥΠΡΙΟΙ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥΣ

Υπάρχουν πιθανώς τρεις ή τέσσερις χιλιάδες Κυπριώτες στο Λονδίνο. Είναι σχεδόν όλοι τους Έλληνες Χριστιανοί. Οι Τούρκοι είναι αριθμητικά λίγοι, ίσως περίπου πενήντα. Αυτή η Έκθεση θ' ασχοληθεί μόνο με Έλληνες Χριστιανούς Κυπριώτες εκτός όπου υπάρχει ειδική αναφορά σε Τουρκοκύπριους.

Ο ακριβής αριθμός των Κυπριωτών στο Λονδίνο είναι άγνωστος, αλλά οι υπολογισμοί που δίνονται πιο πάνω είναι κατά προσέγγιση ορθοί. Όλες οι πηγές που συμβουλευτήκα συμφωνούν με τους αριθμούς εκείνους.

ΠΟΥ ΖΟΥΝ:

Οι Κυπριώτες στο Λονδίνο σχεδόν όλοι τους ζουν σε μια μικρή περιοχή του Σόχο και της γειτονιάς της Tottenham Court Road.

2. Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Μερικοί από αυτούς έχουν εγκατασταθεί στην Αγγλία από πολλά χρόνια, αλλά η πλειονότητά τους έχουν έλθει εδώ από το 1927 και μετά. Πριν από εκείνη τη χρονιά, η μετανάστευση από την Κύπρο προς τη Δύση κατευθυνόταν κυρίως προς τις Ηνωμένες Πολιτείες. Όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες ελάττωσαν τον αριθμό αδειών για μετανάστευση από την Εγγύς Ανατολή, ένας αριθμός Κυπριωτών βρέθηκαν αποκλεισμένοι στο Λονδίνο. Οι πλείστοι τους βρήκαν αμέσως δουλειά, κυρίως σε εστιατόρια και ξενοδοχεία. Αυτοί έστειλαν πληροφορίες στην Κύπρο για την ευημερία τους και χρήματα. Το Λονδίνο παρουσιάστηκε από αυτούς σαν ένα μέρος εύκολης εξεύρεσης εργασίας και - για τους Κυπριώτες - καλής μισθοδοσίας. Ένα σταδιακά αυξανόμενο ρεύμα Κυπριωτών άρχισαν να αφικνούνται στο Λονδίνο προ πάντων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο. Κυπριώτες ίδρυσαν καφενεία στο Λονδίνο και συχνά νοίκιαζαν δωμάτια και έτρεφαν τους νεοαφικνόμενους με πίστωση ώσπου να εξεύρουν δουλειά. Πιο πρόσφατα, τα θέλγητρα της συντήρησης από επίδομα ανεργίας προβλήθηκαν

στην Κύπρο. Πολλοί από αυτούς παίρνουν επίδομα ανεργίας και σε μερικές περιπτώσεις πιστεύω πως καταβλήθηκε επίδομα για οικογένειες που ζουν στην Κύπρο.

Το 1933 και στις αρχές του 1934 το Υπουργείο Εσωτερικών, ύστερα από παράκληση του Υπουργείου Αποικιών, προέβη σε μερικές προσεκτικές έρευνες σχετικά με τους Κυπριώτες στο Λονδίνο. Από τότε δεν έχουν ληφθεί επίσημες λεπτομερείς για τους Κυπριώτες που αποβιβάζονται στην Αγγλία, αλλά η Αστυνομία, με τη βοήθεια των λιμενικών Αρχών, έχουν κρατήσει για τους δικούς τους σκοπούς, μια όσο το δυνατόν πολύ καλή κατάσταση. Τα Μητρώα τους δείχνουν ότι κατά τη διάρκεια των δυο περασμένων ετών η μετανάστευση των Κυπρίων έχει αυξηθεί πολύ γρήγορα. Κατά τη διάρκεια πέντε εβδομάδων, που καλύπτουν μέρος του Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 1935, είναι γνωστό ότι έχουν αφιχθεί τετρακόσιοι πενήντα Κυπριώτες.

3. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Υπάρχει απασχόληση για τους Κυπριώτες ως σερβιτόροι, βοηθοί σερβιτόροι και βοηθοί στην κουζίνα σε εστιατόρια και ξενοδοχεία. Μερικά μεγάλα μέρη, όπως το Cafe Monico, απασχολούν σχεδόν αποκλειστικά Κύπριους σερβιτόρους και βοηθούς στην κουζίνα. Άλλα μέρη, όπως το Cafe Royal, Princess Restaurant στο Piccadilly, και Quaglino, απασχολούν ένα μεγάλο ποσοστό Κυπριωτών. Οι Διευθυντές στα μέρη αυτά μιλάνε όλοι τους επαινετικά για την Κυπριακή εργατικότητα. Πολλά μικρότερα και λιγότερο αξιοπρεπή εστιατόρια και νυκτερινά κέντρα απασχολούν Κυπριώτες. Πιο πρόσφατα, οι πολιτικές καταστάσεις έχουν αυξήσει το ποσοστό απασχόλησης που προσφέρεται στο Λονδίνο για Κυπριώτες. Μερικά εστιατόρια έχουν χάσει ή απολύσει Ιταλούς σερβιτόρους και βοηθούς, και οι θέσεις αυτές έχουν σε μεγάλο βαθμό καταληφθεί από Κυπριώτες. Λόγω της περίπτωσης αυτής, έχουν εξευρεθεί θέσεις κατά τη διάρκεια των περασμένων δυο εβδομάδων για όλους τους πρόσφατα αφιχθέντες από την Κύπρο.

4. ΚΑΦΕΝΕΙΑ. ΆΛΛΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ.

Υπάρχουν γύρω στα τριάντα με σαράντα καφενεία στο Σόχο που ανήκουν σε Κυπριώτες και συχνάζονται σχεδόν αποκλειστικά από Κυπριώτες. Αυτά, βέβαια, προσφέρουν απασχόληση. Άλλοι Κυπριώτες είναι ιδιοκτήτες κουρειών. Μερικοί έχουν αρχίσει οικτροφεία για Κυπριώτες. Αλλά ένας πολύ μεγάλος αριθμός φυτοζωούν, πολύ κοντά στην αλητεία και το έγκλημα, παράνομα πουλώντας φιστίκια και άλλα αντικείμενα στους δρόμους, και κοιμούνται μαντρωμένοι μαζί σε υπόγεια και αποθήκες καφενείων. Μερικοί απορρίνουν από τα κέρδη πορνείων. Η Αστυνομία με πληροφορίες ότι οι Κυπριώτες είναι διάσημοι σ' αυτό.

5. ΟΙ ΚΥΠΡΙΩΤΕΣ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ.

Σχεδόν όλοι οι Κυπριώτες της Αγγλίας βρίσκονται στο Λονδίνο. Μερικοί βρήκαν δουλειά σε ξενοδοχεία στο South Coast και σε ξενώνες (guest-houses) σε αυτοκινητόδρομους. Όμως οι Κυπριώτες φαίνεται να προτιμούν το Σόχο και δεν αποδημούν εύκολα προς την επαρχία. Οι ώρες ανάπαυσης ξοδεύονται μέσα στα καφενεία. Οι παρές τους ανήκουν γενικά στην κατάσταση τήξη της Αγγλίδας πόρνης. Στα καφενεία διαβάζουν εφημερίδες, συζητάνε και παίζουν χαρτιά. Υπάρχει πολύ τζόγος (gambling). (κουμάρι)

6. ΚΥΠΡΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ.

Δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου Κύπριες στο Λονδίνο. Οι λίγες, που είναι εδώ, βρίσκουν αμέσως δουλειά ως επί το πλείστον σαν μοδίστρες, γιατί εργάζονται παραγωγικά και καλά, με χαμηλούς μισθούς. Είναι από κάθε άποψη ήσυχες, αξιοπρεπείς κοπέλες, οι οποίες έχουν, πιστεύω, μεγάλη επιρροή πάνω στους Κυπριώτες με τους οποίους έρχονται σ' επαφή. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων μερικών εβδομάδων έχουν αφιχθεί περισσότερες Κύπριες κοπέλες. Όλες τους βρήκαν αμέσως

δουλειά σαν μοδίστρες.

7. ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Δεν πιστεύω πως υπάρχουν περισσότεροι από δυο σχεδόν δωδεκάδες Κυπριώτες φοιτητές στην Αγγλία. Υπάρχουν δεκαπέντε φοιτητές της Νομικής -στο Middle Temple, στο Gray's Inn και στο Polytechnic. Σ' αυτούς παρέχεται κάποιο οικονομικό επίδομα και συστατικές επιστολές προς αξιοπρεπή άτομα στο Λονδίνο. Οι Crown Agents έχουν οκτώ κυβερνητικούς φοιτητές υπό την αιγίδα τους. Υπάρχουν, πιστεύω, δυο ή τρεις φοιτητές της Ιατρικής, αλλά δεν έχω έρθει σ' επαφή μαζί τους.

(Σημείωση: Σ' ένα μικρό ιδίωκερο σημείωμά του προς τον Fletcher Cooke, ο Hart Davis γράφει: "Στην παράγραφο της Έκθεσής μου για τους Κυπριώτες στο Λονδίνο που φέρει την προμετωπίδα "Φοιτητές", νομίζω πως δήλωσα ότι οι Crown Agents έχουν οκτώ κυβερνητικούς φοιτητές υπό την αιγίδα τους. Βρίσκα πως ο αριθμός των φοιτητών αυτών είναι επί του παρόντος μόνο τέσσερις. Δεν είναι πολύ σπουδαίο, αλλά, αν δεν είναι αργά, θα μπορούσε να κάνεις τη διόρθωση όταν δακτυλογραφηθεί η Έκθεση αλλάζοντας το "οκτώ" σε "τέσσερις";).

8. ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΚΥΠΡΙΩΤΩΝ

Πολλοί Κυπριώτες σύρονται προς το έγκλημα. Οι σχέσεις και το περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζουν, συντελεί σ' αυτό. Έχουν ένα τρομερά άσχημο όνομα στο Λονδίνο. Η Αστυνομία, οι δικαστές και οι Αστυνομικοί Επιτηρητές (Probation Officers) όλοι λένε την ίδια ιστορία. Βρίσκα σε όλους αυτούς μια μεγάλη προκατάληψη εναντίον του Κυπριώτη, σαν ενός χαμερπούς εγκληματικού πλάσματος (mean, criminal creature). Μέρους της προκατάληψης αυτής είναι, νομίζω, αδικαιολόγητο. Περισσότερες από πεντακόσιες δίκες σε Αστυνομικά Δικαστήρια εναντίον Κυπριωτών έχουν εκδικαστεί μέσα σε δώδεκα μήνες στο Αστυνομικό Δικαστήριο της Marlborough Street. Οι πλείστες από τις δίκες αυτές αφορούσαν μηδαμινά παραπτώματα, όπως η παρεμπόδιση της κυκλοφορίας πεδυνώνοντας πράγματα χωρίς άδεια, επαιτεία, και παρενόχληση γυναικών. Ήμουν παρών όταν Κυπριώτες κατηγορήθηκαν για παράπτωμα μια-δυο μέρες μετά την πρώτη τους άφιξη στην Αγγλία. Κατηγορίες μιας περισσότερο σοβαρής μορφής υπήρξαν, αλίμονο, δυσάρεστα συχνές.

9. ΠΟΛΛΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΑΓΝΟΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ

Πολλοί από τους μετανάστες που έφτασαν εδώ κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών-τεσσάρων μηνών δεν γνωρίζουν καθόλου Αγγλικά, και οι πλείστοι τους γνωρίζουν πολύ λίγα για να τους χρησιμεύσουν καθόλου. Ο Διευθυντής του Cafe Monico μου είπε ότι δεν περνά σχεδόν ούτε μια μέρα χωρίς τρεις-τέσσερις Κυπριώτες να απευθυνθούν σ' αυτόν για εργασία, αλλά ότι λίγοι από αυτούς γνωρίζουν Αγγλικά για να είναι χρήσιμοι. Από τους λίγους νεοαφικνέντες που συνάντησα, σχεδόν κανένας τους δεν ήξερε Αγγλικά.

10. ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Ο Κομμουνισμός δεν είναι συνήθης μεταξύ των Κυπριωτών εδώ. Ο αρχηγός των Κυπρίων κομμουνιστών στο Λονδίνο είναι κάποιος Προκόπιος Παπαλοΐζου από το Αργάκι, γνωστός επίσης σαν Πέτρος Άθωνας. Είναι ένας έξυπνος άντρας που μελετά στο Βρετανικό Μουσείο. Γράφει, αφ' ότου η δική του εφημερίδα απαγορεύτηκε, για το Αθηναϊκό έντυπο "Το μέλλον" (The future). Έχει οπαδούς τριάντα περίπου δραστηρίους κομμουνιστές, με πολύ περισσότερους κληρούς υποστηρικτές. Το κέντρο τους είναι ένα καφενείο στο 32 Berwick Street, Soho, που ανήκει σε κάποιο Χριστόφορο Κώστα Χριστοφίδη. Έχει παρατηρηθεί ότι πολλοί Κύπριοι μετανάστες, μόλις φτάσουν σε κάποιο Αγγλικό λιμάνι, δίνουν στις Λιμενικές Αρχές σαν προορισμό τους τη διεύθυνση 32 Berwick Street. Αυτό δείχνει ότι οι κομμουνιστές βρίσκονται σε στενή επαφή με χωριά στην Κύπρο.

Ο Βασιλιώτης (sic) και άλλοι κομμουνιστές εξόριστοι από την Κύπρο δεν βρίσκονται στην Αγγλία επί του παρόντος. (Σημ.: Πρόκειται προφανώς για τον Βατυλιώτη ή Βατί (σε άλλα έγγραφα γράφεται και Βακλιώτης), ο οποίος είχε διαφύγει, άγνωστο πώς, από το Λονδίνο στη Ρωσία, όπου και πέθανε. Στη Ρωσία είχε επίσης διαφύγει με τον ίδιο τρόπο και ο κομμουνιστής συνεξόριστος του Βατυλιώτη, ο Σκελέας, ενώ στο Λονδίνο παρέμεναν τελικά οι μη κομμουνιστές εξόριστοι των γεγονότων του Οκτωβρίου 1931 Θεοδότου και Χατζηρησούλου. Ένα άλλο σημείο, όμως, που πρέπει να τονίσουμε εδώ, είναι ότι σε άλλα επίσημα έγγραφα, που βρίσκονται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους στο Λονδίνο, σαν αρχηγός των Κυπρίων της Αγγλίας φέρεται ο Εύδωρος Ιωαννίδης (Δώρος Άλαστος), εναντίον του οποίου όχι μόνο υπάρχει ογκωδέστατος αστυνομικός φάκελος, αλλά και εξεδόθη ειδική διάταξη που του απαγόρευε ρητά να επιστρέψει στην Κύπρο.

11. ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΤΩΝ. DR XIMENIDES

Υπάρχει στο Λονδίνο μια επίσημα αναγνωρισμένη Οργάνωση προς όφελος των Κυπριωτών. Το 1927 ο Dr Ximenides (Σημ.: Πρόκειται ασφαλώς για το Δρα Ζεμενίδη· έτσι θα τον αναφέραμε στα επόμενα, έστω κι αν στη χειρόγραφη Έκθεση του Hart Davis αναφέρεται πάντα σαν Dr Ximenides) άρχισε τάξεις Αγγλικών για Κυπριώτες κάτω από την αιγίδα του London County Council (Δημαρχείο Λονδίνου). Αυτές οι τάξεις λειτουργούσαν καθημερινά στο Pulteney Institute στην Peter Street, ένα αδιέξοδο, πάροδος της Wardour Street, στο Soho. Ο Δρ Ζεμενίδης έδειξε επίσης ενδιαφέρον για την κοινωνική πρόνοια των Κυπριωτών και τους αντιπροσώπευε στις νομικές τους υποθέσεις. (Σημ.: Έχω στην κατοχή μου δυο πληροφοριακά φυλλάδια του Ινστιτούτου αυτού, το ένα του 1931 και το άλλο του 1933, όπου στο μεν πρώτο φέρεται σαν διδάσκαλος στο Course for Cypriots, ο Dr A Zemenides, D.Sc., ενώ στο δεύτερο ο S.C. Terezopoulos, Barrister-at-Law, δίδονται όμως και στα δυο φυλλάδια σαν θέματα των σπουδών αυτών για τους Κυπριούς τα Αγγλικά, η Ιστορία, η Γεωγραφία και η Αριθμητική, κάτι δηλαδή που υποδηλώνει ότι η φροντίση εκεί αποσκοπούσε σε κάτι περισσότερο από την απλή εκμάθηση της Αγγλικής σαν ξένης γλώσσας)

Ο κ. Τερεζόπουλος

Το 1928 ο κ. Τερεζόπουλος, ένας δικηγόρος του Gray's Inn, άρχισε να βοηθάει το Δρα Ζεμενίδη στην εργασία του. Το 1932 ο Δρ Ζεμενίδης, ο οποίος είχε προφανώς προκαλέσει την απαρέσκεια και την υποψία μερικών Κυπριωτών, πυροβολήθηκε και σκοτώθηκε. Ο κ. Τερεζόπουλος ανέλαβε τότε την εργασία που έκανε ο Δρ Ζεμενίδης.

Τάξεις Αγγλικών στο Pulteney Institute

Παρέχει μαθήματα Αγγλικής σε μια τάξη από Κυπριώτες καθημερινά το απόγευμα κι επίσης τέσσερις μέρες της εβδομάδας από τις 8 μέχρι τις 10 μ.μ. Περίπου πενήντα κυπριώτες παρακολουθούν τις τάξεις αυτές. Τα μόνα δίδακτρα που πληρώνουν αυτοί οι φοιτητές είναι τρία σελίνια κι εννιά πέννες έκαστος. Εσωκλείω ένα φυλλάδιο που περιγράφει τη δουλειά του Pulteney Institute. Οι κανονισμοί και οι αρχικοί σκοποί του Ινστιτούτου έχουν κάπως διευρυνθεί προκειμένου να μπορέσουν να δημιουργηθούν οι τάξεις αυτές. Η παρουσία Κυπριωτών στο Ινστιτούτο προκάλεσε τους φόβους μερικών δασκάλων άλλων τάξεων στο οίκημα (του Ινστιτούτου), οι οποίοι αντέδρασαν σθεναρά στην εκεί λειτουργία των τάξεων και προέβλεσαν σε ισχυρά διαβήματα εναντίον τους στο London County Council.

Ο κ. Lenegre

Αν δεν υπήρχε η δυναμική στάση του Διευθυντή του Ινστιτούτου, κ. Walter A.L. Lenegre, ο οποίος ευθύς εξ αρχής είχε δείξει ζωηρότατο ενδιαφέρον σ' αυτή την εργασία για Κυπριώτες, οι τάξεις ίσως θα καταργούνταν. Το συγκεκριμένο αυτό πρόβλημα τακτοποιήθηκε με τη δημιουργία μιας ξεχωριστής εισόδου στο οίκημα από κάποιο πάροδο για να χρησιμοποιείται από τους Κυπριώτες, στους οποίους απαγορεύεται

να πλησιάζουν στην κύρια είσοδο και έχει τοποθετηθεί ειδικός φύλακας στο δρόμο για να εμποδίζει τους Κυπριώτες να πλησιάζουν το μέρος από οποιοδήποτε άλλο σημείο. (Ι). Ο κ. Τερεζόπουλος πληρώνεται από το London County Council για κάθε τάξη που διδάσκει στο Ινστιτούτο. (Σημ.: Τον Walter A.L. Lenegre συνάντησα πολύ αργότερα στο σπίτι του σ' ένα μικρό χωριό κοντά στην πόλη Brighton, ο οποίος και μου δώρισε το Αρχείο του)

12. Η ΑΛΛΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ Κ. ΤΕΡΕΖΟΠΟΥΛΟΥ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Εκτός από τη δουλειά αυτή στο Pulteney Institute, ο κ. Τερεζόπουλος ενεργεί σαν Διερμηνέας στα Πταισματοδικεία (Magisterial Courts) σε όλες τις υποθέσεις όπου Κυπριώτες προσάγονται ενώπιόν τους. Αυτός τον φέρνει σε στενή επαφή με τους Πταισματοδίκες (Magistrates), τους Αστυνομικούς Επιτηρητές και την Αστυνομία. Οι Αστυνομικοί Επιτηρητές απευθύνονται σ' αυτόν όταν οι δικαστές απολύουν Κυπριώτες με εγγύηση. Η Αστυνομία ζητάει τη βοήθειά του σε όλες τις επείγουσες περιπτώσεις, στις οποίες είναι αναμεμιγμένοι Κυπριώτες. Σε αντίλλαγμα, η Αστυνομία του παρέχει πληροφορίες σχετικές με Κυπριώτες. Δεν κατέχει, όμως, καμία επίσημη θέση. Όταν η Αστυνομία τον πληροφορεί ότι αφίχθηκε εδώ κάποια ομάδα Κυπριωτών, με τη βοήθεια μερικών από τους ανώτερους μαθητές στις τάξεις του έρχεται σε επαφή με τους νεοαφικθέντες στα καφενεία όπου ανυπερθέτως πηγαίνουν εντός δυο-τριών ημερών.

Κατάλογος Κυπριωτών στο Λονδίνο

Με τον τρόπο αυτό είναι σε θέση να κρατάει έναν αρκετά πλήρη Κατάλογο τους (Register), τον οποίο, όποτε μπορεί, διευρύνει με λεπτομέρειες που λαμβάνει από τα διαβατήρια. Ο Κατάλογος αυτός είναι, βέβαια, εντελώς ανεπίσημος, ακόμα δε και η αστυνομία δεν φαίνεται να έχει πηγή πληροφοριών που να είναι επίσημα αναγνωρισμένη από το Υπουργείο Εσωτερικών για την άφιξη Κυπριωτών στην Αγγλία. Πιστεύω, όμως, ότι οι Κατάλογοί τους είναι υποφερτά πλήρεις.

Γραφείο Εργασίας

Ο κ. Τερεζόπουλος βρίσκεται σε επαφή με εργοδότες Κυπρίων υπαλλήλων και με Γραφεία Εργασίας και ενεργεί σαν γραφείο εργασίας για Κυπριώτες. Αυτός, μαζί με την Κυπριακή Αδελφότητα (θα περιγραφεί στην επόμενη παράγραφο), έχει επιτύχει -ένεκα της πρόσκαιρης έλλειψης πωλών σερβιτόρων- να βρει μια δουλειά για τους πιο πολλούς από τους νεοαφικθέντες από την Κύπρο. Οι Κυπριώτες γνωρίζουν όλοι τους για τις τάξεις που λειτουργούν στο Pulteney Institute και μεταβαίνουν εκεί για να τον συμβουλευθούν. (Αυτό υπήρξε μια από τις αφορμές για την αντιδραση που προβλήθηκε όταν έγινε η κίνηση να πεισθεί το County Council να διακόψει τις τάξεις για Κυπριώτες και, πράγματι, δεν μου φαίνεται ορθό ότι το Ινστιτούτο θα έπρεπε να χρησιμοποιείται για εκείνο το σκοπό.)

Νομική Συμβουλή

Συμβουλεύει τους Κυπριώτες πάνω σε νομικά θέματα, όπως πληρεξούσια αναφορικά με τις περιουσίες τους στην Κύπρο, και σε προβλήματα σχετικά με διαβατήρια.

Σε όλες τις περιπτώσεις, εκτός από του δασκάλου κάτω από το London County Council, ο κ. Τερεζόπουλος δεν έχει επίσημη θέση. Δεν υπάρχει καμία Οργάνωση πίσω του. (Μια Κυπριακή Αδελφότητα είχε ιδρυθεί από τον Δρα Ζεμενίδη, αλλά είχε διαλυθεί προτού ο κ. Τερεζόπουλος τον διαδεχθεί στην εργασία του). Πληρώνεται από το London County Council σαν δάσκαλος, και παίρνει κάποιο επιμίσθιο οσάκις ενεργεί σαν διερμηνέας στα δικαστήρια.

13. Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Στις αρχές του 1935 (Σημ.: Στο περιθώριο της Έκθεσης κάποιος έγραψε 26/11/34) ιδρύθηκε η "Χριστιανική Κυπριακή Αδελφότητα του Αποστόλου Βαρνάβα" από τον κ. Κωνσταντινίδη, Μέγαν Αρχιμανδρίτη στο Λονδίνο. Συγκεντρώθηκαν χρήματα κυρίως από συνδρομές Ελλή-

νων υπηκόων που κατοικούν στο Λονδίνο. Ο Δρ Σ. Παπαδόπουλος, τέως από τη Λευκωσία, είναι ο Ταμίας, και το Συμβούλιο αποτελείται, πλην του Αρχιμανδρίτη, από τον κ. Θ. Θεοδότου, τον κ. Ζ. Ζαχαριάδη και τον κ. Ε. Κυριακίδη. Γραμματέας είναι ο Ε. Τέμπρος, ένας Κυπριώτης. Νοικιάστηκαν δωμάτια πρώτα στην Great Russell Street, αργότερα στη High Street, Soho, όπου βρίσκονται τώρα τα κεντρικά της γραφεία (Headquarters). Αυτά αποτελούνται από δυο δωμάτια, ένα εντευκτήριο (club-room) και μια αίθουσα διδασκαλίας. Στο εντευκτήριο παρόχονται ελληνικές και αγγλικές εφημερίδες.

Υπάρχουν τώρα σχεδόν 700 μέλη της Αδελφότητας. Επισυνάπτω αντιγράφο του Καταστατικού (Rules).

14. Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ. ΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Η δουλειά που γίνεται από την Αδελφότητα αντιγράφει εκείνη που γίνεται από τον κ. Τερεζόπουλο. Οι τάξεις όπου διδάσκονται τα Αγγλικά λειτουργούν στην αίθουσα διδασκαλίας καθημερινά από τις 3.30-5.30 μ.μ., και επίσης τις καθημερινές τα απογεύματα σε πιο προχωρημένες ώρες. Οι τάξεις αυτές λειτουργούν υπό την επίβλεψη του London County Council, το οποίο και παρέχει το δάσκαλο, τον Mr J.M. Fraser. Περίπου 30 μαθητές παρακολουθούν τις τάξεις.

Διαλέξεις

Έχουν δοθεί διαλέξεις από διάφορα άτομα, μεταξύ άλλων και από τον Αρχιμανδρίτη πάνω σε θέματα ηθικής, από τον Δρα Παπαδόπουλο για την υγεία και την υγιεινή, και από τον κ. Θ. Θεοδότου.

Γραφείο Εργασίας

Η Αδελφότητα βρίσκεται σε επαφή με εργοδότες Κυπρίων υπαλλήλων και καταβάλλει προσπάθειες να εξευρίσκει εργασία για τα μέλη της.

Υποθέσεις, στις οποίες υπάρχουν προβλήματα νομικής φύσεως και Αστυνομίας, κάποτε παραπέμπονται από την Αδελφότητα στον κ. Τερεζόπουλο. Ο Γραμματέας κ. Τέμπρος, ο οποίος είναι ως επί το πλείστον μόνος του, συχνά συμβουλευέται τον κ. Τερεζόπουλο σε άλλα θέματα.

15. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Τα έσοδα και τα έξοδα της Αδελφότητας από της ίδρύσεώς της μέχρι σχεδόν το τέλος Νοεμβρίου 1935 (κάπως λιγότερο από 11 μήνες) έχουν ως εξής -τα στοιχεία μου δόθηκαν από το Δρα Παπαδόπουλο: 290 λίρες δόθηκαν σαν συνδρομές από φιλόanthρωπους Έλληνες, 49 λίρες λέγεται ότι συγκεντρώθηκαν από μέλη σε μηνιαίες συνδρομές, 28 λίρες υπήρξαν οι εισπραχθείς από ένα Χορό που είχε οργανωθεί για τη συλλογή χρημάτων, και 5-6 λίρες συγκεντρώθηκαν από την πώληση κονκαρδών (badges): σύνολο 370 λίρες περίπου. Τα έξοδα ήταν: Ενοίκιο, πληρωμένο μέχρι το τέλος του 1935, 103 λίρες: έπιπλα, 19 λίρες: μισθοί 116 λίρες: θέρμανση, φωτισμός κ.λ.π., 77 λίρες, και διάφορα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων μερικών διδασκτρών, που πληρώθηκαν για μέλη, και δάνεια σε άπορα μέλη, 23 λίρες: σύνολο 338 λίρες. Αυτό αφήνει στα χέρια της Αδελφότητας ένα υπόλοιπο 30 λιρών -με ενοίκιο για ένα τετράμηνο, 27 λίρες και 10 σελίνια, που πρέπει να πληρωθεί την 1η Ιανουαρίου που μας έρχεται. Το Συμβούλιο ελπίζει να πάρουν ακόμα λίγες δωρεές και ένα μικρό ποσό μπορεί να εισπραχθεί από εγγραφές: όμως φαίνεται ότι πολύ λίγα μέλη πληρώνουν τις συνδρομές τους, και ότι αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν, κάτω από την υπάρχουσα διοίκηση, σαν μια σοβαρή πηγή εσόδων. Το συμβόλαιό τους για το οίκημα λήγει το τέλος Σεπτεμβρίου 1936, ώστε η Αδελφότητα φαίνεται να βρίσκεται σχεδόν σε πτώχευση".

(Σημείωση: Οι παρατηρήσεις αυτές του Hart Davis γύρω από τα οικονομικά της Κυπριακής Αδελφότητας παρουσιάζουν, θρουμένων των αναλογιών, την πιο πιστή, κατά τη γνώμη μου, εικόνα όχι μόνο της Κυπριακής Παροικίας, αλλά και του Απόδημου Ελληνισμού στην ολόκληρά του: Να παρέχει, δηλαδή, μια Οργάνωση σοβαρές και υπεύθυνες υπη-

ρεσίες στην Ομογένεια, αλλά χωρίς να τηγανίζονται και της ολόψυχης υποστήριξης των Αποδήμων που ωφελούνται άμεσα από την οργάνωση αυτή. Στη συγκεκριμένη, όμως, περίπτωση της Αδελφότητας, από τα αναφερόμενα ξεδόχ της το μεγαλύτερο κονδύλι πήγαινε στη μισθοδοσία του Γραμματέα της, που ήταν τότε ο Έκτωρ Τέμπρος και που εισέπραττε το ποσό των 116 λιρών ετησίως έναντι του ποσού των 103 λιρών που ήταν το ενοίκιο. Ο Τέμπρος, βέβαια, όπως βλέπουμε από τις διάφορες αναφορές στη δραστηριότητά του, δούλευε αρκετά ευσυνείδητα για να φέρει σε πέρας το έργο που του είχε ανατεθεί, ή που ο ίδιος, με δική του πρωτοβουλία, πραγματοποιούσε. Όμως η Αδελφότητα θα μπορούσε να λειτουργήσει τότε, όταν ακόμη δεν είχε εξασφαλίσει κάποια, έστω και εικονική, επίσημη υπόσχεση για οικονομική ενίσχυση, χωρίς την πολυτέλεια μόνιμου έμμοιου Γραμματέα ώστε να μην αντιμετωπίζει τα τεράστια εκείνα οικονομικά προβλήματα, τα οποία τελικά την έριξαν στις εξουθενωτικές αγκάλες του Βρετανικού Υπουργείου Αποικιών και του Αποικιοκρατικού Κυβερνήτη της Κύπρου, εξαναγκάζοντάς την έτσι όχι μόνο να προσθέσει στον τίτλο της το επίθετο Βρετανική, αλλά και να δεχθεί στο Συμβούλιο της Άγγλους, που όπως ήταν φυσικό αποτελούσαν απ' ευθείας όργανα των Βρετανικών Αρχών, όπως και φίλαγγλους, των οποίων αποστολή ήταν η εθνική αποδυνάμωση της Αδελφότητας και ο υποβιβασμός της στο ρόλο, όπως ήλπιζαν οι Αρχές, ενός τυφλού και επικίνδυνου οργάνου στα χέρια της Αποικιοκρατίας. Και αν η Αδελφότητα κατόρθωσε τότε να κρατηθεί με το κεφάλι κάπως ψηλά, αυτό το χρωστάει κυρίως στον Μέγαν Αρχιμανδρίτη της Αγίας Σοφίας Λονδίνου, τον αοίδιμο Μιχαήλ Κωνσταντινίδη (μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αμερικής) και στους λιγοστούς Ελλαδίτες φιλογενείς που τον ενίσχυαν υλικά και ηθικά, όπως επίσης και σε μερικούς Ελληνοκυπρίους, όπως ο εξόριστος για τα επαναστατικά γεγονότα στην Κύπρο του Οκτωβρίου 1931 Θεοφάνης Θεοδότου, ο Ιάσων Λουκιανός, ο Λουκής Αντωνίου, ο Ιερόθεος Κυκκώτης και άλλοι.

Και ότι η βασική επιδίωξη των Βρετανικών Αρχών ήταν η υποταγή της Αδελφότητας στους δικούς της σκοπούς μέσω των ανθρώπων που προωθούνταν έντεχνα στα διοικητικά της Συμβούλια καταφάνεται όχι μόνο από την αρκετά διαφωτιστική, πάνω στο θέμα αυτό, αλληλογραφία μεταξύ του Κυβερνήτη της Κύπρου και των προϊσταμένων του στο Υπουργείο Αποικιών στο Λονδίνο, ως επί το πλείστον απόρρητης μορφής, αλλά και από τις λεπτομερείς εκθέσεις που υπέβαλλε κάθε μήνα ο Τερεζόπουλος προς τον Κυβερνήτη και το Υπουργείο Αποικιών, όπως και από διάφορες επίσημες ή ανεπίσημες εκθέσεις και δημοσιογραφικές ανταποκρίσεις από το Λονδίνο. Πάντως η παράγραφος 16 της χειρόγραφης Έκθεσης Hart Davis, που δημοσιεύουμε στη συνέχεια, σημειώνεται με δυο χοντρές κάθετες γραμμές από τον παραλήπτη της, ο οποίος γράφει στο περιθώριο του χειρογράφου τα αρχικά N.B. (note bene, δηλαδή να προσεχτεί καλά). Συνεχίζει λοιπόν η Έκθεση Hart Davis)

16. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η σύσταση του Συμβουλίου προκαλεί υποψία για προκατάληψη προς την κατεύθυνση ότι η Αδελφότητα χρησιμοποιείται σαν ένα μέσο πολιτικής προπαγάνδας υπέρ της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα. Το Καταστατικό απαγορεύει ρητά τις πολιτικές συζητήσεις. Δεν είχα καμιά θετική απόδειξη για πολιτική προπαγάνδα. Ο Αρχιμανδρίτης έχει κατηγορηματικά αρνηθεί σ' εμένα ότι έχει γίνει οποιοδήποτε αναφορά στο πολιτικό καθεστώς της Κύπρου σε οποιαδήποτε διάλεξη ή συζήτηση, ή ότι οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου θα είχε την άδεια να χρησιμοποιήσει την Αδελφότητα για οποιοδήποτε πολιτικό σκοπό. Όμως η υφή του Συμβουλίου το κάνει σχεδόν αναπόφευκτο ότι οι συμπάθειές τους θα αποτελούσαν τουλάχιστον μια ελληνική προκατάληψη. Σε μια περίπτωση πρόσφατα, κατά τη διάρκεια κάποιας συνομιλίας με τον Mr Mac Farlane, έναν από τους Επιθεωρητές Σχολείων της Αυτού Μεγαλειότητας, ο Αρχιμανδρίτης με ζήτησε του είπε ότι, αν η Βρετανική Κυβέρνηση δεν θα έκανε τίποτα για τους Κυπριώτες, θα ήταν καλύτε-

ρα αν παραδίδονταν στην φροντίδα της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία θα μεριμνούσε γι' αυτούς. Αναφερόταν, αναμφίβολα, στους Κυπριώτες του Λονδίνου και στην ανάγκη της Αδελφότητας για βοήθεια από την Κυβέρνηση, και όχι στους Κυπριώτες στην Κύπρο.

Το έθεσα πολύ καθαρά στον Αρχιμανδρίτη ότι (κατά τη γνώμη μου) η Κυβέρνηση της Κύπρου, ορθά ή λανθασμένα, θα υποψιαζόταν αναμφίβολα το Συμβούλιο του για πολιτική προκατάληψη υπέρ της υπονόμευσης της παρούσας διοίκησης της Κύπρου. Αρνήθηκε πλήρως την ύπαρξη οποιασδήποτε βόσσης για μια τέτοια υποψία. Αλλά αντιλήφθηκε, νομίζω, πως η υποψία είναι αναπόφευκτη, και ακολούθως μου έγραψε μια επιστολή, της οποίας εσωκλείω αντίγραφο, δηλώνοντας πως αυτός και το Συμβούλιο του όχι μόνο δεν θ' αντιδρούσαν, αλλά και θα καλωσόριζαν την προσθήκη στο Συμβούλιο ενός ή δύο Άγγλων. Ο Αρχιμανδρίτης ο ίδιος μου φαίνεται ότι είναι ένας πολύ λογικός άνθρωπος, ότι έχει πολύ ευρεία αντίληψη της ευρωπαϊκής πολιτικής για ν' αναζητεί, στην παρούσα στιγμή και στην παρούσα θέση, να συνωμοτεί εναντίον της Βρετανικής κυριαρχίας στην Κύπρο. (Σημ: Από το "αλλά αντιλήφθηκε" μέχρι "Άγγλων" ο παραλήπτης και πάλι τα τονίζει με δυο χοντρές κάθετες γραμμές και με τα αρχικά N.B.)

17. ΔΥΝΑΜΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Η Αδελφότης έχει αναμφίβολα κάνει κάποιο καλό. Όμως η εργασία της απλώς αντιγράφει, και στην ολότητά της μάλλον λιγότερο αποτελεσματικά, την εργασία του κ. Τερεζόπουλου. Έχει τα πλεονεκτήματα μιας συγκροτημένης Οργάνωσης και την κατοχή οικήματος για τα κεντρικά της γραφεία. Ο Αρχιμανδρίτης (που φαίνεται να είναι ένας αρκετά πολυσχολος άνθρωπος) δεν επισκέπτεται το οίκημα περισσότερο από μια φορά κάθε δέκα περίπου μέρες, εξ όσων μπορώ να διαπιστώσω. Τα άλλα μέλη του Συμβουλίου ουσιαστικά ουδέποτε το επισκέπτονται. Ο γραμματέας κ. Τέμπρος εγκαταλείπεται ως επί το πλείστον στη δικιά του πρωτοβουλία. Οι συνδρομές των μελών δεν φαίνεται να εισπράττονται τακτικά. Οι τάξεις κάτω από τον Mr Fraser λειτουργούν, πράγματι, τακτικά, και φαίνεται να γίνονται καλά και αποτελεσματικά αλλά, εκτός από αυτές, έχω σχηματίσει τη γενική εντύπωση μιας μάλλον τυπικής Κυπριακής χαλαρότητας.

18. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΕΡΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

Έχω πάρει προσεκτικές πληροφορίες από όλους εκείνους, με τους οποίους ο κ. Τερεζόπουλος έρχεται σε επικοινωνία, ως προς την εργασία και το χαρακτήρα του. Στο Gray's Inn, όπου γευμάτιστα μαζί του και του υπέβαλα ερωτήσεις αρκετές φορές, φαίνεται να είναι προσφιλής μεταξύ των πρεσβυτέρων μελών. Ο Mr Lenegre, διευθυντής στο Pulteney Institute, ο οποίος έχει παρακολουθήσει και αυτόν και τη δουλειά του για επτά σχεδόν χρόνια, έχει, σε αρκετές συνομιλίες μαζί μου, επιβεβαιώσει προφορικά τη μαρτυρία που διατυπώνεται στο επισυναπτόμενο αντίγραφο μιας επιστολής, που γράφτηκε τον Ιούνιο 1934, ως προς το ενδιαφέρον και την αφιλοκέρδεια της εργασίας του κ. Τερεζόπουλου τόσο στη διδασκαλία του όσο και στην ευμερή των Κυπριωτών του Λονδίνου. Ο δικαστής στο Αστυνομικό Δικαστήριο της Marlborough Street και ο Αρχιγραμματέας του, και ο εκεί Αστυνομικός Επιτηρητής, όπως επίσης ο Αστυνομικός Επιτηρητής και ο Αρχιμεταφραστής στο Κεντρικό Κακούργοδοκείο του Λονδίνου, έχουν όλοι τους μιλήσει ευνοϊκά για το έργο του. Η Αστυνομία στην Tottenham Court Road έχουν μιλήσει για την ωφελιμότητά του σ' αυτούς, και πιστεύουν ότι είναι ευθύς και τίμιος.

Από την άλλη μεριά, πολλοί Κυπριώτες ούτε τον εμπιστεύονται ούτε τους είναι εντελώς αρεστές. Έχω μιλήσει μ' αυτούς στα καφενεία και βρισκόμαι πως το αίσθημα εναντίον του είναι κοινό, αν όχι γενικό, ανάμεσά τους. Είναι σχεδόν αναπόφευκτο ότι ένα άτομο, όπως ο κ. Τερεζόπουλος, σε συνεχή επαφή με την Αστυνομία, θα προκαλούσε την υποψία των Κυπριωτών. (Σημ: Η τελευταία πρόταση, από το "Είναι σχεδόν" μέχρι την τελεία τονίζεται με δυο κάθετες γραμμές από τον πα-

ραλήτη). Τα ποσά, που τους χρεώνει για νομική εργασία, τους κάνουν να νομίζουν ότι προσπαθεί να τους εκμεταλλευθεί. Είναι, επιπλέον, αδύνατο για τον μέσο Κυπριώτη ν' αντιληφθεί ότι, όταν μεταφράζει γι' αυτούς στο Δικαστήριο, δεν ενεργεί σαν ο νομικός τους σύμβουλος, και αν ο Κυπριώτης καταδικαστεί, τότε κρατεί κακία εναντίον του κ. Τερεζόπουλου για την υποτιθέμενη αποτυχία του να τον υπερασπιστεί. Τόσο η δουλειά του κ. Τερεζόπουλου όσο και εκείνη της Αδελφότητας αντιμετωπίζουν τη συνεχή αντίδραση από μέρους των ιδιοκτητών κυπριακών καφενείων και από την ελάχιστη αξιοσηπεία τάξη των Κυπριωτών, οι οποίοι δεν χάνουν ευκαιρία να ενσπείρουν δυσπιστία εναντίον όσων προσπαθούν να καλυτερεύουν την κατάσταση των Κυπριωτών στο Λονδίνο. Ο Αρχιμανδρίτης μού είπε ότι οι Κυπριώτες τον υποψιάζονται (τον Αρχιμανδρίτη) ότι ίδρυσε την Αδελφότητα αποκλειστικά για το σκοπό θρησκευτικής προπαγάνδας. Σε μια περίπτωση πρόσφατα, μια συγκέντρωση της Αδελφότητας στην οποία ο Αρχιμανδρίτης έδινε διάλεξη διακόπηκε από μια ομάδα Κυπριωτών Κομμουνιστών.

Τα πολιτικά του κ. Τερεζόπουλου

Πιστεύω ότι ο κ. Τερεζόπουλος δεν έχει καμιά πολιτική προκατάληψη όσο αφορά την Κύπρο. Ο Mr Lenegre είναι κατηγορηματικός πάνω στο θέμα αυτό, και δεν επιτρέπει τη λέξη "Ελληνικά" ή "Ελληνικός" (Greek, Hellenic) να χρησιμοποιηθεί σε αναφορά προς τους Κυπριώτες σε οποιαδήποτε τάξη στο Pulteney Institute.

19. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Υπάρχουν ίσως περισσότεροι Κυπριώτες τώρα στο Λονδίνο από όσους αναμένουν να βρουν κάποια αξιοσηπείως μισθοδοτούμενη εργασία - (παρ' όλο που, όπως έχει ήδη αναφερθεί, πρόσφατα πολιτικά γεγονότα έχουν κάπως διευρύνει το πεδίο εργοδότησής τους επί του παρόντος). Δυστυχώς, εκτός από μερικούς εργοδότες που έχουν μάθει να εκτιμούν την εργατικότητα και την φτήνεια τους, έχουν αποκτήσει ένα πολύ κακό όνομα. Μερικά γραφεία εργασίας αναγράφουν ότι "κανένας Κυπριώτης να μην απευθύνεται (για εργασία)". Πολλοί Κυπριώτες έχουν συνηθίσει σε μια ζωή, κατά το μάλλον και ήττον, του εγκληματία απασχών, μερικοί απορούν από γυναίκες, πολλοί από επιδόματα ανεργίας, ή αποκοτούν το δικαίωμα της τήρησης από επιδόματα ανεργίας. Πολλοί, κυρίως μεταξύ των νεοαφικνουμένων, δεν ξέρουν Αγγλικά, που είναι αναγκαία για όλες σχεδόν τις εδώ κατηγορίες εργασίας, ενώ μια πραγματικά καλή γνώση της Αγγλικής είναι απαραίτητη για οποιαδήποτε καλά μισθοδοτούμενη εργασία.

Περιορισμός της μετανάστευσης από την Κύπρο στην Αγγλία

Το πρώτο πράγμα που πρέπει, λοιπόν, να γίνει είναι να περιορισθεί, όσο το δυνατό περισσότερο, το ρεύμα της μετανάστευσης από την Κύπρο στην Αγγλία σ' εκείνους που έχουν τουλάχιστον καλές πιθανότητες εργοδότησης ένεκα μιας ικανοποιητικής γνώσης της Αγγλικής. Με την κοινή γνώμη να την υποστηρίζει (αν πρόσφατα δημοσιεύματα σε κυπριακές εφημερίδες και η επιστολή του κ. Γ. Πούλια δύνανται να θεωρηθούν σαν ένδειξη κοινής γνώμης), η Κυβέρνηση ίσως μπορέσει να κάνει κάτι για να συγκρατήσει το ρεύμα της ανεπιθύμητης μετανάστευσης απ' ευθείας από την Κύπρο. Θα είναι πιο δύσκολο να εμποδίσουν οι Κυπριώτες, που βρίσκονται ήδη στο εξωτερικό, από του να έρθουν εδώ, αλλά είμαι της γνώμης ότι κάτι δύναται να γίνει και σ' εκείνες ακόμη τις περιπτώσεις. Αντιλαμβάνομαι ότι το Υπουργείο των Εσωτερικών δεν δύναται να κάνει τίποτε από εδώ για να παρεμβάλει εμπόδια στο δρόμο οποιωνδήποτε Κυπρίων Βρετανών υπηκόων από του να αποβιβαστούν εδώ.

Προτεινόμενα μέτρα

Τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν στο Λονδίνο υποδιαιρούνται σε τρεις κατηγορίες: (α) Εκπαίδευση, (β) η δημιουργία ενός επίσημου κεντρικού γραφείου στο οποίο δύνανται να απευθύνονται οι Κυπριώτες, και (γ) κάποιο κέντρο για έργο κοινωνικής πρόνοιας μεταξύ των Κυπριωτών.

20. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η παροχή μέσων για την εκπαίδευση των Κυπριωτών δεν παρουσιάζει καμιά δυσκολία. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Λονδίνου (London County Council) είναι έτοιμο να προμηθεύσει και να μισθοδοτήσει τόσοσ δασκάλους των Αγγλικών, με αναλογία ένα δάσκαλο για κάθε τριάντα μαθητές, όσες τάξεις δύνανται να δημιουργηθούν. Επί του παρόντος η στέγαση τόσων τάξεων είναι περιορισμένη, αλλά μέσα σ' ένα περίπου χρόνο το Δημοτικό Συμβούλιο ελπίζει να μπορεί να προμηθεύσει όσες τάξεις υπάρχει πιθανότητα να χρειαστούν: ίσως διαθετόντας ολόκληρο τον άνω όροφο του Pulteney Institute για τάξεις Αγγλικών για τους Κυπριώτες.

Οι διάφορες, επίσης, τάξεις τεχνικής εκπαίδευσης που λειτουργούν κάτω από την επίβλεψη του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμες. Όπως βλέπει κανείς από το αναλυτικό πρόγραμμα (Syllabus) του Pulteney Institute, λειτουργούν εκεί τάξεις για τη διδασκαλία διαφόρων τεχνών, όπως η ραπτική και η βιβλιοδεσία. Κανένα έξοδο δεν χρειάζεται πέραν της καταβολής των χαμηλών διδάκτρων για τον κάθε σπουδαστή, όπως αναγράφεται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα. Η διδασκαλία γίνεται, βέβαια, στα Αγγλικά, και συνεπώς η γνώση της γλώσσας αυτής είναι αναγκαία για τους σπουδαστές.

21. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η δημιουργία στο Λονδίνο ενός κεντρικού γραφείου, που ν' ασχολείται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με τους Κυπριώτες στην Αγγλία, θα εξυπηρετούσε τους Κυπριώτες, τους Δικαστές και την Αστυνομία, και τα Υπουργεία Αποικιών και Εσωτερικών και τους Crown Agents. Ο πυρήνας ενός τέτοιου κέντρου υπάρχει στο Κυπριακό Γραφείο Πληροφοριών, το οποίο στεγάζεται στα Queen Ann's Buildings από τότε που καταργήθηκε ο Αρμυστής Εμπορίου (Trade Commissioner). Όλοι οι Κυπριώτες που έρχονται στην Αγγλία θα έχουν εντολή, με σημείωμα στα διαβατήριά τους ή με άλλο τρόπο, να παρουσιάζονται αυτοπροσώπως εκεί μόλις φτάσουν στο Λονδίνο. Αυτό θα καθιστούσε δυνατό τη δημιουργία ενός μπρώμου με τα ονόματά τους, που να συμπληρώνονται συνεχώς. Η Αστυνομία θα ειδοποιούσε το γραφείο κάθε φορά που ένας αριθμός Κυπριωτών αποβιβάζονταν εδώ. Το Γραφείο θα βρισκόταν σ' επικοινωνία με το Υπουργείο Εργασίας, με Γραφεία Εργασίας και με εργοδότες, και να λειτουργεί σαν Γραφείο εξεύρεσης εργασίας για Κυπριώτες. Θα πιστοποιούσε έγγραφα, όπως είναι το επισημασμένο, από εργοδότες που επιθυμούν να φέρουν Κυπριώτες για να τους προσλάβουν στην υπηρεσία τους εδώ (τέτοια έγγραφα χρειάζονται πιστοποίηση γιατί συχνά είναι εσφαλμένα ή ψευδή). Θα ασχολείται με διαβατήρια και θα μπορούσε να παράσχει απλές συμβουλές σε θέματα όπως πληρεξούσια. Οι Κυπριώτες, που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κύπρο, θα έχουν εντολή ν' απευθύνονται στο Γραφείο, και το Γραφείο θα επικοινωνεί με τους Crown Agents. Η Αστυνομία, οι Δικαστές και οι Αστυνομικοί Επιτηρητές θ' απευθύνονται στο Γραφείο για θέματα που αφορούν Κυπριώτες. Αυτοί που έχουν εκφράσει το πλεονέκτημα του να έχουν κάποιο επίσημο κέντρο, στο οποίο μπορούν να αναφερθούν. Το Γραφείο θα κανονίζει με το Δημοτικό Συμβούλιο του Λονδίνου τα σχετικά με τάξεις για μόρφωση των Κυπριωτών. Θα βρίσκεται σ' επαφή με τα Γραφεία Ανεργίας και τα Υπουργεία Εργασίας σε ζητήματα ανεργιακού επιδόματος των Κυπριωτών. Αν ιδρυθεί κάποιος ξενώνας ή κέντρο κοινωνικής πρόνοιας, το Γραφείο θ' ασχολείται με την αλληλογραφία και θα κρατά τους λογαριασμούς του.

Το Προσωπικό

Θα ήταν, φοβόμαι, αναγκαίο να αυξηθεί το Προσωπικό του Γραφείου Πληροφοριών για να μπορέσει να ανταποκριθεί σ' αυτή την εργασία. Το πρόσωπο που θα διοριστεί θα πρέπει να μπορεί να συνεννοείται με τους Κυπριώτες και στη γλώσσα τους, και να είναι ικανός δικηγόρος. Ο κ. Τερεζόπουλος θα ήταν το κατάλληλο πρόσωπο αν αποδεχόταν αυτή τη δουλειά. Μπορώ να πω εδώ ότι παίρνει από το Δημοτι-

κό Συμβούλιο του Λονδίνου ένα επίδομα για κάθε τάξη που λειτουργεί, ποσό που ανέρχεται περίπου στις 6 λίρες και 10 σελίνια την εβδομάδα για 40 περίπου εβδομάδες το χρόνο, δηλαδή 250 λίρες το χρόνο. Αν παραιτούνταν από τη διδασκαλία χάρη της δουλειάς του Γραφείου, θα ήταν αναγκαίο να αμειωθεί ανάλογα.

22. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ.

ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Το πρόβλημα της κοινωνικής πρόνοιας είναι πιο δύσκολο. Υπάρχουν δύο εναλλακτικές λύσεις: Η πρώτη, και ευκολότερη, είναι να επιχορηγηθεί, και να αναδιοργανωθεί, η υπάρχουσα Κυπριακή Αδελφότητα με την προσθήκη στο Συμβούλιο δυο Άγγλων που να προταθούν από την Κυβέρνηση. Ο ένας από τους δυο Άγγλους πρέπει να έχει γνώσεις κοινωνικού λειτουργού. Ύστερα θα μπορούσε να καταβληθεί προσπάθεια όπως η Αδελφότητα διευθύνεται πάνω στις γραμμές που εισηγούμαι στην επόμενη παράγραφο. (Σημ.: Από το "ευκολότερη" μέχρι το "Κυβέρνηση" υπογραμμίζεται από τον παραλήπτη της Έκθεσης)

23. Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

Πλεονεκτήματα

Τα πλεονεκτήματα του σχεδίου αυτού είναι ότι θα αρχίζαμε με μια Οργάνωση που ήδη υπάρχει και θ' αποκτούσαμε πιο έτοιμη συνεργασία μ' εκείνους τους Έλληνες στο Λονδίνο, οι οποίοι θα ήταν διατεθειμένοι να ενδιαφερθούν για τους Κυπριώτες. Είναι αρκετά πιθανόν ότι η παρουσία δυο Άγγλων μελών στο Συμβούλιο (της Αδελφότητας) θα ήταν αρκετή να παρεμποδίσει μια αντιβρετανική τάση στο πνεύμα του Ιδρύματος. Ίσως θα εξασφάλιζε την ευνοϊκή πρόθεση του Αρχιμανδρίτη, πράγμα που θα αποτελούσε πλεονέκτημα γιατί, οποιoδήποτε κοινωνικό σχέδιο θ' αποφασιζόταν τελικά, κάποια θρησκευτική επιρροή σ' αυτό ή, τουλάχιστον, κάποιες θρησκευτικές διευκολύνσεις πρέπει να παρέχονται, και στο Λονδίνο δεν υπάρχει κανένας άλλος Οργανισμός της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας από εκείνον που εκπροσωπεί ο Αρχιμανδρίτης.

(ΣΗΜ.: Πρέπει εδώ να τονιστούν δυο πράγματα: Πρώτον ότι, όταν ο Hart Davis ή οι Άγγλοι γενικά μιλούσαν για "Έλληνες", εννοούσαν αποκλειστικά και μόνο όλους τους Ελληνορθόδοξους που δεν κατάγονταν από την Κύπρο, ενώ τους τελευταίους επιμένουν πάντοτε να τους αποκαλούν "Κυπριώτες", σαν μια, δηλαδή, διαφορετική εθνότητα. Και δεύτερον ότι, όπως φαίνεται από όλα τα επίσημα έγγραφα και τις δημοσιογραφικές αναφορές της εποχής γύρω από τους Κυπρίους της Αγγλίας, υπήρχε η εσφαλμένη αντίληψη ότι την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία στην Αγγλία εκπροσωπούσε ο Μέγας Αρχιμανδρίτης της Αγίας Σοφίας Λονδίνου Μιχαήλ Κωνσταντινίδης. Δεν γίνεται δε πουθενά αναφορά στο Μητροπολίτη Θυατείρων Γερμανό, του οποίου την παρουσία φαίνεται να αγνοούν πλήρως και οι Άγγλοι, αλλά και οι διάφοροι Κύπριοι δημοσιογράφοι ή επιστολογράφοι της εποχής που ασχολούνταν με το θέμα της Κυπριακής μετανάστευσης στην Αγγλία.)

Μειονεκτήματα

Από την άλλη μεριά, παρόλο που το Καταστατικό της Αδελφότητας θα μπορούσε να τροποποιηθεί με την προσθήκη στο Συμβούλιο δυο προσώπων που θα εισηγηίτο η Κυβέρνηση, το Καταστατικό διαλαμβάνει την εκλογή του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση, και θα ήταν δύσκολο να αποκλεισθούν υποψήφιοι που θα διάκεινταν δυσμενώς προς την Κυβέρνηση. Η αντίφαση αυτή επικρατεί σε κάθε σωματείο που κυβερνάται διαφορετικά από ένα εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο -και φαίνεται σε μένα να είναι μια θανασιμή αντίφαση. Μια άλλη αντίφαση είναι ότι η Αδελφότητα είναι μια Χριστιανική Κυπριακή οργάνωση και αποκλείει τους Μουσουλμάνους. Παρόλο που οι Τουρκοκύπριοι στο Λονδίνο είναι λίγοι, και δεν φαίνεται να έχουν άμεση ανάγκη βοήθειας, νομίζω πως, οποιoδήποτε Οργάνωση, που επιχορηγείται από την Κυβέρνηση, πρέπει να είναι τέτοια που να αγκαλιάζει όλους τους Κυπριώτες οποιoσδήποτε φυλής και

θρησκείας.

Μόλις πληροφορήθηκα ότι η εκλογή Συμβουλίου της Αδελφότητας, που θα γινόταν αυτές τις μέρες, έχει αναβληθεί επ' αόριστον. Ο λόγος φαίνεται να είναι ότι τα μέλη του παρόντος Συμβουλίου φοβούνται ότι δεν θα επανεκλεγόνταν. Υπάρχουν παράπονα μεταξύ των ολίγων μελών της Αδελφότητας που δείχνουν κάποιο ενεργό ενδιαφέρον στη διοίκησή της. Ο κ. Κυριακίδης και ο κ. Θεοδότου λέγεται ότι ποτέ δεν επισκέπτονται την Αδελφότητα και δεν κάνουν τίποτε άλλο από του να μιλούν. Μερικοί Κυπριώτες έχουν αναφέρει σε μένα, και σε κάποιον αξιωματικό της Αστυνομίας που μου ανέφερε το σχόλιο, την έκπληξή τους ότι ένα άτομο, τόσο καθαρό εθρικό προς την Κυβέρνηση όπως ο Θεοδότου, θα ήταν μέλος του Συμβουλίου. (Τέτοιο σχόλιο, όμως, από έναν Κυπριώτη δεν είναι κατ' ανάγκη σοβόρο). Η εσωτερική έριδα και η πτώχευση φαίνονται πιθανοί λόγοι να οδηγήσουν την Αδελφότητα σε μια γοργή διάλυση αν αφαιρεθεί στους δικούς της πόρους. (Σημ.: Από το "Η εσωτερική" μέχρι το "πόρους" ο παραλήπτης της Έκθεσης το υπογραμμίζει και βάζει στο περιθώριο ένα κοντό μαύρο Χ). Ίσως θα ήταν το καλύτερο να επιτρέψουμε να γίνει αυτό και να έχουμε ένα καθαρό πεδίο για οποιoδήποτε νέα Οργάνωση που η Κυβέρνηση πιθανόν να ιδρμε στη θέση της (Αδελφότητας). Θα ήταν πολύ πιο εύκολο ν' αρχίσει επιτυχώς μια νέα Οργάνωση παρά αν η Αδελφότητα εξακολουθούσε να υπάρχει.

24. ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΙΔΡΥΣΗ ΕΝΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Αν, λοιπόν, αποφασιστεί η έναρξη μιας νέας Οργάνωσης για την κοινωνική πρόνοια των Κυπριωτών στο Λονδίνο, θα εισηγούμουν όπως ο απώτερος σκοπός της είναι η δημιουργία ενός "Κυπριακού Σωματείου" στο Λονδίνο πάνω στις ακόλουθες γραμμές. Οι απαρχές θα πρέπει να είναι πολύ πιο απλές, αλλά να είναι ικανές για σταδιακή ανάπτυξη πάνω σ' αυτές τις γραμμές.

Μέλη και συνδρομές.

Η ιδιότητα του μέλους να είναι ανοικτή για όλους τους Κυπρίους Βρετανούς υπηκόους. Ένα ποσό ή συνδρομή να καταβάλλεται από τα μέλη ως εξής: Δυο σελίνια το μήνα για μέλη που είναι εργοδοτημένοι πλήρως· ένα σελίνι το μήνα για μέλη που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας ή παρόμοιο επίδομα· ελεύθερη εγγραφή για πραγματικά άνεργους χωρίς καμιά πηγή εισοδήματος. Το Καταστατικό θα διαλαμβάνει την κατάσταση των μελών στην κάθε μια κατηγορία και τη μεταφορά τους, όταν χρειαστεί, από τη μια κατηγορία στην άλλη.

Οίκημα

Το οίκημα του Σωματείου να περιέχει εντευκτήρια (club-rooms), αίθουσες διδασκαλίας και ένα ξενώνα. Η ύπαρξη εστιατορίου ή καφενείου στο οίκημα θα αποτελούσε πλεονέκτημα. Τα εντευκτήρια θα χρησιμοποιούνταν για ανάγνωση, γράψιμο και κατάλληλα παιχνίδια.

Οι αίθουσες διδασκαλίας ίσως θα αποδεικνύονταν περιττές αν το Δημοτικό Συμβούλιο του Λονδίνου μπορεί να τις προμηθεύσει (δείτε παράγραφο 21), αλλά τουλάχιστον μία θα ήταν χρήσιμη για διαλέξεις και αναψυχή, και θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για σωματικές ασκήσεις.

Ο ξενώνας θα αποτελείται από κουβούκλια ύπνου που να νοικιάζονται με ποσό ίσο με τη συνδρομή ενός μέλους, ας πούμε ένα σελίνι τη νύχτα για μέλη που εργάζονται· έξι νένες για όσους παίρνουν επίδομα ανεργίας· και δωρεάν για πραγματικά άνεργους χωρίς επίδομα ανεργίας.

Τα μέλη θα είναι υποχρεωμένα να κάνουν οικιακή εργασία μέσα στο οίκημα ως πληρωμή για δωρεάν κατοικία.

Από ένα τέτοιο ίδρυμα θα εξασφαλιζόταν κάποιο εισόδημα. Έτσι, αν υπολογίσουμε 400 μέλη, εκ των οποίων μόνο 100 είναι πλήρως απασχολημένοι, 100 που παίρνουν επίδομα ανεργίας και 200 που δεν έχουν καμιά εργασία, οι συνδρομές θα απέφεραν 180 λίρες το χρόνο και ο ξενώνας ένα ανάλογο ποσό σύμφωνα με τα διαθέσιμα κουβούκλια. Ένα εστιατόριο ή καφενείο θα μπορούσε, με προσεκτική διοίκηση, ν'

αφήνει ένα μικρό περιθώριο κέρδους.

Διοίκηση

Η Διοίκηση να αφήνεται στα χέρια ενός μικρού Συμβουλίου, του οποίου το ένα μέλος να διορίζεται από την Κυβέρνηση. Αυτός θα είναι πεπειραμένος κοινωνικός λειτουργός και θα επισκέπτεται το σπίτι καθημερινώς. Ο Αρχιμανδρίτης θα ήταν δυνατό να συνδεθεί με το Συμβούλιο είτε σαν μέλος ή με κάποιον άλλο τρόπο.

Θα πρέπει να υπάρχει ένας ένοικος γραμματέας, κατά προτίμηση Κύπριος με καλό όνομα. Ένα ολιγόριθμο οικιακό προσωπικό και, αν προσθέτονταν εστιατόριο, θα πρέπει να διατηρείται προσωπικό κουζίνας. Ο Γραμματέας θα επέβλεπε τις καθημερινές λεπτομέρειες, υπό τις άμεσες διαταγές του Συμβουλίου.

Τέτοιες εξελίξεις, όπως ένα ποδοσφαιρικό και αθλητικό σωματείο, μπορούν να επιδιωχθούν. Ένας "Κοινής Ωφελείας Οργανισμός" (Mutual Benefit Society) θα μπορούσε να δημιουργηθεί. Στη γειτονιά αυτή έχει δημιουργηθεί ένα Ιταλικό Σωματείο προς όφελος της εκεί Ιταλικής Κοινότητας, το οποίο έχει ενσωματώσει έναν "Κοινής Ωφελείας Οργανισμό", που είναι εγγεγραμμένος σύμφωνα με τα "Νομοσχέδια για Φιλικούς Οργανισμούς" (Friendly Societies Acts), είναι δε εγκεκριμένος οργανισμός σύμφωνα με τα "Νομοσχέδια για Εθνική Υγεία και Ασφάλεια Συντάξεων" (National Health and Pension Insurance Acts).

25. ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ

Θα έπρεπε, όμως, να γίνει κάποια αρχή σε μικρή κλίμακα, η οποία θα επέτρεπε την εξέλιξη σ' ένα ίδρυμα όπως συμβαίνει σε παρόμοια ιδρύματα. Να σχηματιστεί ένα Συμβούλιο, όπως περιγράφηκε στην τελευταία παράγραφο. Εισηγούμαι ότι τρία μέλη, ένα από τα οποία θα πρέπει να είναι εν ενεργεία κοινωνικός λειτουργός, θα ήταν αρκετά. Λίγα δωμάτια ή ένα μικρό σπίτι να νοικιαστούν στη Δυτική Κεντρική Περιφέρεια (West Central District), μέσα ή κοντά στο Σόχο και την Tottenham Court Road. Ένα δωμάτιο να είναι πολύ απλά επιπλωμένο σαν εντευκτήριο, με διευκολύνσεις για ανάγνωση και γράψιμο, και να προμηθεύονται εκεί εφημερίδες και περιοδικά. Ένα άλλο να επιπλωθεί ως αίθουσα διδασκαλίας. Ένας ένοικος Γραμματέας θα κρατεί ένα τρίτο δωμάτιο· οποιαδήποτε άλλα δωμάτια να επιπλωθούν ως κουβούκλια ύπνου (sleeping cubicles). Ο ένοικος Γραμματέας πρέπει να είναι Ελληνοκύπριος, και θα διατηρεί σε τάξη το σπίτι και θα εξυπηρετεί τα μέλη. Θα βρίσκεται κάτω από τις άμεσες διαταγές του κοινωνικού λειτουργού, ο οποίος θα επισκέπτεται το σπίτι κάθε μέρα. Οι λογαριασμοί και η αλληλογραφία θα διευθετούνται από το Γραφείο στο Queen Anne's Buildings (παράγραφος 21). Μέλη και συνδρομές θα είναι όπως έχουν περιγραφεί στην τελευταία παράγραφο. Τα κουβούκλια ύπνου θα διατίθενται κατά κύριο λόγο για τους ανέργους και τα άπορα μέλη, και για τους Κυπριώτες που αναμένουν επαναπατρισμό στην Κύπρο με άλλο μέσο παρά με δικό τους έξοδα· και για Κυπριώτες, που έχουν απολυθεί με εγγύηση από τα Πταισματοδικεία (Magisterial Courts), μετά από αίτηση των Αστυνομικών Επιτηρητών. Τα ποσά χρημάτων για τη συντήρηση Κυπριωτών που αναμένουν επαναπατρισμό στην Κύπρο θα καταβάλλονται από τους Crown Agents προς το Ίδρυμα (αποπληρωτέα, τελικά, από τις εγγυήσεις στην Κύπρο).

26. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Τα ετήσια έξοδα για το προτεινόμενο Ίδρυμα θα είναι:

- α) ενοίκιο οικοσυστήματος -ας πούμε 150 έως 200 λίρες.
- β) μισθός ένοικου γραμματέα-ας πούμε 3 λίρες την εβδομάδα ή 150 λίρες το χρόνο.

Αν παρέχεται δωρεάν στέγη, τότε θα μπορούσε να εξευρεθεί κάποιος κατάλληλος Κυπριώτης για εκείνο το ποσό. Ο κ. Τέμπρος (σημερινός γραμματέας της Αδελφότητας) πιστεύω πως θα εργαζόταν με αφοσίωση κάτω από ένα τέτοιο Συμβούλιο, όπως αυτό που εισηγήθηκα. Αυτός γνωρίζει καλά όλες τις τάξεις των Κυπριωτών στο Λονδίνο, όπως και το είδος της δουλειάς που θα του ζητηθεί να κάνει.

γ) η μισθοδοσία του κοινωνικού λειτουργού

Από αυτόν ή αυτή θα εξαρτηθεί ως επί το πλείστον η επιτυχία ή η αποτυχία της ενέργειας αυτής. Η εργασία θα απαιτεί καθημερινές επισκέψεις στο σπίτι, και να βρίσκεται σε επαφή με το κεντρικό Γραφείο στο Queen Anne's Buildings. Να υποθέσω πως ο μισθός δεν θα είναι πιο κάτω από 300 λίρες το χρόνο για τη δουλειά αυτή.

Η Miss Lyal (πρώην Κοινωνική Λειτουργός στην Κύπρο) μου έχει πει ότι θα ήταν έτοιμη να βοηθήσει στο έργο αυτό όταν γίνει η αρχή του. Θα ήταν, κατά τη γνώμη μου, ένα θαυμάσιο πρόσωπο για τη δουλειά αυτή. Ξέρει τον Κυπριώτη και την παράξενή του νοοτροπία, μιλά Ελληνικά, όταν εργαζόταν στην Κύπρο ήταν αρεστή στους Κυπριώτες και της είχαν εμπιστοσύνη.

δ) Ένα ετήσιο ποσό πρέπει να υπολογιστεί για θέρμανση, φωτισμό, γενική συντήρηση του σπικετ, τηλεφώνων και διάφορα άλλα έξοδα.

Φαίνεται πως για τα πρώτα χρόνια τα ετήσια έξοδα θα είναι μεταξύ 600 και 700 λίρες. Ανέναντι σ' αυτά, θα ήταν δυνατό να συγκεντρωθούν τουλάχιστον 150 λίρες ετησίως από συνδρομές μελών.

Το αρχικό κεφάλαιο για την επίπλωση δεν θα πρέπει να είναι μεγάλο.

Ως δικαιολόγηση για τα έξοδα θα τόνιζα ότι το Λονδίνο έχει σήμερα σχεδόν τόσους Κυπριώτες όσους και η Μάρφου.

Φοιτητές

Κανένας από τους φοιτητές που συνάντησα δεν θα χρησιμοποιούσε έναν τέτοιο Ξενώνα όπως αυτόν που περιέγραφα -έχουν πολύ περισσότερα χρήματα ώστε να ενεργήσουν διαφορετικά- αλλά όλοι τους, νομίζω, θα γίνονταν μέλη ενός τέτοιου Ιδρύματος, και μερικοί έδωσαν εκφράσεις σε μένα την προθυμία τους να παράσχουν οποιαδήποτε βοήθεια μπορούν για τη λειτουργία του.

27. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το προτεινόμενο σχέδιο οποιαδήποτε 'αντιμετωπίσει αντίδραση από τους ιδιοκτήτες καφενείων, οι οποίοι φοβούνται μήπως χάσουν τους πελάτες τους· και η αντίδραση θα λάβει τη μορφή υπονοούμενων ότι κάποια ανώτερη πολιτική υστεροβουλία κρύβεται πίσω από το σχέδιο. Για το λόγο αυτό είναι σπουδαιότατο να μην δοθεί καμία βάση στους καχύποπτους Κυπριώτες ότι υπάρχει άλλο ελατήριο από τον αλτρουισμό. Έτσι, πιστεύω, είναι ανάγκη όπως το προτεινόμενο κεντρικό Γραφείο κρατηθεί εντελώς ξεχωριστό από την προτεινόμενη Κυπριακή Οργάνωση και το σπίτι της. Για τον ίδιο λόγο έχω εισηγήσει ότι ο κ. Τερεζόπουλος, αν χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες του, θα πρέπει ν' απασχολείται στο Γραφείο στο Westminster και να μην εμφανίζεται στο σπίτι του Σόχο. Για την εργασία που θα πρέπει να γίνεται στο γραφείο, αυτός μου φαίνεται να έχει τα ακριβή προσόντα.

Hart Davis

12 Δεκεμβρίου 1935

Όπως τόνισα και πιο πάνω, η Έκθεση αυτή του Hart Davis χρησιμοποιήθηκε από τις Βρετανικές Αρχές τόσο στην Κύπρο, όσο και στο Λονδίνο, σαν βάση αντιμετώπισης του Ελληνοκυπριακού, κυρίως, στοιχείου που αυξανόταν αριθμητικά χρόνο με το χρόνο και μάλιστα ευθύς μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, όταν οι Κύπριοι απόστρατοι που είχαν υπηρετήσει στο λεγόμενο "Κυπριακό Τάγμα" είχαν το ελεύθερο να εγκατασταθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο. Για την εφαρμογή δε των προτεινόμενων στην Έκθεση εισηγήσεων, ο Σωτήρης Τερεζόπουλος και, έμμεσα, ο Walter Lenegre, υπήρξαν οι άνθρωποι που συνέβαλαν όσο κανένας άλλος για την επιτυχία της -μερική, βέβαια, και όχι ολοκληρωτική, όπως έλπιζε η Αποικιοκρατική Κυβέρνηση της Κύπρου και οι Προϊστάμενοί τους στα Υπουργεία Εσωτερικών και Αποικιών στο Λονδίνο. Και στην μη πλήρη επιτυχία των εισηγήσεων αυτών του Hart Davis συνέβαλαν τόσο η εθνικά αναμορφωμένη Κυπριακή Αδελφότητα των αρχών της δεκαετίας του 1950, όσο και ο ιδρυθείς, το 1948, Ιερός Ναός Αγίων Πάντων Λονδίνου.

Prot. No. 856

+ V A R T H O L O M A E O S
BY THE GRACE OF GOD
ARCHBISHOP OF CONSTANTINOPLE,
NEW ROME, AND OECUMENICAL PATRIARCH
TO THE FULLNESS OF THE CHURCH BE GRACE,
MERCY AND PEACE FROM OUR LORD AND GOD AND
SAVIOUR JESUS CHRIST
THE CREATOR AND UPHOLDER OF ALL CREATION

Dearly Beloved Brethren and Children in the Lord,

God, Who is compassionate and loves mankind, created the world in wisdom that it might serve the needs of all men. He thus allowed man, the crown and king of creation, to enjoy everything necessary for his life.

At the same time, He combined man's every beneficial relationship with what He had created through the feelings of gladness and enjoyment. Every excess or deprivation in the use of natural goods on account of the feeling of either desire (due to deprivation) or of saturation (due to excess) was engendered in man in such a way that he has within him instinctively the ability to discern between good use and harmful misuse, whether this is manifest as deprivation or excess pleasure. However, man is endowed with free will and has the ability to control his instinctive awareness of these limitations, and he can either redefine the limits for reasons of discipline or exceed them by his own will.

In such a case, we are either confronted with greed, which is idolatry according to Saint Paul, or with dislike for life or natural good things which are the gift of God. Therefore, we are confronted with attitudes equally condemnable, as they are opposed to God's perfect plan for the delight of human life.

Unfortunately, man indeed refused to abide by God's rules, regarding the use of the world in terms of his needs, his work, and his own safety. Man forfeited God's guiding grace, resulting in him treating his environment as though it were his prey, in a destructive manner, as its master and not its caretaker. Thus he destroys the God-given harmony and balance of nature. The outcome is that nature also reacts in an unbalanced way and brings many hardships upon humanity. The recent and unusual temperature fluctuations, the typhoons,

earthquakes, thunderstorms, the pollution of the sea and rivers and most other natural disasters are a result of man's behaviour, whether it is blatant and self-evident or latent and inconspicuous. The main reason for modern man's disastrous behaviour is his self-centredness, which is another aspect of his estrangement from God and his effort to become God himself.

Because of this self-centredness, man's relationship to nature becomes a dictatorship over nature, an insolent and arrogant dominance over the forces of nature, using them to destroy or to wield power over his fellow-man instead of using them to preserve his life and freedom, or it becomes a relationship of excessive pleasure, indifferent to the consequences of this greed.

The use of atomic and nuclear forces of nature for war is blasphemous, as is the excessive consumption in any way which aggravates the natural environment with pollution, causes global warming and upsets the balance of nature with all its consequences. The huge amount of energy that is being expended for war as well as the huge amount of energy that is being expended for the excessive needs of today's humanity are two issues in which the responsibility of leaders and simple citizens is interwoven, in such a way that each and every one of us has the ability to contribute to the improvement of the general situation.

Let us all work hard, dear Brethren and Children in the Lord, each in his own way, to reduce needless consumption, so that the harmony of the planet on which we live may be restored, so that we and our children may enjoy in peace all the blessings of God's loving creation which He offers to all people. May it be so!

1st September 2006
Vartholomaeos, Archbishop of Constantinople,
Beloved Brother in Christ and fervent intercessor
to God.

**ADDRESS OF ARCHBISHOP
GREGORIOS OF THYATEIRA AND
GREAT BRITAIN ON THE
OCCASION OF THE OFFICIAL
INAUGURATION OF THE COPTIC
CATHEDRAL OF ST. GEORGE
IN STEVENAGE
ON SATURDAY, 2nd SEPTEMBER 2006**

Dear Brothers and Sisters in Christ.

I should like first to express my joy at being able to be with you on this special and significant occasion, that of the inauguration of this beautiful building dedicated to St. George the Great Martyr and Trophy-bearer.

I should also like to take this opportunity to congratulate Bishop Angaelos and his colleagues and the Faithful who have contributed to and in many other ways have supported the construction of this place of worship for the Coptic Faithful living in this country. You must take justified pride in having such a building, which today has been blessed in the name of the Triune God and which is clearly the fruit of the generosity of the Faithful and evidence of their dedication to their Faith and their insistence on maintaining their traditions.

As is well-known, excellent relations exist between the Orthodox under the Oecumenical Patriarchate of Constantinople and the Coptic Church in this country, relations which Bishop Angaelos and the other bishops and priests here cultivate for the benefit of our Holy Faith, the unity of our Churches and the progress of the Gospel of Salvation in this civilised and hospitable country, in which the rule of law is paramount among its people. And it goes without saying that I am always delighted to be in the company of the bishops, clergy and Faithful of this Church, feeling that I am at home among them.

I therefore sincerely thank you all for the opportunity of being with you today on this special sacred occasion and I am confident that this beautiful building will be used for to glory of the Word Made Flesh Who has dwelt among us and Whose glory we have beheld (cf. John 1 : 14).

However, before closing, I should like to express my admiration for the work of your prime bishop, Pope Shenouda, who, regretfully and on account of other pressing commitments, is unable to be here in person - although he is very much with us in spirit. I am well-aware of his dedication to his pastoral work and of his efforts to establish new churches and schools for Christian catechism, not only in his motherland of Egypt (which I had the privilege of visiting only a few months ago, seeing there the results of his labours) but in the United States of America and elsewhere, for the care of his spiritual children who are scattered throughout the world.

I would therefore ask you to convey my humble respects to His Holiness Pope Shenouda and assure him of my prayers for his health and strength that he may continue his valued diakonia for the benefit of those entrusted to his primatial care and the good of the Church that he leads, to the glory of the Triune God - Father, Son and Holy Spirit - in Whose Name we are gathered here this evening. Amen.

**WELCOME OF HIS EMINENCE
ARCHBISHOP GREGORIOS OF
THYATEIRA AND GREAT BRITAIN
TO A DELEGATION OF
ALBANIAN INTER-FAITH
RELIGIOUS LEADERS
AT THYATEIRA HOUSE ON
THURSDAY, 14th SEPTEMBER 2006**

Dear Friends in Him Who is Almighty and All-Powerful,

It is with particular pleasure that I welcome you today to Thyateira House, the headquarters of the Archdiocese of Thyateira and Great Britain.

This centre administers the more-than-one-hundred communities and congregations of this Greek Orthodox diocese that is under the spiritual authority of the Oecumenical Patriarchate of Constantinople (which is based in Turkey). As a diocese, it was originally established in 1922, and at that time covered western and central Europe. However, as from 2005, its territory has been restricted to Great Britain and Ireland, with other dioceses having been established at various times to care for the needs of Greek Orthodox Christians in lands that were originally part of it.

Thyateira House, where you are today, was acquired in 1965. As you will see, it houses offices, my residence and my domestic chapel. It is also used for meetings (such as that today) and for receptions. In short, it is the 'power house' of the life of the Greek Orthodox Church in the British Isles.

Today, the Faithful of the diocese are drawn from a number of ethnic backgrounds. When the diocese was created, almost all the Faithful in the United Kingdom were from Greece and, in particular, from the Greek Islands. There was an influx of immigrant workers from Cyprus (principally after the Second World War) and a second influx came from the same Island after the Turkish Invasion of 1974. This has resulted in the majority of the Faithful - even if of the third or even fourth generation - now being Cypriot in origin. My predecessor of blessed memory, Archbishop Athenagoras (Kokkinakis), expended a great deal of energy in overseeing the creation of new parishes and educational institutions for the refugees and attending to the various needs that are specific to those who have lost everything.

In addition, there are native-born Faithful from the

four nations that constitute the United Kingdom, as well as from the Republic of Ireland; and the diocese has spiritual care for a number of other nationalities as well. Elsewhere in London, you will find Orthodox congregations with their own bishops and clergy that care for Faithful from the Arab-speaking world, from the former Soviet Union, and from countries in the Balkans. This Archdiocese allows Orthodox Christians from Georgia to use the Cathedral in Shepherd's Bush for their monthly services.

While it is difficult to estimate the number of Faithful in this country, it is recognised that Orthodox Christianity is numerically the third largest Christian denomination in England - that is, after followers of the Church of England and the Roman Catholic Church.

As a Church, we place great emphasis not only on the spiritual and worshipping life of our Faithful, but also on education and moral and social needs.

Many of our congregations have evening or Saturday schools, where in addition to religion, Greek and the culture and history of Greece and Cyprus is taught. The Archdiocese has responsibility for a full-time Voluntary-Aided Orthodox Faith Primary School in south-east London, the expenses of which are covered by the Ministry of Education. We have also organised a Seminary in north London for the training of future church leaders - both for students wishing to continue to ordination and for men and women who feel called to assume positions of responsibility in the Communities. In addition, we have established a school for the teaching of the traditional music of our Church - namely, Byzantine Chant - and a seminary for the training of assistant teachers for our evening schools (this latter, in co-operation with the Hellenic and Cypriot Governments).

With regard to the students who each year come in their thousands to this country from Greece and Cyprus in order to study, our clergy and others try to assist them in whatever way possible in order to ease their adjustment to the life here and help them achieve the best possible result from their studies. And, in addition to this, there are accredited Orthodox Chaplains and recognised contacts at most of the leading British universities.

Of course, there are occasions when things go wrong, so there are recognised Orthodox chaplains to prisons and youth institutions - as well as to hospitals.

Almost all of our congregations have Ladies' Associations that undertake charitable work and raise money for various good causes - such as; assistance for sick people both here and for those from Greece

and Cyprus who come to England for medical treatment. The Archbishop is also patron of a number of homes for the elderly that are operated by individuals on a commercial basis but with the Church using its authority to guide them to offer better services for the elderly in their care.

Needless-to-say, many of the local Communities and other voluntary organisations offer regular healthy meals for the elderly and those with special needs living in their parishes.

As Archbishop, I am involved with various inter-Church and / or Ecumenical Organisations - either since I am a co-president or on account of the Archdiocese being a member of an ecumenical body (such as Churches Together in Britain and Ireland and Churches Together in England). At present, an archimandrite of this Archdiocese represents all the Orthodox jurisdictions in this country at the General Synod of the Church of England.

In addition, I am involved with inter-Faith bodies - such as the Council of Christians and Jews (of which I am a co-president), the International Council of Christians and Jews and the Three Faiths' Forum (the headquarters of which you visited yesterday). This enables me or my representatives to make the voice of Orthodoxy heard in a wider forum than in the past, and it also gives me the opportunity to respond to problems that may develop between men and women of other Faiths and Orthodox believers. These contacts have been particularly significant for relations with the Moslem Community which (as you will know) have not always been of the best.

In this respect, we in this country all regret the recent unexpected death of Sheik Zaki Badawi, the principal of the Muslim College in Acton. His contribution to the on-going dialogue between members of the Abrahamic Faiths was immense and it will be very difficult to find someone of his stature to take his place and continue with success his admirable work in this field. His wisdom, broad knowledge and understanding and genuine interest in cultivating good relationships and trying to understand the beliefs of others made him the ideal person for the work that he must at times have found lonely and extremely perplexing.

As the English Protestant poet and divine John Donne wrote, "No man is an Island, entire of itself; every man is a piece of the Continent, a part of the main. Any man's death diminishes me, because I am involved in Mankind". We are all called upon to share in our brother's joys and sufferings, regardless of who or what he is - in other words, to be fully engaged in human life - and to share in the joys and sorrows

which come to us all irrespective of which country we live in or which Faith we embrace. We share not only our common humanity but we are also inhabitants of this wonderful world (κόσμος) which has been entrusted to us by the Creator. This is our belief - and it is one of many that we share with the other two parts of the great Abrahamic family.

As I mentioned just now, we ought all to be fully engaged in human life. Put another way, it means that we must try to live a fully human and balanced life in perfect harmony with God, all other human beings and the whole of creation. The head of the worldwide Orthodox Church, His All-Holiness the Oecumenical Patriarch Vartholomaeos of Constantinople, gives us a living example of this in that he has dedicated his patriarchate to advancing this harmony between God, humanity and creation. It is not for nothing that he has been called the 'Green Patriarch'. As you are all aware, there is nowadays a lot of sensitivity on the part of all men of good will towards protecting the environment, which (sad to say) is being polluted by human greed and insatiable exploitation.

But, to return to our meeting today. In the course of a normal week, these Offices are visited by people of many backgrounds and origins. Some come to find out about the Orthodox Faith, others because they are curious on seeing the chapel alongside this house. Many, however, come to consult me on matters relating to their own Faith or to discuss their problems. As you will realise, many of these people are not Orthodox Christians. Some are not even Christian. However, the door here is open to all - regardless of his or her Faith or lack of it.

In this, we try to continue and extend the tradition of our Church. We give witness to our beliefs and convictions, yet we do not wish to put pressure on anyone. Greeks believe in *philoxenia* - the welcoming of a stranger, whosoever he may be, and the opportunity to show him brotherly affection. Even though this belief existed before the birth of Christ, it is something we retain and which we see taught by Jesus in His teachings, when he reminds us that we must see Him in all those whom we meet in the course of our daily life [cf. Matt. 25 : 40]. As the holy apostle Paul, one of the earliest missionaries of the Christian Church, reminds us, "Do not neglect to show hospitality to strangers, for by doing that some have entertained angels without knowing it" [Hebr. 13 : 2].

Therefore, as I said at the beginning, I welcome you here with particular pleasure. However, I have to apologise for the poverty of today's material sustenance. Like their Moslem brethren, Orthodox

Christians pay particular attention to fasting - and today is a day of particularly strict fast. There are four annual periods of fasting in our Church, some of which are longer than others (being more than a month in length). And, in addition to these, there are certain single days - of which today is one, as we commemorate the Cross on which our Lord Jésus Christ was crucified. On these days, Orthodox Christians eat basic simple foods and pray that God will strengthen them as they endeavour to 'fast' from acts which defile the body and the soul.

But, be this as it may, my pleasure and that of all the Faithful committed to my care is increased an hundredfold on account of the links that this Archdiocese and I myself personally have with His Beatitude Archbishop Anastasios, presiding hierarch of the Autocephalous, Independent Orthodox Christian Church in your country. Indeed, permit me to say that I hope it will not be long before your country, as a Balkan state, will be in a position to join the European family of nations (alongside other Balkan countries) in the European Union.

However, before I conclude this address, I would like to congratulate those who have been responsible for your visit. I am sure that you who come from Albania, a country which suffered a great deal both during and after the Second World War from fascism, Nazism and communism, will gain a lot from this visit. You are in good hands here; and Dr. Walker and his colleagues will help you obtain a broad and accurate picture of the work that is being done here in Inter-Faith relations in a country which is privileged to have people from all over the world living and working here. We are from many nations and religious backgrounds, and yet - needless-to-say - we all live happily here and try to be law-abiding citizens in a country where the rule of law is exemplary.

With these few words, I welcome you here and greet you - no longer as 'friends' but as 'brothers', and I ask you to feel that here at Thyateira House you are at home together with members of your own family. Indeed, I thank you all for having honoured us with your presence here this afternoon and I thank you for coming. I am confident that the rest of your stay in this country will be very profitable and that you will take home with you many positive memories of the time that you have spent here.

I wish you a safe return to your country and pray for its peace and progress and an increase in the faith of its people. Amen.

SEEING THE WOOD FOR THE TREES

Christianity & The Ecological Crisis

In recent times, the ecological crisis has been brought increasingly to our attention. Scientists, the media, Hollywood, thrash metal bands, and a horde of environmentalists from politicians to tree-hugging hippies and pseudo-Buddhists, have all had their say. But there is one voice on environmental issues that seems to only speak in hushed tones, and this is the voice of Christianity. Some people claim that Christianity, far from being concerned about environmental issues, is the prime culprit for the ecological crisis. These people point to the creation of the first human beings in the book of Genesis, where God says to the first-formed: "...fill the earth and subdue it; and have dominion over the fish of the sea and over the birds of the air and over every living thing that moves upon the earth". The Christian religion, so these people claim, has given humanity not only the freedom, but also the command, to do as he pleases with the natural environment. Two rebuttals to this view should be made. First of all, it seems odd that it is only Christianity that is picked out as the scapegoat, given it is the Old Testament that is used as the basis for the criticism. Why not blame Judaism as well? Perhaps that would just be too politically incorrect. It is open season on Christianity, not Judaism. Secondly, and more importantly, it is a criticism of astounding ignorance. Only a few lines up from the above verse, it is quite explicit that everything God creates is proclaimed as "very good", and that means good in itself, not good inasmuch as it is useful to man. Many of the psalms praise the beauty and wisdom of God's creation, and throughout the Old and New Testaments, the natural world is considered and used to instruct human beings in how to live and behave and consider the God who created all of these things. One of the great errors of modernist Christians is that they consider many of these images and parables (the lilies of the field or the birds of the air; bread and wine; a sower and his seeds; a winepress etc.) to be out of date or, at any rate, irrelevant to most of us city-dwellers, and that modern images - more relevant, they think, to our times - should supersede them. But through the natural world, God has given us a map and guide for instruction. Forgetting these images, albeit often images relating to a life-style which few, if any, of us are now familiar with at first hand, could have drastic ramifications for how we understand pastoral teachings and theological truths. But here we are moving away from the point. The point I am trying to make is that Christianity has always had a great affinity with the natural world. Furthermore, Christianity has fought for its belief in the sanctity of the physical world, be that the human body, sacred images or the natural environment. Does this mean that Christianity should be bleating on about the ecological crisis and shouting it from the rooftops? Not all Christians will agree with me, but I think no, we should certainly not do that. The reason is that this response to the ecological crisis displays an approach to the natural environment that is alien to the Christian ethos. There is a significant difference between 'Christian environmentalism' and any other kind of environmentalism, be it 'secular' or 'religious'. What are the characteristics of the non-Christian view?

1) The 'crisis' in the ecological crisis lies in the fear, be it founded or not, that through our misuse of the world, we will destroy the

world and ourselves with it.

2) The 'salvation' of the natural environment falls to man. He alone has the power to determine not only his own fate but also that of the natural environment. Far from Christianity being the one that surrenders nature to the arbitrary will and power of humanity, it is the non-Christian view that does this with astounding self-righteousness.

The Christian view is quite different: As a psalm goes: "...He [God] has established the world that it shall never be moved", and we read in the book of Revelations: "I saw a new heaven and a new earth, for the first heaven and the first earth had passed away". "Saving the planet" is not a goal of Christianity, although a great number of Christians these days seem to think that it is. Many Christians talk about this new heaven and new earth as though it will be man-made, and not one that will be established by God Himself. Despite popular opinion, Christianity does not believe in "the end of the world", but the "renewal", or the "transfiguration" of the world. If we are to talk about the end of the world, we should be clear that we are talking also about the beginning of a new one. If Christianity has this unshakably optimistic faith that, whatever we do, it will all work out okay in the end, can and should Christianity say anything about environmental issues? I would say that Christianity has no need to say anything. The Christian response entails action, a certain way of life and a unique view of the material world, and this view can best be described as 'sacramental'. The main characteristic of a sacrament is that humanity takes natural material (water, bread, wine, oil) and offers it back to God while asking Him to make it a means of imparting His grace and mercy to us. The natural world, in this way, becomes 'supernatural'. Far from nature being a means to man's own selfish ends, it becomes a means of grace, thanksgiving and salvation. The Christian is capable of delighting in the natural world in a way that no one else can. Furthermore, we do not simply use raw materials. We use our creative powers to fashion them into something different to what they were at first. At the Eucharist, for example, we do not offer wheat and grapes, but bread and wine. Man's use of the world is creative, but creative with the purpose of offering it back to the Creator in thanksgiving and praise, much in the same way that a child takes paper and crayons from his parents to draw a picture of them and give it back to them with delight. The basis of the sacraments and of the Christian Faith as a whole is that God Himself became part of the natural world through His Incarnation. After His Death and Resurrection, Christ ascended into heaven, which means that He took human nature into heaven to God the Father, to Paradise, and that is the final destination of the physical world, not only of us humans, but of the whole created universe. On a more practical level, there is within Christianity an ascetical spirit, manifesting itself through fasting, prayer, charity and self-denying love. Perhaps the best response to the ecological crisis would be an ascetical spirit of love, restraint, prayer and self-sacrifice, and a theological outlook of the world, which sees in all of God's creation an image of its Creator and delights in it.

Deacon Vassilios Papavassiliou

ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Σεπτέμβριος 2006

1. Τέλεσε τον Αγιασμό για την έναρξη του νέου Εκκλησιαστικού Έτους (7515) στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής. Στη συνέχεια τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο π. Αλέξανδρος Φωστηρόπουλος, ο π. Ιωσήφ Παλιούρας, και ο Νίκος Κωνσταντίνου.
2. Τον επισκέφθηκαν οι Πασχάλης και Πέτρος Κιτρομυλίδης (με τους οποίους παρακάθησε σε γεύμα). Αργότερα παρέστη στον Εσπερινό και τα επίσημα εγκαίνια του Κοπτικού Καθεδρικού Ναού του Αγίου Γεωργίου στην πόλη Stevenage της Αγγλίας.
3. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε στον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, εις Gospel Oak του Βορείου Λονδίνου, όπου και παρέκάθησε σε γεύμα. Το απόγευμα τον επισκέφθηκαν στην Αρχιεπισκοπή ο Αναστάσιος Δημοσχάκης, Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας και η σύζυγός του.
4. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Γεώργιος Κουσιής και Ανδρέας Μανούκας, Γεώργιος Κρούσης, William Gribbin, Δώρος Παρτασιδής, Αντώνης Γερολέμου, Δημήτριος Χατζηπαργουρού, Ευάγγελος Σάββα, Μαρία Παπακυριάκου, και Μέλη του Διδακτικού Προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομολογιακού Σχολείου "Άγιος Κυπριανός" (με τους οποίους παρέκάθησε σε Δείπνο στην Αρχιεπισκοπή).
5. Τέλεσε Αγιασμό με την ευκαιρία της έναρξης του Εκπαιδευτικού Σεμιναρίου των Αποστολών Ελλάδος και Κύπρου, στους χώρους της Κοινότητας Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green Βορείου Λονδίνου. Αργότερα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά στην Αρχιεπισκοπή ο Peter Whitfield (με τον οποίο παρέκάθησε σε Γεύμα), το ζεύγος Χαράλαμπος και Μαργαρίτας Λέντζου, και η Σωτηρία Παπακώστα.
7. Παρέστη στην έναρξη του Συνεδρίου με θέμα "Η δημιουργία της Νέας Ελλάδος: Εθνικισμός, Ρομαντισμός και η χρήση του Παρελθόντος (1797-1896), που πραγματοποιήθηκε στο King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Αργότερα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά στην Αρχιεπισκοπή ο William Gribbin, η Jill, Δούκισσα του Hamilton, με την αδερφή της Margaret, ο Ιερωνόναχος Γρηγόριος Ασημακόπουλος συνοδευόμενος από το ζεύγος Λαυρέντη κι Ευγενίας Σπανού και την Αγάθη Δήμου, και η Δρ Νίκη Κατσιαούνη. Το βράδυ παρέστη στην παρουσίαση του βιβλίου "Ο Ελευθέριος Βενιζέλος: οι δοκιμασίες του Πολιτικού", που εκδόθηκε με τη φροντίδα του Καθηγητή Πασχάλη Μ. Κιτρομυλίδη, στο King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.
8. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό Γενοσίου της Θεοτόκου, Camberwell Νοτίου Λονδίνου, όπου και παρέκάθησε σε Γεύμα. Αργότερα τέλεσε τον Αγιασμό για την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς στο Ομολογιακό Σχολείο "Άγιος Κυπριανός".
10. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Νικολάου. Shepherd's Bush Δυτικού Λονδίνου, όπου και παρέκάθησε σε Γεύμα. Στη συνέχεια επισκέφθηκε το κοιμητήριο του Hendon όπου και τέλεσε Τρισάγιον στον τάφο του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Θυατείρων Αθναγόρα Β' (1963-1979), του οποίου η επέτειος του θανάτου ήτο την προηγούμενη ημέρα, δηλαδή 9 Σεπτεμβρίου.
11. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Svetlana Varlashina, Ναταλία Αχιλλέως, Παναγιώτα Κοτάλη, Ελένη Μιχαήλ, Παναγιώτα Δημητρίου, ο π. Δημοσθένης Δημοσθένους, ο π. Vasilij Piliriv, ο Γεώργιος Βαρβατσούλιας, και ο π. Φωκάς Χατζηλοϊζή μετά της Πρεσβυτέρας του και της θυγατρός των.
12. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Μαρία Κωνσταντουλάκη, η Ηγουμενίνη Παϊσία της Μονής Αγίου Γεωργίου, Βάθου Αυλίδος (συνοδευόμενη από την Ιωάννα Δασκαλούδη), ο Χαράλαμπος Ζαχαρία μετά της Όλγας Παπαχρίστου, και ο π. Ευγένιος Χριστοδούλου.
14. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Καθεδρικό Ναό Τιμίου Σταυρού και Αρχαγγέλου Μιχαήλ, Hendon Βορειοδυτικού Λονδίνου, όπου και παρέκάθησε σε Γεύμα. Το απόγευμα τον επισκέφθηκε ομάδα Αλβανών διαφόρων θρησκευτικών τοποθετήσεων, προς τους οποίους μίλησε για τις δραστηριότητες της Αρχιεπισκοπής.
15. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο μετατιθέμενος στην Κυπριακή Πρεσβεία του Καΐρου Υπατος Αρμοστής της Κύπρου Πέτρος Ευτυχίου, ο Αρχιμανδρίτης Αθναγόρας Κωνσταντίνου συνοδευόμενος από τον αδερφό του, Αντώνη Ηλιάκη, ο Ιωάννης Δανδουλάκης, η Νίκη Beales και ο Χρήστος Τσάλας.
16. Χαιρέτισε τους εκπροσώπους της Ρωσικής Εξαρχίας Δυτικής Ευρώπης, στην Κρύπτη του Καθεδρικού Ναού Αγίας Ενορίας Λονδίνου. Αργότερα ευλόγησε τους γάμους του Αθανασίου Παπασάββα και της Babette Bischoff στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου, παρέκάθησε δε και στη γαμήλια δεξίωση σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου, συνοδευόμενος από τον Επίσκοπο Αμφιπόλεως Βασίλειο. Στο μεταξύ συναντήθηκε με τον Μελχίτη Πατριάρχη Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής Γρηγόριο Γ', συνοδευόμενον από τον Επίσκοπο Αμφιπόλεως

Βασίλειο.

17. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος και Αποστόλου Λουκά, Birmingham, όπου και παρέκάθισε σε Γεύμα. Αργότερα ευλόγησε στον εκεί Ναό τους γάμους του Μάριου Αρτέμη και της Παντελίτσας Χαραλάμπους.
18. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο π. Ian Graham, ο Ανδρέας Ιωάννου (με τον οποίο παρέκάθισε σε Γεύμα), και οι Ανδρέας και Κωνσταντίνα Παύλου συνοδευόμενοι από τον Νικόλαο Κωνσταντίνου. Το βράδυ τέλεσε Αγιασμό στην οικία του ζεύγους Σάββα και Ελένης Πατσαλοσαββή, όπου και παρέκάθισε σε Δείπνο.
19. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Δημήτριος Φουρκιώτης, το ζεύγος Χριστοδούλου και Αθανασίας Παναγιώτου (με τους οποίους παρέκάθισε σε Γεύμα) και ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Αηδονόπουλος μετά της Πρεσβύτερας του. Το βράδυ προήδρευσε συνεδρίας των Κηδεμόνων της Κοινότητας Αγίου Δημητρίου, Edmonton Βορείου Λονδίνου.
21. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Δεσποινίς Grbic, ο Χάρης Σοφοκλείδης (με τον οποίο παρέκάθισε σε Γεύμα), και η Ανδρούλα Αβραμίδου συνοδευόμενη από τον υιό της, Στέλιο.
22. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Παντελής Δημοσθένους, ο π. Stephen Platt (με τον οποίο παρέκάθισε σε Γεύμα), και η Ευανθία Γεωργοπούλου.
23. Ευλόγησε τους γάμους του Ciro Milazzo μετά της Κυριακής Τσαγκαρίδη στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Σοφίας Λονδίνου, και τους γάμους του Πάρη Αντωνίου και της Κατερίνας Πολυκάρπου στον ίδιο Ναό.
24. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Wightman Road Βορείου Λονδίνου. Αργότερα παρέκάθισε σε Γεύμα προς τιμή του αποχωρούντος Υπατου Αρμυστή της Κύπρου, που οργανώθηκε στην Κυπριακή Αδεφλόττητα, Finchley.
25. Τον επισκέφθη ο Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος συνοδευόμενος από τον Αρχιμανδρίτη Ζαχαρία της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου, Essex Αγγλίας, με τους οποίους παρέκάθισε σε Γεύμα. Παρεκάθισαν επίσης η Ηγουμένη Παϊσία και η Ιωάννα Δασκαλούδη. Το βράδυ παρέστη σε μουσική εκδήλωση στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου.
26. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, Hackney, Ανατολικού Λονδίνου. Στη συνέχεια παρέκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε προς τιμήν του η Βοηθητική Αδελφότητα Κυριών και Δεσποινίδων της Κοινότητας Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Wightman Road. Αργότερα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά στην Αρχιεπισκοπή οι Ηλίας Μιχαήλ και Σοφοκλής Φιλήπου; η Καλλιόπη Πατσατζόγλου με τον εγγονό της, Παναγιώτη, οι Σάββας Καραγιάννης και Θεόδωρος Φράγκος και η Σού-

λα Παναγιώτου, η Μαρίνα Χατζηκυριάκου μαζί με τον Χάρη και τη Δώρα Χατζηκυριάκου. Το βράδυ παρέστη σε δεξίωση στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου προς τιμήν του αποχωρούντος Πρέσβυ της Ελλάδος Αναστάσιου Σκοπελίτη. Το βράδυ τέλεσε Αγιασμό για την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς του Εκκλησιαστικού Σεμιναρίου και της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής και Ψαλτικής της Αρχιεπισκοπής, στην Κοινότητα Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green Βορείου Λονδίνου.

27. Ανεχώρησε αεροπορικώς για την Ελλάδα. Το βράδυ παρέκάθισε σε Δείπνο στην οικία του ανιψιού του, Παναγιώτη Γιώρκα και της συζύγου του Γεωργίας.
28. Μετέβη στο Αίγιον, όπου επισκέφθηκε την Αλεξάνδρα Λουκά, με την οποία παρέκάθισε σε Γεύμα. Αργότερα επισκέφθηκε τον Μητροπολίτη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας Αμβρόσιο.
29. Ανεχώρησε για Λάρνακα Κύπρου.
30. Επισκέφθηκε τον Αρχιμανδρίτη Άνθιμο Λοΐζου. Το βράδυ παρέκάθισε σε Δείπνο στην οικία του ανιψιού του, Γρηγόρη Γιώρκα και της συζύγου του Σταυρούλας.

Οκτώβριος 2006

1. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Κάτω Πολεμίδα Λεμεσού. Αργότερα ευλόγησε τους Γάμους του Στέλιου Πετρίδη και της Ανδρούλας Γιώρκα στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Λεμεσού και στη συνέχεια παρέκάθισε στη γαμήλια δεξίωση στο Ζακάκι.
2. Μετέβη στη Λευκωσία όπου επισκέφθηκε στην οικία του τον αδελφό του, Παναγιώτη, και τη σύζυγό του Δέσποινα Θεοχάρους. Το μεσημέρι παρέκάθισε σε γεύμα στην οικία της αδελφής του, Ελένης, και του συζύγου της, Χριστόδουλου Χατζηκυριάκου. Το βράδυ επισκέφθηκε την Εκκλησιαστική Σχολή Αποστόλου Βαρνάβα, στη Λευκωσία.
3. Επισκέφθηκε τον Φώτη Παπαφώτη και αργότερα παρέκάθισε σε Γεύμα με τον Αντώνη Γιώρκα.
4. Επέστρεψε στο Λονδίνο.
5. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Ιάκωβος Τσουνής μετά της θυγατρός του, Αθηνάς (με τους οποίους παρέκάθισε σε Γεύμα), ο π. Θωμάς Αρτέμη, οι Γαρυφαλιά και Σοφία Γαρούφη, και ο Λ. Παναγή.
6. Παρεκάθισε σε γεύμα προς τιμή της Φωτεινής Παπαδοπούλου, συζύγου του Προέδρου της Κύπρου, που παρέθεσε η Φιλανθρωπική Οργάνωση Κυριών Finchley και Barnet. Στη συνέχεια επισκέφθηκε, μαζί με την Φωτεινή Παπαδοπούλου, την Κοινότητα Α-

γίου Παντελεήμονος, Harrow, κι επιθεώρησαν την ανένεργη Σχολική Οικήματα της Κοινότητας. Το βράδυ παρέστη στην παρουσίαση του βιβλίου του Ρένου Κυριακίδη "Οι Αρχαίοι Έλληνες στη Μεγάλη Βρετανία" (Αγγλιστί), στην Κυπριακή Αδελφότητα Λονδίνου.

7. Τέλεσε τον Αγιασμό για την έναρξη της νέας Σχολικής χρονιάς στο Ελληνικό Σχολείο της Κοινότητας Γενεαίου της Θεοτόκου Camberwell Νοτίου Λονδίνου. Το απόγευμα ευλόγησε τους γάμους του Γιωάννη Barberi και της Μαρίας Κυπριανού, στον Καθεδρικό Ναό Κοινήσεως της Θεοτόκου, Wood Green. Το βράδυ παρέκάθησε σε Δείπνο που οργανώθηκε με την ευκαιρία του Ραδιομαραθωνίου 2006 για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.
8. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Manchester, όπου και παρέκάθησε σε Γεύμα. Το βράδυ παρέκάθησε σε Δείπνο που οργανώθηκε προς τιμή του Δρος Ανδρέα Κανάρη και της συζύγου του, Βιβής.
9. Προήδρευσε συνεδρία των Βοηθών του Επισκόπων με τους οποίους και παρέκάθησε σε Γεύμα. Αργότερα τον επισκέφθηκε η Δρ Ζωή Docherty. Το βράδυ τέλεσε Αγιασμό για τους ομογενείς φοιτητές στο Πανεπιστήμιο Kent, στην πόλη Canterbury, και στη συνέχεια παρέκάθησε σε Δείπνο που παρέθεσε ο Τάσος Πογιατζής.
10. Προήδρευσε συνεδρία, στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Wightman Road Βορείου Λονδίνου, των Κληρικών της Αρχιεπισκοπής των επιφορτισμένων με τη συγγραφή του εβδομαδιαίου κηρύγματος, παρέκάθησε δε στη συνέχεια σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα. Αργότερα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Επίσκοπος Κρατείας Ανδρέας της Ουκρανικής Εκκλησίας και η Αθηνά Θεοφίλη.
12. Παρέκάθησε σε Γεύμα Εργασίας στην Αρχιεπισκοπή με εκπροσώπους των ομογενειακών Μέσων μαζικής Ενημέρωσης. Αργότερα τον επισκέφθηκε ο Καθηγητής Ανδρέας Ανδρεόπουλος.
13. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ιάκωβος, και ο Μητροπολίτης Smolensk και Kaliningrad Κύριλλος με τη συνοδεία του.
14. Τέλεσε τον Αγιασμό για την έναρξη της νέας Σχολικής Χρονιάς στο Ελληνικό Σχολείο του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή, Wightman Road. Το βράδυ παρέκάθησε σε Δείπνο με το ζεύγος Σάββα και Βασιλική Καραγιάννη σε εστιατόριο του Λονδίνου.
15. Συλλειτουργήσε στην Θεία Λειτουργία στον εν Λονδίω Ρωσικόν Καθεδρικόν Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και των Αγίων Πάντων με την ευκαιρία της επετείου των 50 χρόνων από της ίδρύσεώς του, και στη συνέχεια παρέκάθησε σε Γεύμα. Αργότερα ευ-

λόγησε τους γάμους του Στέλιου Gleeson και της Τίνας Μάρκου στον Καθεδρικό Ναό Γενεαίου της Θεοτόκου, Camberwell Νοτίου Λονδίνου.

17. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Αρχιμ. Ιάκωβος Σάββα, ο π. Ιερόθεος Γεωργίου, ο Πρωτοπρ. Άνθιμος Παπανδρέου, η Γεωργία Habib και η Αικατερίνη Βολιώτη, η Σοφία Γλένη, ο Σάββας Πατσαλοσαββής, και ο Γεράσιμος Γαλατσάτος.
18. Τον επισκέφθηκε ο Διευθυντής του L.G.R. Βύρων Καρύδης.
19. Προέστη της νεκρώσιμης ακολουθίας για τον Χαράλαμφο Χαλαλάμπος στον Ιερό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Manchester.
20. Επισκέφθηκε το Ελληνικό Σχολείο της Πρεσβείας στο Ακτόν Δυτικού Λονδίνου. Αργότερα τον επισκέφθηκε ο Επίσκοπος Αμφιπόλεως Βασίλειος.
21. Ευλόγησε τους γάμους του Σταύρου Χριστοφορίδη και της Ευφροσύνης Κώστα στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων, Hatfield.
22. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό του Αποστόλου Λουκά, Γλασκώβης, και αργότερα προήδρευσε συνεδρία της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της ομώνυμης Κοινότητας.
23. Τον επισκέφθηκαν το ζεύγος Ηλία και Χρυστάλλας Σεργίου. Το βράδυ παρέστη σε μουσική εκδήλωση στο Cadogan Hall του Λονδίνου.
24. Προήδρευσε συνεδρία του Ε.Φ.Ε.Π.Ε.
25. Τον επισκέφθηκε η Μαρία Βασιλειάδου.
26. Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου, Edmonton Βορείου Λονδίνου. Το βράδυ παρέκάθησε σε Δείπνο προς τιμήν του Έλληνα Πρέσβυ Αναστάσιου Σκοπελίτη που παρέθεσε η "Ένωσις Ελλήνων Τραπεζικών Μεγάλης Βρετανίας".
27. Τον επισκέφθηκε το ζεύγος Αναστασίου Σκοπελίτη. Το βράδυ προήδρευσε συνεδρία της Οικονομικής Επιτροπής της Αρχιεπισκοπής.
28. Τον επισκέφθηκε ο π. Andrew Louth. Αργότερα ευλόγησε τους γάμους του Ηλία Κατούλη και της Μαριάννας Τσαγκαρίδη στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου. Το βράδυ παρακολούθησε την ομιλία του Χριστόδουλου Πασιαρδή για την 28η Οκτωβρίου και στη συνέχεια παρέκάθησε σε Δείπνο που οργάνωσε προς τιμήν του ο Σύνδεσμος Ελληνορθόδοξων Κοινοτήτων Μεγάλης Βρετανίας σε κεντρικό ξενοδοχείο του Λονδίνου.
29. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Αθηνά Παπασωτηρίου, ο π. Μάξιμος Τσαγκαρίδης συνοδευόμενος από τον υιό του, Ιερομόναχο Θεοφάνη Κώστα, και ο νέος Υπάτος Αρμοστής της Κύπρου, Γεώργιος Ιακώβου, μετά του Χάρη Σοφοκλείδη, με τους οποίους και παρέκαθησε σε γεύμα στην Αρχιεπισκοπή.

HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS' DIARY

September 2006

1. In the morning, His Eminence the Archbishop conducted a Holy Water Blessing (Haghiasmos) for the commencement of the new Ecclesiastical Year (7515). During the afternoon, he received Archpriest Alexander Fostiropoulos, Father Iosif Paliouras and Nikolaos Konstantinou.
2. He entertained Professor Paschalis and P Kitromelidis to lunch at midday. In the afternoon, he was present at the service of Raising of Evening Incense and the official inauguration of St. George's Coptic Cathedral in Stevenage.
3. In the morning, he presided at the Divine Liturgy at the church of Ss. Cosmas & Damian in Gospel Oak and preached the Word of God, being entertained to lunch afterwards by the Community. In the afternoon, he received Lt. General Anastasios Demoschakis (chief of the Hellenic Police) and his wife.
4. During the morning, he received Georgios Kousiis & Andreas Manoukas, Georgios Krousis, William Gribbin, and Doros Partasidis & Antonakis Yerolemou. During the afternoon, he received Demetrios Hadjiarghyrou, Evangelos Savva and Miss Maria Papakyriakou. In the evening, he entertained past and present headteachers of St. Cyprian's Primary School in Thornton Heath and members of its Governing Body to supper at Thyateira House.
5. In the morning, he presided at an Haghiasmos on the occasion of the seminar of the Cyprus & Hellenic Educational Missions (KEA & EEA) held on the premises of the Community of St. Barnabas in Wood Green. At midday, he entertained Peter Whitfield to lunch. During the afternoon, he received Dr. Charalambos & Margharita Lentzos and Miss Sotiria Papakosta.
6. In the morning, he was present at the opening session of the international conference on "The Making of Modern Greece: Nationalism, Romanticism and the Uses of the Past (1797-1896)", held at King's College London. Returning to Thyateira House, received William Gribbin. During the afternoon, he received Jill, Duchess of Hamilton, & her sister, Margaret; Hieromonk Gregorios Assimakopoulos (who was accompanied by Lavrentios & Eugenia Spanos & Miss Agathi Demou); and Dr. Niki Katsaouni. In the evening, he was present at King's College London for the launch of the book "Eleftherios Venizelos: The Trials of Statesmanship" edited by Professor Paschalis M. Kitromelidis.
7. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Nativity of the Mother of God in Camberwell, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the afternoon, he presided at an Haghiasmos at St. Cyprian's Primary School in Thornton Heath.
8. In the morning, he presided at the Divine Liturgy at the Cathedral of St. Nicholas in Shepherd's Bush and preached the Word of God, being entertained to lunch afterwards by the Community. In continuation, he visited Hendon Cemetery, where he read a Trisaghion at the graves of those of his predecessors buried there, to mark the anniversary of the repose of Archbishop Athenagoras II the previous day.
9. During the morning, he received Miss Svetlana Varlashina, Miss Natalia Achilleos, Mrs. Panaghiota Kotali, Mrs. Heleni Michael and Miss Panaghiota Demetriou. During the afternoon, he received Father Demosthenes Demosthenous, Mitred Protopresbyter Vasilij Pilipiv, Georgios Varvatsoulas, and Father Phokas Hadjiloizu (together with his presbytera & daughters).
10. In the morning, he received Miss Maria Konstantoulaki. During the afternoon, he received Abbess Païssia of the Monastery of St. George, Vathy Avlidos (who was accompanied by Miss Ioanna Daskaloudi), Charalambos Zacharia & Olga Papachristou, and Father Evghenios Christodoulou.
11. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Holy Cross & St. Michael the Archangel in Golders Green on the occasion of its title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the late afternoon, he received a group of Albanian inter-faith religious leaders, addressing them on the activities of the Archdiocese.
12. During the morning, he received Petros Eftychiou, High Commissioner of the Republic of Cyprus, on his departure from London, and Archimandrite Athenagoras Konstantinou & Antonios Iliakis. During the afternoon, he received Ioannis Dandoulakis and Mrs. Niki Beales & Christos Tsallas.
13. In the morning, he greeted the clergy of the Episcopal Vicariate of Great Britain and Ireland of the Exarchate of Parishes of Russian Tradition in Western Europe meeting in the presbytery of the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater. In the afternoon, he blessed the marriage of Athanasios Papasavvas and Babette Bischoff at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater. Later, he received H.B. Gregorios III, Melkite Patriarch of Antioch and All the East (who was accompanied by Bishop Basil of Amphipolis), together with members of his clergy. In the evening (and accompanied by Bishop Basil of Amphipolis), he attended Athanasios & Babette Papasavvas' wedding reception, held at The Dorchester in London's Mayfair.

14. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Holy Trinity & St. Luke in Erdington, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the afternoon, he blessed the marriage of Marios Artemi and Pantelitsa Charalambous at the same church.
15. In the morning, he received Father Ian Graham. He entertained Andreas Ioannou to lunch at midday. In the afternoon, he received Andreas & Constantia Pavlou, together with Nikolaos Konstantinou. In the evening, he performed an Haghiasmos at the house of Savvas & Heleni Patsalosawis in Hendon, afterwards being entertained to supper there.
16. In the morning, he received Demetrios Fourkiotis. At midday, he entertained Christodoulos & Athanasia Panaghiotou to lunch. In the afternoon, he received Protopresbyter Theodoros Aëdonopoulos & his presbytera. In the evening, he presided at a meeting of the Trustees of the Community of St. Demetrius in Edmonton.
17. In the morning, he received Miss Grbic. At midday, he entertained Haris Sophokleidis to lunch. In the afternoon, he received Mrs. Androula Avramidou & her son, Stelios.
18. In the morning, he received Pantelis Demosthenous. At midday, he entertained Father Stephen Platt to lunch. In the afternoon, he received Miss Evanthia Georghopoulou.
19. During the afternoon, he blessed the marriage of Ciro Milazzo and Kyriaki Tsangaridis at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater and that of Parios Antoniou and Katerina Polykarpou at the same church.
20. In the morning, he presided at the Divine Liturgy at the church of St. John the Baptist in Hornsey and preached the Word of God. Later, he was a guest at the farewell luncheon given for the Cyprus High Commissioner at the Cypriot Brotherhood's headquarters in North Finchley.
21. At midday, he entertained Metropolitan Nikolaos of Mesogaea & Lavreotiki, Archimandrite Zacharias Zacharou, the Abbess Païssia & Miss Ioanna Daskaloudi to lunch. In the evening, he was present at a recital given by 'Ensemble Pyxis' at the Hellenic Centre.
22. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. John the Theologian in Hackney on the occasion of its title feast. At midday, he was entertained to lunch by the Ladies' Auxiliary Association of the church of St. John the Baptist in Hornsey. During the afternoon, he received Ilias Michael & Sophoklis Philippou, Mrs. Kalliopi Patsatzoglou & her grandson, Panaghiotis, Savvas Karaghiannis & Theodoros Frangos, and Mesdames Soula Panaghiotou & Marika Hadjikyriakou, together with Haris & Dora Hadjikyriakou. In the evening, he was present at a farewell reception given for the Hellenic Ambassador

at the Hellenic Centre. Later, he presided at an Haghiasmos for the commencement of lessons of both the Ecclesiastical & Theological Seminary and the Archdiocese's School of Byzantine Music in Wood Green.

23. He left for Greece at midday. In the evening, he was entertained to supper by Panaghiotis & Georghia Yiorkas.
24. In the morning, he visited Mrs. Alexandra Louka at her home in Aegeon, being entertained to lunch there. Later, he visited Metropolitan Amvrosios of Kalavrita in Aegeon.
25. In the evening, he flew from Athens to Larnaca.
26. In the morning, he visited Archimandrite Anthimos Loizou. At midday, he was entertained to lunch by Gregorios & Stavroula Yiorkas.

October 2006

1. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Annunciation of the Mother of God in Kato Polemydia (Limassol). In the afternoon, he blessed the marriage of Stelios Petridis and Androula Yiorka at the church of the Holy Trinity in Limassol, afterwards attending the reception held at the Millennium in Zakaki.
2. In the morning, he visited Panaghiotis & Despoina Theocharous at their home in Engomi (Nicosia). At midday, he was entertained to lunch by Christodoulos & Heleni Hadjikyriakou. In the evening, he visited the Ecclesiastical School of St. Barnabas in Nicosia.
3. In the morning, he visited Photis Papaphoti. Later, he was entertained to lunch by Antonis Yiorkas.
4. He returned to London in the afternoon (flying by way of Athens).
5. At midday, he entertained Iakovos Tsounis and his daughter, Athena, to lunch. During the afternoon, he received Father Thomas Artemi, Garyfallia & Sophia Gharouphi, and Lyssos Panaghi.
6. At midday, he was a guest at a luncheon given in honour of Mrs. Photinë Papadopoulou, wife of the President of the Republic of Cyprus, held at Trios Banqueting under the auspices of the Greek Women's Philanthropic Association (Finchley & Barnet). In the afternoon, he accompanied Mrs. Papadopoulou to the Community of St. Panteleïmon in Harrow to inspect the progress of work on the Greek School of the Community that is under construction there. In the evening, he was present at the launch of the book 'The Ancient Greeks in Britain' by Renos Kyriakidis, held at the Greek Cypriot Brotherhood's headquarters in North Finchley.

7. In the morning, he presided at an Haghiasmos for the commencement of the new school year at the Community School in Camberwell. In the afternoon, he blessed the marriage of Giovanni Barberi and Maria Kyprianou at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God in Wood Green. In the evening, he was present at a dinner given at the Hilton Park Lane in aid of the 2006 Radiomathon UK for Children with Special Needs.
8. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Annunciation of the Mother of God in Upper Broughton (Salford, Manchester), being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he was present at a dinner given in honour of Dr. Andreas & Vivi Kanaris at the Britannia Hotel, Manchester.
9. At midday, he presided at a meeting of the hierarchy of the Archdiocese, afterwards entertaining them to lunch. In the afternoon, he received Dr. Zoë Docherty. In the evening, he presided at an Haghiasmos at the University of Kent at Canterbury, being entertained to supper afterwards by Tassos Poyiatzi.
10. In the morning, he presided at a meeting of those clergy who contribute to the weekly sermon leaflet, held on the premises of the church of St. John the Baptist in Hornsey, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the afternoon, he received Bishop Andriy of Kratoia of the Ukrainian Orthodox jurisdiction under the Oecumenical Patriarchate. In the evening, he received Mrs. Athena Theophili.
12. At midday, he entertained senior Greek Cypriot Press officials to lunch. In the afternoon, he received Prof. Andreas Andréopoulos.
13. In the morning, he received Metropolitan Iakovos of the Princes' Islands. In the afternoon, he received Metropolitan Kyrill of Smolensk and Kaliningrad, who was accompanied by Archbishop Innokenty of Korsun, Bishop Hilarion of Vienna and other clergy of the Russian Orthodox Church.
14. In the morning, he presided at an Haghiasmos for the commencement of the new school year at the Community School in Hornsey, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the evening, he was entertained to supper by Savvas and Vasiliki Karayiannis at PLOTIS' Restaurant in London.
15. In the morning, he participated in the Divine Liturgy celebrated at the Russian Orthodox Cathedral of the Dormition of the Mother of God and All Saints in Knightsbridge on the occasion of its 50th anniversary and was present at the reception held afterwards at the Royal Thames Yacht Club. In the afternoon, he blessed the marriage of Stelios Gleeson and Tina Markou at the Cathedral of the Nativity of the Mother of God in Camberwell.
17. During the morning, he received Archimandrite Iakovos Savva, Father Hierotheos Georghiou, and Protopresbyter Anthimos Papandreou. At midday, he entertained Mrs. Georgette Habib & Miss Aekaterini Volioti to lunch. In the afternoon, he received Mrs. Sophia Gleni. In the evening, he received Savvas Patsalosawis and Gerasimos Galatsatos.
18. At midday, he received Vyrion Karydis.
19. In the afternoon, he presided at the funeral of Charlampos Charalambous at the church of the Annunciation of the Mother of God in Upper Broughton (Salford, Manchester).
20. He visited the Greek School of Acton in West London in the morning and received Bishop Basil of Amphipolis in the afternoon.
21. In the afternoon, he blessed the marriage of Stavros Christophoridis and Efphrosynē Kosta at the church of the Holy Apostles in Brookmans Park (Hatfield).
22. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of St. Luke the Evangelist in Dowanhill (Glasgow), being entertained to lunch by the Community afterwards. Later, he presided at a meeting of the Church Committee.
23. In the morning, he received Elias & Chrystalla Serghiou. In the evening, he attended a recital given by the Royal Philharmonic Orchestra at the Cadogan Hall in London.
24. In the evening, he presided at a meeting of the Secretariat of the Co-ordinating Committee of Greek Educational Bodies in the United Kingdom (E.F.E.P.E.).
25. In the evening, he received Mrs. Maria Vassiliadou.
26. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Demetrius in Edmonton, being entertained to lunch afterwards by the Community. In the evening, he was present at a dinner held in honour of Anastasios Skopelitis, Hellenic Ambassador to the Court of St. James, to mark his departure from London and organised by the Hellenic Bankers' Association (U.K.).
27. In the morning, he received Ambassador Anastasios Skopelitis and his wife for a farewell visit. In the evening, he presided at a meeting of the Archdiocesan Finance Committee.
28. In the morning, he received Father Andrew Louth. In the afternoon, he blessed the marriage of Ilias Katsoulis and Marianna Tsangaridis at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater. In the evening, he was a guest at a dinner held at the Royal National Hotel to mark the Greek National Day commemorating 28th October 1940.
29. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater, following which he presided at a Te Deum marking the Greek National Day of 28th October.
30. In the morning, he received Mrs. Athena Papasoteiriou, Father Maximos Tsangarides & his son, Hieromonk Theophanis Costa. At midday, he entertained Georghios Iakovou, newly-appointed High Commissioner of the Republic of Cyprus, & Haris Sophokleidis to lunch.